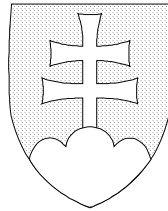

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2024/DOZ/POK/2/10

Bratislava 14. marca 2024

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, ako orgán príslušný na konanie podľa § 16 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2023 Z. z., v správnom konaní č. SK 0021/OZDPaVD/2020,

r o z h o d o l

1. tak, že konanie spoločnosti Brantner Fatra, s. r. o., so sídlom Ul. Robotnícka 20, 036 01 Martin, IČO: 31 578 861, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka č.: 923/L, spočívajúce v tom, že voči mestám Vrútky a Martin v období od 01.02.2019 do 31.12.2022 uplatňovala jednotkovú cenu za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke Martin-Kalnô v nezanedbateľnej miere vyššiu v porovnaní s jednotkovou cenou za rovnakú službu uplatňovanou voči iným obciam, pričom tento rozdiel v cenách nebol objektívne odôvodnený, je priamym alebo nepriamym uplatňovaním neprimeraných obchodných podmienok a teda zneužitím dominantného postavenia podľa § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona účinnom od 01.06.2021 do 29.02.2024 na trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke z okresov Martin a Dolný Kubín, ktoré je podľa § 5 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona účinnom od 01.06.2021 do 29.02.2024 zakázané,
2. na základe § 42 ods. 1 písm. b) zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona účinnom od 01.06.2021 do 29.02.2024 tak, že za konanie uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia ukladá spoločnosti Brantner Fatra, s. r. o., so sídlom Ul. Robotnícka 20, 036 01 Martin, IČO: 31 578 861, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka č.: 923/L, pokutu vo výške 180 200,- eur, slovom:

stoosemdesiattisíc dvesto eur, ktorú je povinná uhradiť na účet Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vedený v Štátnej pokladnici, IBAN: SK5281800000007000060793, SWIFT: SPSRSKBA, VS:2024210 v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Obsah

ROZHODNUTIE	1
1. SPRÁVNE KONANIE Č. SK 0021/OZDPaVD/2020	3
2. APLIKÁCIA PRÁVNÝCH PREDPISOV	5
2.1 Vyhodnotenie aplikácie právnych predpisov	5
2.2 Námietky účastníka konania k aplikácii právnych predpisov	6
3. PODNIKATEĽ A ÚČASTNÍK SPRÁVNEHO KONANIA.....	11
4. POPIS NAMIETANÉHO SPRÁVANIA.....	12
5. RELEVANTNÝ TRH.....	13
5.1 Právny rámec.....	13
5.2 Relevantný trh zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke – tovarová dimenzia	14
5.3 Relevantný trh zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke – priestorová dimenzia	17
5.4 Námietky účastníka konania k relevantnému trhu	24
6. DOMINANTNÉ POSTAVENIE	27
6.1 Právny rámec.....	27
6.2 Dominantné postavenie na trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke	28
6.3 Námietky účastníka konania k preukázaniu dominantného postavenia	34
7. ZNEUŽITIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA.....	39
7.1 Právny rámec.....	39
7.2 Druhostupňové rozhodnutie	42
7.3 Posúdenie protisút'ážneho správania spoločnosti Brantner Fatra v období od 01.02.2019 do konca roka 2020	43
7.4 Posúdenie protisút'ážneho správania spoločnosti Brantner Fatra v období rokov 2021 a 2022.....	53
7.5 Záver.....	65
7.6 Námietky účastníka konania k posúdeniu protisút'ážneho správania... ..	68
7.7 Procesné námietky účastníka konania.....	77
8. ČASOVÉ VYMEDZENIE PORUŠENIA.....	79
8.1 Posúdenie časového vymedzenia porušovania zákona	79
8.2 Námietky účastníka konania k časovému vymedzeniu porušovania zákona	79
9. POKUTA	81
9.1 Základná suma pokuty.....	82
9.2 Prit'azujúce a poľahčujúce okolnosti	84
9.4 Konečná výška pokuty	88
9.5 Námietky účastníka konania k pokute.....	89
10. ZÁVER	91

Odôvodnenie

1. SPRÁVNE KONANIE Č. SK 0021/OZDPaVD/2020

1. Dňa 26.08.2019 bol Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd (ďalej len „úrad“), doručený podnet od mesta Vrútky vo veci možného zneužívania dominantného postavenia spoločnosťou Brantner Fatra, s. r. o., so sídlom Ul. Robotnícka 20, 036 01 Martin, IČO: 31 578 861, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka č.: 923/L (ďalej len „Brantner Fatra“), ktorá poskytuje, okrem iného, služby odpadového hospodárstva v okrese Martin a jeho okolí. Predmetom podnetu boli výhrady k cene spoločnosti Brantner Fatra za uloženie zmesového komunálneho odpadu na skládku účtovanej mestu Vrútky - podľa podnetu spoločnosť Brantner Fatra účtuje mestu Vrútky za uloženie jednej tony odpadu na skládku vyššie ceny ako okolitým obciam.
2. Na základe podnetu začal úrad vykonávať prešetrovanie podľa § 22 ods. 1 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy v Slovenskej republike v znení neskorších predpisov v znení zákona účinnom od 27.12.2016 do 31.05.2021, (ďalej len „zákon č. 136/2001 Z. z.“) v oblasti poskytovania služieb odpadového hospodárstva v okrese Martin a jeho okolí zabezpečovaných spoločnosťou Brantner Fatra.
3. V rámci uvedeného prešetrovania úrad získal také informácie a podklady, ktoré vyvolali dôvodné podozrenie, že podnikateľ Brantner Fatra mohol porušiť zákon č. 136/2001 Z. z. tým, že minimálne od roku 2018 uplatňoval voči mestu Vrútky a Martin neprimerané obchodné podmienky v oblasti zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu skládkovaním. Na základe uvedeného úrad dňa 18.11.2020 začal z vlastného podnetu podľa § 25 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov správne konanie č. SK 0021/OZDPaVD/2020 voči spoločnosti Brantner Fatra vo veci možného zneužívania dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. – uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok. Začatie správneho konania bolo spoločnosti Brantner Fatra, ako jedinému účastníkovi konania, oznámené listom č. 179/2020/OZDPaVD-5306/2020 zo dňa 13.11.2020.
4. Počas správneho konania bola spoločnosť Brantner Fatra ako účastník konania právne zastúpená advokátskou kanceláriou TaylorWessing e/n/w/c advokáti s. r. o., so sídlom Panenská 6, 811 03 Bratislava, IČO: 35 905 832, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, oddiel: Sro, vložka č.: 33669/B (ďalej len „právny zástupca“). Plnomocenstvo právneho zástupcu bolo úradu predložené dňa 03.12.2020.
5. Výzva pred vydaním rozhodnutia, v ktorej úrad zhrnul informácie o predbežných záveroch prešetrovania, ku ktorým na základe jemu dostupných informácií a podkladov dospel, bola spoločnosti Brantner Fatra ako účastníkovi konania

zaslaná listom č. PMU/228/2021/OZDPaVD-5975/2021 zo dňa 14.10.2021 (ďalej len „Výzva 1“). Zároveň úrad spoločnosť Brantner Fatra vyzval, aby sa pred vydaním rozhodnutia písomne vyjadrila k Výzve 1. Vyjadrenie spoločnosti Brantner Fatra k Výzve 1 bolo úradu doručené dňa 19.11.2021 (ďalej len „Vyjadrenie k Výzve 1“). Všetkými námietkami účastníka konania sa úrad zaoberal a v rozhodnutí uviedol skutočnosti namietané účastníkom konania, ako aj vyjadrenia úradu k vzneseným námietkam. Námietky, ktoré úrad akceptoval, boli zapracované do príslušných častí textu rozhodnutia.

6. Dňa 31.01.2022 vydal úrad rozhodnutie č. 2022/DOZ/POK/2/3 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým uložil spoločnosti Brantner Fatra pokutu vo výške 297 533 eur za zneužitie dominantného postavenia podľa § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona účinnom od 01.06.2021 do 29.02.2024 (ďalej len „zákon“). Zneužitie dominantného postavenia spočívalo v tom, že spoločnosť Brantner Fatra uplatňovala voči mestám Vrútky a Martin od 01.02.2019 do dňa vydania rozhodnutia jednotkovú cenu za zneškodňovanie komunálneho odpadu na skládke Martin-Kalnô v nezanedbateľnej miere vyššiu v porovnaní s jednotkovou cenou za rovnakú službu uplatňovanou voči iným obciam, pričom tento rozdiel v cenách nebol objektívne odôvodnený.
7. Voči prvostupňovému rozhodnutiu podal účastník konania včas rozklad a prvostupňové rozhodnutie bolo preskúmané Radou Protimonopolného úradu SR (ďalej len „Rada úradu“) ako orgánom rozhodujúcim o rozklade podľa § 14 ods. 1 zákona.
8. Dňa 29.09.2022 Rada úradu vydala rozhodnutie č. 2022/DOZ/ZPR/R/46 (ďalej len „druhostupňové rozhodnutie“), ktorým prvostupňové rozhodnutie zrušila a vec vrátila odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd na nové prejednanie a rozhodnutie. Dôvod zrušenia spočíval v tom, že prvostupňové rozhodnutie nereflektovalo v čase jeho vydania na správne údaje o cenách a v čase jeho vydania nevychádzalo zo skutočného stavu – v priebehu prvostupňového konania došlo k zmene skutkového stavu, čo v prvostupňovom rozhodnutí nebolo zohľadnené.
9. Keďže prvostupňové rozhodnutie bolo zrušené, úrad ďalej pokračoval v konaní a vykonal doplnenie dokazovania v zmysle druhostupňového rozhodnutia. Novozistené skutočnosti boli doplnené do tohto rozhodnutia. Výzva pred vydaním rozhodnutia, v ktorej úrad zhrnul informácie o predbežných záveroch prešetrovania, ku ktorým na základe jemu dostupných informácií a podkladov došiel, bola spoločnosti Brantner Fatra ako účastníkovi konania zaslaná listom č. PMU/226/2023/OZDPaVD-4669/2022 zo dňa 05.09.2023 (ďalej len „Výzva 2“). Zároveň úrad spoločnosť Brantner Fatra vyzval, aby sa pred vydaním rozhodnutia písomne vyjadrila k Výzve 2. Vyjadrenie spoločnosti Brantner Fatra k Výzve 2 bolo úradu doručené dňa 03.10.2023 (ďalej len „Vyjadrenie k Výzve 2“). Námietkami účastníka konania sa úrad zaoberal a v rozhodnutí uviedol skutočnosti namietané účastníkom konania, ako aj vyjadrenia úradu k vzneseným námietkam. Námietky, ktoré úrad akceptoval, boli zapracované do príslušných častí textu rozhodnutia.

10. Podpredseda úradu, ktorý podľa zákona podpisuje rozhodnutia úradu vydané v prvostupňovom konaní, bol predsedom úradu dňa 08.08.2023 vylúčený z oboznamovania a rozhodovania v tomto správnom konaní a na vykonanie úkonov v rozsahu právomocí podpredsedu úradu bol predsedom úradu poverený riaditeľ odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd.¹

2. APLIKÁCIA PRÁVNÝCH PREDPISOV

2.1 Vyhodnotenie aplikácie právnych predpisov

11. Správny delikt sa pokladá za spáchaný jeho dokonaním. Za trváci správny delikt možno považovať také konanie, ktorým páchatel' vyvolá protiprávny stav, ktorý následne udržuje, prípadne konanie, ktorým udržuje protiprávny stav bez toho, aby ho vyvolal. Trváci správny delikt sa posudzuje ako jediné konanie, ktoré trvá tak dlho, kým páchatel' udržuje protiprávny stav; ide o jediný skutok a jediný delikt, kde trvanie je ukončené odstránením protiprávneho stavu. Pri posudzovaní správneho deliktu sa použije zákon účinný v čase, kedy bol daný delikt spáchaný.
12. S účinnosťou od 01.06.2021 platí nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže, ktorý nahradil zákon č. 136/2001 Z. z. Podľa prechodného ustanovenia § 65 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona účinnom od 01.06.2021 do 29.02.2024 (ďalej len „zákon“ alebo taktiež „zákon č. 187/2021 Z. z.“) platí, že konanie úradu začaté a právoplatne neskončené podľa zákona č. 136/2001 Z. z. sa dokončí podľa nového zákona. Od 01.03.2024 je účinná novela zákona č. 187/2021 Z. z., ktorou sa mení definícia koncentrácie, pričom tieto zmeny zákona nemajú vplyv na posúdenie sankcií, pojmu podnikateľ a iných skutočností, a taktiež sa netýkajú ani procesných pravidiel.
13. V súvislosti s aplikovaním **hmotnoprávných ustanovení** úrad uvádza, že pri preukazovaní, či posudzované konanie spoločnosti Brantner Fatra napĺňa znaky správneho deliktu zneužívania dominantného postavenia, úrad aplikoval hmotnoprávne normy účinné v čase, kedy k predmetnému konaniu došlo. Správny delikt sa považuje za spáchaný za účinnosti novej právnej úpravy (zákona č. 187/2021 Z. z.), pokiaľ aspoň časť protiprávneho konania, ktorým bol udržiavaný protiprávny stav, sa odohrala za účinnosti novej právnej úpravy, a to za podmienky, že toto konanie bolo správnym deliktom i podľa predchádzajúcej právnej úpravy (zákona č. 136/2001 Z. z.).
14. Vzhľadom na to, že možné protiprávne konanie spoločnosti Brantner Fatra trvalo v období od 01.02.2019 do 31.12.2022, úrad na toto konanie aplikoval hmotnoprávne ustanovenia zákona č. 187/2021 Z. z. účinného od 01.06.2021 do 29.02.2024. Možné protiprávne konanie spoločnosti Brantner Fatra tak bolo posudzované podľa zákona účinného v čase trvania porušenia povinnosti, čiže účinného v čase dokonania správneho deliktu. Rovnaká hmotnoprávna úprava platila aj počas účinnosti zákona č. 136/2001 Z. z.

¹ Interné opatrenie č. PMU/776/2023/KP-4189/2023 z 08.08.2023.

15. Pri aplikovaní **procesných ustanovení zákona** úrad postupoval podľa noriem účinných v čase predmetného správneho konania, t. j. úrad aplikoval v správnom konaní zákon účinný v čase vykonania konkrétneho procesného úkonu. Vzhľadom na to, že správne konanie začalo dňa 18.11.2020, úrad postupoval pri aplikácii procesných ustanovení, ktoré upravujú správne konanie, do 31.05.2021 podľa zákona č. 136/2001 Z. z. v znení zákona č. 350/2016 Z. z. účinného od 27.12.2016 do 31.05.2021. Potom, čo vstúpil do platnosti nový zákon č. 187/2021 Z. z. s účinnosťou od 01.06.2021, úrad v súlade s prechodným ustanovením § 65 ods. 1 uvedeného zákona aplikoval od 01.06.2021 na správne konanie č. SK 0021/OZDPaVD/2020 procesnoprávne ustanovenia nového zákona č. 187/2021 Z. z. v znení zákona účinnom od 01.06.2021 do 29.02.2024. V súvislosti s novelou zákona č. 187/2021 Z. z. účinnou od 01.03.2024 úrad aplikoval od 01.03.2024 na uvedené správne konanie procesnoprávne ustanovenia zákona č. 187/2021 Z. z. v znení zákona č. 309/2023 Z. z.
16. Zhrňujúc vyššie uvedené, na daný prípad sa aplikujú hmotnoprávne ustanovenia zákona č. 187/2021 Z. z. v znení zákona účinnom od 01.06.2021 do 29.02.2024 a procesnoprávne ustanovenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže platného a účinného v čase vykonania procesného úkonu (zákon č. 136/2001 Z. z. , zákon č. 187/2021 Z. z. v znení účinnom do aj po 29.02.2024). Za účelom vylúčenia pochybností k aplikácii konkrétneho zákona, úrad v texte v závislosti od posudzovanej skutočnosti používa označenie len „zákon“, pokiaľ ide o zákon č. 187/2021 Z. z. v znení zákona účinnom od 01.06.2021 do 29.02.2024, resp. v určitých častiach rozhodnutia pre lepšiu prehľadnosť používa aj označenie „zákon č. 187/2021 Z. z.“ a v prípade aplikácie predchádzajúcej právnej úpravy úrad používa označenie „zákon č. 136/2001 Z. z.“.

2.2 Námietky účastníka konania k aplikácii právnych predpisov

17. K aplikácii právnych predpisov účastník konania namietal, že úrad nepostupoval správne, keď na konanie uplatnil hmotnoprávne ustanovenia nového zákona, ktorý nadobudol účinnosť 01.06.2021 z dôvodu, že v čase účinnosti uvedeného zákona účastník konania udržiaval protiprávny stav, teda že časť protiprávneho konania sa odohrala, resp. správny delikt bol spáchaný aj za účinnosti novej právnej úpravy. *„Úrad arbitrárne opomenul že Klient (spoločnosť Brantner Fatra) uzatvoril s mestom Martin a mestom Vrútky zmluvy na základe výsledkov verejných obstarávaní (súťaží). Správny delikt sa pokladá za spáchaný jeho dokonaním, čo na účely práva hospodárskej súťaže znamená moment, kedy zaniknú účinky protisúťažného konania (skončenie porušovania pravidiel hospodárskej súťaže). Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie ... pritom vyplýva, že v prípade ak sa protisúťažná praktika týka predkladania ponúk vo verejnom obstarávaní, účinky obmedzujúce hospodársku súťaž: „v zásade zaniknú najneskôr v okamihu, keď boli podstatné vlastnosti zákazky, a najmä celková cena, ktorá sa má zaplatiť ako protihodnota za tovary, práce alebo služby, s konečnou platnosťou stanovené, prípadne formou uzatvorenia zmluvy medzi uchádzačom a verejným obstarávateľom, keďže v tomto okamihu je tento obstarávateľ definitívne zbavený možnosti získať predmetné tovary, práce alebo*

služby za normálnych trhových podmienok.²“ Zmluva Klienta s mestom Martin nadobudla účinnosť 1. augusta 2008 a zmluva s mestom Vrútky dňa 1. februára 2019, v oboch prípadoch v nadväznosti na verejné obstarávanie realizované uvedenými mestami. Mesto Martin rovnako ako mesto Vrútky preto od uvedených dátumov v podstate stratili možnosť získať služby za iných podmienok a týmto momentom preto zanikli aj účinky údajnej protisúťažnej praktiky uplatňovanej zo strany Klienta v podobe neprimeraných obchodných podmienok. Inými slovami, k uvedeným dátumom malo dôjsť k dokonaniu údajného správneho deliktu a k údajnému porušeniu zákona.“

18. S uvedenou námietkou sa úrad nestotožňuje. Po prvé, úrad neopomenul, že mestá Martin a Vrútky uzatvorili zmluvy na základe verejného obstarávania, táto skutočnosť je v rozhodnutí jednoznačne uvedená (a rovnako bola uvedená aj vo Výzve 1 a 2 pred vydaním rozhodnutia).
19. Po druhé, rozsudok Súdneho dvora C-450/19, na ktorý sa účastník konania odvoláva, sa týka výkladu konca porušovania určitého typu protisúťažného správania sa v rámci čl. 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „Zmluva“ alebo „ZFEÚ“), konkrétne zosúladeného postupu v prípade jedného verejného obstarávania.³ Protisúťažné správanie posudzované v rozsudku spočívalo vo vedení stretnutí medzi zástupcami podnikateľov, počas ktorých tieto zástupcovia prerokovali a spoločne rozpracovali odhady o verejných zákazkách, o ich cenách, dosiahnuteľných ziskoch a rozdelení verejných obstarávaní. V rozsudku sa vnútroštátny súd v rámci prejudiciálnej otázky pýta, v akom okamihu sa má vychádzať z toho, že skončila predpokladaná účasť podnikateľa na porušení čl. 101 ods. 1 Zmluvy spočívajúca v zosúladenom postupe s jeho konkurentmi vo verejnom obstarávaní, keď tento podnik vyhral verejné obstarávanie.⁴
20. Protisúťažné správanie posudzované v rozsudku uvádzanom účastníkom konania bolo principiálne iné, ako v úradom posudzovanom prípade – išlo o dohodu obmedzujúcu súťaž, kde podstata protisúťažného správania spočívala v koordinácii správania **pred** uskutočnením verejného obstarávania. Dĺžka trvania protisúťažnej praktiky tak bola v rozsudku stanovená s prihliadnutím na obdobie, počas ktorého bolo vykonávané protisúťažné konanie, teda dohoda o cenách a rozdelení verejných obstarávaní pred samotným uskutočnením verejného obstarávania. Je to situácia neporovnateľná s úradom posudzovaným prípadom, kde protisúťažná praktika spočíva v uplatňovaní neprimeraných obchodných podmienok podnikateľom v dominantnom postavení.

² Rozsudok zo 14. 01. 2021 vo veci C-450/19, ECLI:EU:C:2021:10, bod 35.

³ Rozsudok zo 14. 01. 2021 vo veci C-450/19, ECLI:EU:C:2021:10, bod 35: „*Pokiaľ však ide o správanie zakázané článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, ktoré spočíva v manipulácii s postupom verejného obstarávania organizovaným v rámci verejného obstarávania prostredníctvom dohody medzi konkurentmi o cenách, ktoré sa majú predložiť v rámci tohto verejného obstarávania, a/alebo na účely zadania zákazky, účinky obmedzujúce hospodársku súťaž kartelu v zásade zaniknú najneskôr v okamihu, keď boli podstatné vlastnosti zákazky, a najmä celková cena, ktorá sa má zaplatiť ako protihodnota za tovary, práce alebo služby, s konečnou platnosťou stanovené, prípadne formou uzatvorenia zmluvy medzi uchádzačom a verejným obstarávateľom, keďže v tomto okamihu je tento obstarávateľ definitívne zbavený možnosti získať predmetné tovary, práce alebo služby za normálnych trhových podmienok.*“

⁴ Rozsudok zo 14. 01. 2021 vo veci C-450/19, ECLI:EU:C:2021:10, bod 18.

21. Navyše situácia posudzovaná v rámci uvedeného prípadu bola špecifická, čo vyplýva aj z návrhov generálneho advokáta k predmetnému prípadu, ktorý vo svojom vyjadrení uvádza, že hoci „*doba trvania kartelu sama osebe je otázka, ktorá býva Súdnemu dvoru často položená,*“⁵ tak v tomto konkrétnom prípade, čo sa týka už existujúcich rozsudkov „*žiadny z nich sám osebe nepostačuje na zodpovedanie položenej prejudiciálnej otázky. Judikatúru Súdného dvora, na ktorú sa vnútroštátny súd často odvolával, treba totiž zasadiť do správneho kontextu, teda do špecifického rámca pre každý dotknutý kartel, z ktorého žiadenie nie je porovnateľný s kartelom, ktorý je predmetom sporu vo veci samej.*“⁶ V takomto prípade, keď závery uvedené v predmetnom rozsudku nie je možné aplikovať ani na všetky kartelové dohody, sa nedá predpokladať, že tieto závery je možné automaticky aplikovať aj na správanie týkajúce sa zneužívania dominantného postavenia, resp. čl. 102 Zmluvy.
22. V predmetnom rozsudku sa uvádza aj iná judikatúra, a to konkrétne, že pokiaľ ide o určenie ukončenia porušovania „*z ustálenej judikatúry vyplýva, že na účely režimu hospodárskej súťaže zavedeného článkami 101 a 102 ZFEÚ sú relevantné skôr hospodárske výsledky dohôd alebo akejkoľvek porovnateľnej formy zosúladenia alebo koordinácie, a nie ich právna forma. V dôsledku toho, ak ide o kartely medzi podnikmi, ktoré zanikli, pre uplatnenie článku 101 ZFEÚ stačí, aby účinky kartelu trvali aj po formálnom zániku zosúladených kontaktov. Z toho vyplýva, že dĺžku obdobia porušenia možno zistiť podľa doby, počas ktorej sa dotknuté podniky správali spôsobom, ktorý je podľa uvedeného ustanovenia zakázaný. Napríklad dĺžka trvania porušenia môže zahŕňať celé obdobie, počas ktorého boli zosúladené ceny v platnosti, aj keď kartel už formálne prestal existovať.*“⁷
23. Úrad predmetnú aplikáciu rozsudku účastníkom konania na posudzovaný prípad nepovažuje za správnu teda z dôvodu, že nezohľadňuje skutkovú podstatu správneho deliktu. Právny zástupca účastníka konania sa pri interpretácii uvedeného judikátu zameriaval výlučne na aspekt prítomnosti verejného obstarávania v oboch prípadoch (v citovanom rozsudku aj v prípade posudzovanom úradom), pričom opomenul skutkovú podstatu protisúťažného konania. Trvaním protisúťažného konania sa rozumie preukázané obdobie porušenia ustanovenia zákona. Ak je týmto skutkom uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok, berú sa do úvahy skutočnosti, ktoré preukázateľne dokazujú, že v danom čase boli uplatňované tieto neprimerané obchodné podmienky, ktorými bol porušený zákon.
24. Úrad posudzoval správanie sa spoločnosti Brantner Fatra v oblasti cenovej a zmluvnej politiky pri poskytovaní služby zneškodňovania komunálneho odpadu na skládke, pričom pri vyhodnocovaní dĺžky porušovania zákona bol pre úrad rozhodujúci čas, kedy problematická cenová a zmluvná politika mohla byť a aj bola reálne aplikovaná. Akou formou, resp. na základe čoho bola cenová a zmluvná politika realizovaná, nie je v tomto prípade podstatné. V každom prípade, v čase úradom zadefinovanej doby porušovania zákona zmluva s

⁵ Návrhy generálneho advokáta vo veci C-450/19, ECLI:EU:C:2020:698, bod 28.

⁶ Návrhy generálneho advokáta vo veci C-450/19, ECLI:EU:C:2020:698, bod 32.

⁷ Rozsudok zo 14. 01. 2021 vo veci C-450/19, ECLI:EU:C:2021:10, bod 30.

mestom Martin a zmluva s mestom Vrútky platila, a teda mestá boli povinné plniť podmienky zmluvy, najmä zaplatiť cenu za dodané služby.

25. Úrad tiež uvádza, že aj v prípadoch zneužívania dominantného postavenia posudzovaného podľa čl. 102 Zmluvy, ak zneužívajúce správanie vyplývalo z určitého druhu zmluvy alebo zmluvnej klauzuly, Komisia pri určení konca porušenia prihliadala na obdobie trvania zmluvy (platnosti zmluvy), teda na obdobie, kedy bolo protisúťažné správanie vyplývajúce zo zmlúv aj reálne vykonávané/aplikované.⁸
26. Na záver úrad uvádza, že ak by pristúpil na argumenty uvádzané účastníkom konania, dochádzalo by k neakceptovateľným situáciám. V prvom rade, v prípade konštrukcie účastníka konania nie je ani zrejmé, kedy by nastal začiatok porušenia, keď nadobudnutie účinnosti zmluvy považuje za ukončenie porušenia. Zároveň by nastala situácia, kedy by rozdielny spôsob uzatvorenia zmluvy viedol k rozdielnemu posúdeniu protisúťažného správania sa z hľadiska dĺžky porušovania – ak by protisúťažné správanie (zneužívanie dominantného postavenia) vyplývalo zo zmluvy uzatvorenej na základe verejného obstarávania, podľa argumentov účastníka konania trvanie protisúťažnej praktiky by bolo krátke (resp. je otázne kedy by vôbec aj začalo), a ak by protisúťažné správanie vyplývalo z rovnakej zmluvy, len uzatvorenej priamo s obchodným partnerom, trvanie protisúťažnej praktiky by bolo dlhšie, v závislosti od trvania zmluvy, resp. trvania protisúťažného správania vyplývajúceho z predmetnej zmluvy. Uvedený princíp by v podstate predstavoval jednoduchý návod, ako sa vyhnúť sankciám v prípadoch zneužívania dominantného postavenia (napr. formálnym zorganizovaním verejného obstarávania a následným uzatvorením zmluvy) a je v rozpore s ekonomickým prístupom v oblasti súťažnej politiky, ktorého sa vo Vyjadrení k Výzve 1 dovoľáva aj účastník konania, pri ktorom je rozhodujúce nie forma správania, ale dopady správania na súťaž/spotrebiteľa. Rovnako výklad účastníka konania by ad absurdum znamenal, že protisúťažným by de facto mal byť „podpis zmluvy“ a nadobudnutie účinnosti zmluvy, t. j. doba, kedy ešte nedošlo k žiadnej realizácii predmetu zmluvy a zmluvnej ceny, avšak nie už obdobie, odkedy boli dané ceny aplikované a odkedy malo konanie účastníka konania skutočný dopad na ekonomickú situáciu daných miest a ich obyvateľov. S takýmto výkladom sa úrad nestotožňuje.
27. K námietke účastníka konania, že v príslušných verejných obstarávaníach predložil svoju ponuku, ktorú mestá Martin a Vrútky akceptovali a uzatvorili s účastníkom konania zmluvy, ktoré sa následne už len plnili a nemenili a mestá Martin a Vrútky tak momentom uzatvorenia zmluvy stratili možnosť získať služby

⁸ Pozri napr. jeden z posledných prípadov zneužívania dominantného postavenia Komisie AT.40411 – Google Search (AdSense) z 20.03.2019, kde protisúťažná praktika spočívala v tom, že spoločnosť Google do dohôd o poskytovaní služieb uzatvorených s veľkými zákazníkmi začlenila určité protisúťažné klauzuly. Za ukončenie porušovania bol stanovený deň, kedy protisúťažné klauzuly prestali platiť. Obdobne Komisia postupovala aj v prípade ďalšieho prípadu zneužívania dominantného postavenia AT.40220 Qualcomm z 24.01.2018, kde protisúťažná praktika spočívala v tom, že spoločnosť Qualcomm poskytovala platby spoločnosti Apple pod podmienkou, že spoločnosť Apple pokryje odberom od spoločnosti Qualcomm celú svoju potrebu čipových súprav, pričom tieto podmienky boli upravené v zmluvách. Začiatok porušovania bol stanovený dňom podpísania zmlúv, koniec porušovania bol stanovený o necelých 6 rokov neskôr po podpise zmluvy v deň, kedy zmluva bola ukončená.

za iných podmienok a týmto momentom preto zanikli aj účinky prípadnej protisúťažnej praktiky úrad uvádza, že rovnaké účinky majú aj zmluvy uzatvorené inak ako prostredníctvom verejného obstarávania, kde sa zmluvné strany dohodnú na určitých podmienkach, vrátane ceny platnej na určité obdobie – aj pri takýchto zmluvách objednávateľ služby de facto „stráca možnosť“ získať službu za iných podmienok a od iného dodávateľa. Uvedené však nemožno stotožňovať s trvaním protisúťažnej praktiky.

28. Účastník konania ďalej vo Vyjadrení k Výzve 2 namietal, že v zmysle bodu 37 vyššie citovaného rozsudku C-450/19 je potrebné rozlišovať medzi obmedzujúcimi účinkami protisúťažného konania a ich zánikom (porušenia pravidiel hospodárskej súťaže) a z toho vyplývajúceho následného vzniku nároku dotknutých subjektov na náhradu škody (t. j. následok porušenia súťažných predpisov). Uvedené úrad nerozporuje. Protisúťažným správaním posudzovaným v tomto konaní je uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok, ktoré trvali počas obdobia definovaného úradom. Uvedené obdobie nemožno pokladať iba za obdobie, za ktoré je možné si uplatniť nárok dotknutých subjektov na náhradu škody.
29. Účastník konania tiež vo Vyjadrení k Výzve 2 namietal, že úvahy úradu vyplývajú z nepochopenia argumentácia účastníka konania. *„Účastník konania totiž netvrdí, že zneužitie dominantného postavenia je pri verejnom obstarávaní automaticky vylúčené. Účastník konania tvrdí iba to, že: (i) v tomto konkrétnom prípade svoje údajné dominantné postavenie nezneužil, pretože príslušné obchodné podmienky (ceny), ktoré úrad považuje za problematické (neprimerané) nestanovil účastník konania, ale príslušní verejní obstarávatelia (mestá Martin a Vrútky).“*
30. Uvedené tvrdenie úrad považuje za zavádzajúce. Princíp verejného obstarávania spočíva v tom, že obstarávateľ v procese verejného obstarávania definuje predmet obstarávania, teda o aké tovary alebo služby má záujem, uchádzači následne predkladajú svoje ponuky, teda za akú cenu sú schopní požadované tovary alebo služby dodať, pričom ponuka s najlepšou cenou sa stáva ponukou víťaznou (ak neboli v rámci verejného obstarávania určené aj iné hodnotiace kritériá ako cena). Z podkladov verejného obstarávania mesta Vrútky, ktoré boli zverejnené na stránke Úradu pre verejné obstarávanie⁹ jasne vyplýva, že cena za dodanie požadovaného predmetu zákazky bola navrhovaná uchádzačom (v tomto prípade teda spoločnosťou Brantner Fatra, ktorá bola jediným uchádzačom vo verejnom obstarávaní), pričom výška ceny bola hodnotiacim kritériom so 100%-nou váhou. Cenu za dodanie požadovaného predmetu zákazky teda navrhovala spoločnosť Brantner Fatra, pričom mesto Vrútky výšku ceny určilo ako jediné hodnotiace kritérium predložených ponúk. Pokiaľ však účastník konania disponuje informáciou, že v tomto alebo iných verejných obstarávaníach ceny *„nestanovil účastník konania, ale príslušní verejní obstarávatelia“*, je a bolo jeho povinnosťou informovať orgány činné v trestnom konaní.

⁹ <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie/vyhľadavanie-zakaziek/dokumenty/417671?cHash=e2c3a8f986fac5913b4667e58257dcdf>

3. PODNIKATEĽ A ÚČASTNÍK SPRÁVNEHO KONANIA

31. Zákon č. 187/2021 Z. z., podľa ktorého sa posudzuje dané protiprávne konanie, sa podľa § 2 ods. 1 vzťahuje na podnikateľov, orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy, resp. na iné osoby, o ktorých to ustanovuje tento zákon.
32. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. podnikateľ na účely tohto zákona je entita, ktorá vykonáva hospodársku činnosť alebo ak ide o jej činnosť a konanie, ktoré súvisí alebo môže súvisieť so súťažou, bez ohľadu na jej právnu formu, existenciu právnej subjektivity, spôsob jej financovania, a to, či je jej činnosť zameraná na dosahovanie zisku; za jedného podnikateľa možno považovať aj viacero fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré sú prepojené na základe vzťahov kontroly alebo iných zmluvných, majetkových, personálnych alebo organizačných vzťahov. Z uvedenej definície vyplýva, že podnikateľom je entita (subjekt) vykonávajúci hospodársku činnosť, pričom hospodárskou činnosťou sa v prípadoch zneužívania dominantného postavenia rozumie akákoľvek činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovarov a/alebo služieb na určitom trhu¹⁰.
33. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. sa podnikateľom na účely tohto zákona rozumie podnikateľ podľa osobitného predpisu (§ 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník), ďalej fyzická osoba a právnická osoba, ich združenia a združenia týchto združení, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.
34. V tomto prípade úrad ako podnikateľa identifikoval spoločnosť Brantner Fatra. Z výpisu Obchodného registra Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka č.: 923/L vyplýva, že spoločnosť Brantner Fatra je právnická osoba s právnou formou spoločnosť s ručením obmedzeným. Predmetom jej podnikateľskej činnosti je zber, preprava a zneškodnenie komunálnych odpadov na skládke nie nebezpečných odpadov Martin-Kalnô, zber, preprava a zhodnotenie vytriedených zložiek komunálnych odpadov, zber a preprava biologicky rozložiteľných odpadov, zber a preprava nebezpečných odpadov, zber a preprava kuchynského odpadu a odpadových jedlých olejov a tukov, prenájom veľkoobjemových a špeciálnych kontajnerov, prevádzka, údržba a modernizácia verejného a podnikového osvetlenia, čistenie a zimná údržba miestnych a podnikových komunikácií, starostlivosť o verejnú a podnikovú zeleň, odborné poradenstvo v oblasti nakladania s odpadmi a ďalšie. V roku 2022 spoločnosť Brantner Fatra dosiahla obrát vo výške takmer 10 mil. eur.
35. Z vyššie uvedeného vyplýva, že spoločnosť Brantner Fatra je subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. a je podnikateľom podľa § 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, t. j. bola považovaná za podnikateľa v zmysle § 3 ods. 1

¹⁰ Pozri napr. rozsudok Súdneho dvora z 18. 06. 1998 vo veci C-35/96 – Komisia Európskych spoločenstiev proti Talianskej republike, bod 36.

zákona č. 136/2001 Z. z. Vzhľadom na uvedené úrad konštatuje, že spoločnosť Brantner Fatra bola považovaná za podnikateľa podľa § 3 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z., kedy správne konanie začalo, a je rovnako považovaná za podnikateľa aj podľa § 3 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. účinného od 01.06.2021.

36. Správne konanie č. SK 0021/OZDPaVD/2020 sa začalo dňa 18.11.2020, t. j. za účinnosti zákona č. 136/2001 Z. z. Počas správneho konania došlo zákonom č. 187/2021 Z. z. s účinnosťou od 01.06.2021 k zmene znenia právnej úpravy týkajúcej sa účastníka konania. Úrad je povinný ex offo skúmať, či je účastník konania procesne spôsobilý, a to nielen na začiatku konania, ale počas jeho celého priebehu až do právoplatného ukončenia správneho konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, úrad pri aplikácii ustanovení týkajúcich sa účastníka konania postupoval podľa predchádzajúcej a následne aj novej právnej úpravy.
37. Podľa § 25 ods. 3 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. účastníkom konania v prípade zneužívania dominantného postavenia bol ten podnikateľ, ktorého činnosť alebo konanie predstavovalo možné zneužívanie dominantného postavenia. Účastníkom správneho konania č. SK 0021/OZDPaVD/2020 je podľa § 25 ods. 3 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. podnikateľ Brantner Fatra.
38. Podľa § 20 ods. 1 písm. b) zákona č. 187/2021 Z. z. účastníkom konania je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vo veci zneužívania dominantného postavenia je zodpovedná za činnosť alebo konanie, ktoré je zneužívaním dominantného postavenia. Účastníkom správneho konania môže byť naďalej iba osoba, ktorá je nositeľom práv a povinností, teda ktorá má právnu subjektivitu – právnická alebo fyzická osoba.¹¹ Úrad skúmal zodpovednosť spoločnosti Brantner Fatra za posudzované konanie, pričom dospel k záveru, že v tomto prípade právnickou osobou zodpovednou za zneužívanie dominantného postavenia je spoločnosť Brantner Fatra. Účastníkom predmetného správneho konania č. SK 0021/OZDPaVD/2020 v zmysle zákona č. 187/2021 Z. z. je teda spoločnosť Brantner Fatra.

4. POPIS NAMIETANÉHO SPRÁVANIA

39. Spoločnosť Brantner Fatra pôsobí v okrese Martin a v jeho okolí, kde poskytuje rôzne služby v oblasti odpadového hospodárstva, okrem iného aj zber zmesového komunálneho odpadu a jeho zneškodňovanie na vlastnej skládke nie nebezpečných odpadov Martin-Kalnô.
40. Podnet na spoločnosť Brantner Fatra pre možné zneužívanie dominantného postavenia podalo mesto Vrútky. Spoločnosť Brantner Fatra zabezpečuje pre mesto Vrútky zber zmesového komunálneho odpadu a jeho skládkovanie na skládke Martin-Kalnô. Podľa podnetu cena za uloženie jednej tony komunálneho odpadu na skládke, ktorú spoločnosť Brantner Fatra účtuje mestu Vrútky, je vyššia ako cena spoločnosti Brantner Fatra za rovnakú službu pre okolité obce.

¹¹ Dôvodová správa k zákonu č. 187/2021 Z. z.

41. Prešetrovaním úrad zistil, že spoločnosť Brantner Fatra uplatňovala za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu nezanedbateľne vyššie ceny v porovnaní s ostatnými obcami nielen voči mestu Vrútky, ale aj voči mestu Martin.

5. RELEVANTNÝ TRH

5.1 Právny rámec

42. Pred samotným posúdením, či určité správanie podnikateľa predstavuje zneužitie dominantného postavenia, je potrebné zadefinovať relevantné trhy na ktorých predmetný podnikateľ pôsobí a určiť, či má na nich dominantné postavenie.¹²
43. Definícia trhu je nástrojom identifikácie a vymedzenia hraníc súťaže medzi podnikmi. Slúži na vytvorenie rámca, v ktorom sa uplatňuje politika hospodárskej súťaže. Hlavným účelom definície trhu je identifikovať systematickým spôsobom všetky súťažné tlaky, ktorým musia dotknuté podniky čeliť. Cieľom definície trhu v jeho výrobkovej a geografickej dimenzii je identifikovať takých konkurentov dotknutých podnikov, ktorí môžu ovplyvniť ich trhové správanie a zabrániť im správať sa nezávisle od účinného konkurenčného tlaku. Z tohto pohľadu teda definícia trhu umožňuje, okrem iného, aj prepočítanie trhových podielov, ktoré vyjadrujú dôležitý údaj o trhovej sile na účely posúdenia dominancie.¹³
44. Podľa § 3 ods. 7 zákona relevantný trh je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré spotrebiteľ považuje na uspokojenie určitých potrieb za zhodné alebo zastupiteľné. Cieľom definície relevantného trhu je z tovarového aj priestorového hľadiska cez vzájomnú zastupiteľnosť (zameniteľnosť) určiť, ktoré tovary si konkurujú a následne, aj ktorí podnikatelia si konkurujú. Ako vyplýva z uvedeného, relevantný trh sa definuje v dvoch dimenziách – tovarovej a priestorovej. Podľa ustanovenia § 3 ods. 8 zákona tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Zastupiteľnosť tovarov sa posudzuje najmä z hľadiska ich charakteristík, ceny a účelu použitia.¹⁴ Podľa § 3 ods. 9 zákona priestorový relevantný trh je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými

¹² Slovenská legislatíva upravujúca oblasť hospodárskej súťaže vychádza z európskej legislatívy a judikatúry v tejto oblasti, z tohto dôvodu sú princípy definovania relevantných trhov, preukazovania dominantného postavenia a posudzovania protisúťažného správania uplatňované v EÚ a SR totožné. Preto pri definovaní relevantného trhu a preukazovaní dominantného postavenia ako aj posudzovaní zneužitia dominantného postavenia podľa slovenskej legislatívy možno podporne použiť aj európsku legislatívu a európske prípadové právo.

¹³ Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu pre účely práva hospodárskej súťaže Spoločenstva (Ú.v. ES C 372/5) (ďalej len Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu), bod 2.

¹⁴ Pozri aj Oznámenie Komisie o definícii relevantného, bod 7: „*Relevantný trh výrobkov a služieb pozostáva zo všetkých výrobkov a/alebo služieb, ktoré sú považované za vzájomne zameniteľné alebo nahraditeľné z pohľadu spotrebiteľa, a to na základe ich vlastností, ceny a zamýšľaného účelu použitia. Relevantný geografický trh zahŕňa oblasť, v ktorej sú dotknuté podniky zapojené do vzťahov dopytu a ponuky výrobkov alebo služieb, v ktorej sú súťažné podmienky dostatočne homogénne a ktorá sa od ostatných susedných oblastí výrazne odlišuje kvôli tomu, že konkurenčné podmienky sú v nej zjavne odlišné od podmienok v iných oblastiach.*“

súťažnými podmienkami. Rovnako bol relevantný trh definovaný aj podľa § 3 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z. z.

45. Pri posudzovaní relevantného trhu nie je potrebné sledovať určitú rigidnú hierarchiu rôznych zdrojov informácií alebo typov dôkazov, skôr je potrebné vykonať celkové posúdenie/zhodnotenie, pri ktorom je možné zohľadniť celú škálu nástrojov.¹⁵
46. Spoločnosť Brantner Fatra poskytuje služby v oblasti odpadového hospodárstva. Keďže podnet smeruje voči cenám za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke, úrad sa v rámci analýzy relevantných trhov zameria na túto činnosť spoločnosti Brantner Fatra.

5.2 Relevantný trh zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke – tovarová dimenzia

47. Komunálny odpad predstavuje hlavne odpad z domácností. Podľa § 80 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“) komunálny odpad je zmesový odpad a oddelene vyzbieraný odpad z domácností vrátane papiera a lepenky, skla, kovov, plastov, biologického odpadu, dreva, textílií, obalov, odpadu z elektrických zariadení a elektronických zariadení, použitých batérií a akumulátorov a objemného odpadu vrátane matracov a nábytku, ako aj zmesový odpad a oddelene vyzbieraný odpad z iných zdrojov, ak je tento odpad svojím charakterom a zložením podobný odpadu z domácností.
48. Ako vyplýva z definície komunálneho odpadu, komunálny odpad má viacero zložiek. Niektoré zložky komunálneho odpadu sa triedia a zbierajú oddelene, napr. biologický odpad, papier a lepenka, sklo, plasty, drevo, kovy, batérie a akumulátory, elektrozariadenia. Povinnosť triediť a oddelene zbierať určité zložky komunálneho odpadu stanovuje zákon o odpadoch. Zvyšok komunálneho odpadu, ktorý už nie je možné vytriediť, resp. nevytriedený komunálny odpad predstavuje zmesový komunálny odpad.¹⁶
49. Pri každej zložke triedeného odpadu, ako aj pri zmesovom komunálnom odpade, zákon o odpadoch stanovuje pravidlá, ako je potrebné s týmto odpadom nakladať. S triedenými zložkami komunálneho odpadu a so zmesovým komunálnym odpadom sa zaobchádza rozdielne z hľadiska zberu a zhodnocovania/zneškodňovania, rovnako za zber a zhodnotenie/zneškodňovanie triedených zložiek komunálneho odpadu a zmesového komunálneho odpadu a financovanie týchto aktivít sú zodpovedné rôzne subjekty.
50. Napr. pri viacerých zložkách triedeného komunálneho odpadu (napr. obalové materiály, neobalové výrobky, batérie a akumulátory, elektrozariadenia) došlo v roku 2016 k zavedeniu tzv. rozšírenej zodpovednosti výrobcov, ktorá znamená povinnosť výrobcu postarať sa o výrobok počas všetkých fáz životného cyklu,

¹⁵ Rozhodnutie Komisie z 27. 06. 2017 vo veci AT.39740 – Google Search (Shopping), bod 153.

¹⁶ Podľa § 80 ods. 4 zákona o odpadoch zmesový komunálny odpad je nevytriedený komunálny odpad alebo komunálny odpad po vytriedení zložiek komunálneho odpadu.

teda aj keď sa z neho stane odpad po predaji spotrebiteľovi, pričom výrobca je povinný aj prefinancovať zber, zhodnotenie/recykláciu tohto odpadu. Tieto povinnosti výrobcovia môžu vykonávať samostatne alebo prostredníctvom tzv. organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré zber a zhodnotenie/recykláciu odpadu pre výrobcu zabezpečia. Výrobcovia uhrádzajú organizáciám zodpovednosti výrobcov všetky náklady spojené so zberom a zhodnocovaním/recykláciou odpadu.

51. Na druhej strane, za nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom je zodpovedná obec - v zmysle zákona o odpadoch je obec povinná zabezpečiť zber, prepravu a zhodnotenie/zneškodňovanie¹⁷ tohto odpadu a tieto činnosti obec financuje z miestneho poplatku za komunálne odpady, ktorý platia občania.
52. Ďalší významný rozdiel medzi triedenými zložkami komunálneho odpadu a zmesovým komunálnym odpadom je ten, že vytriedené zložky komunálneho odpadu je potrebné v zmysle zákona o odpadoch zhodnocovať/recyklovať a nie je možné ich skládkovať¹⁸. Naopak, zmesový komunálny odpad sa v SR zneškodňuje hlavne skládkovaním (teda sa ukladá na skládku), len v menšej miere sa spaľuje (zariadenia na spaľovanie, resp. energetické zhodnocovanie zmesového komunálneho odpadu sa nachádzajú len v Bratislave a Košiciach).
53. Na základe uvedeného, vzhľadom na rozdiely v nakladaní s triedenými zložkami komunálneho odpadu a zmesovým komunálnym odpadom, úrad dospel k záveru, že nakladanie s vytriedenými zložkami komunálneho odpadu a nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom nemožno zaradiť na jeden relevantný trh. Ďalej v rozhodnutí sa úrad zaoberá len nakladaním so zmesovým komunálnym odpadom, keďže len táto aktivita je predmetom konania úradu.
54. V rámci nakladania so zmesovým komunálnym odpadom sa rozlišujú dve hlavné činnosti, a to zber zmesového komunálneho odpadu a zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu.
55. Zber zmesového komunálneho odpadu predstavuje zozbieranie odpadu zo zberných nádob, resp. zozbieranie zberných vriec a prepravu zmesového komunálneho odpadu na miesto určenia/spracovania (napr. do zariadenia na energetické zhodnotenie, na skládku odpadov). Zber odpadu vykonávajú zberové spoločnosti, ktoré musia mať pre túto činnosť udelený súhlas (registráciu). So zberovou spoločnosťou uzatvára zmluvu obec a zberová spoločnosť potom vykonáva zber zmesového komunálneho odpadu na území celej obce. V obci vykonáva zber zmesového komunálneho odpadu jedna zberová spoločnosť. V zmluve medzi zberovou spoločnosťou a obcou sú dohodnuté detaily zberu, vrátane harmonogramu zberu. Obce vyberajú zberové spoločnosti zvyčajne prostredníctvom verejných obstarávaní.

¹⁷ Podľa § 81 ods. 7 písm. a) zákona o odpadoch obec je povinná zabezpečiť zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jej území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch, vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu zmesového komunálneho odpadu v obci.

¹⁸ Podľa § 13 písm. e) zákona o odpadoch sa zakazuje zneškodňovať skládkovaním okrem iného vytriedený biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, vytriedené zložky komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov a biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov.

56. Po zozbieraní zmesového komunálneho odpadu je možné tento odpad zhodnotiť alebo zneškodniť. Zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadu vykonávajú spoločnosti, ktoré prevádzkujú zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov.
57. V nadväznosti na informácie uvedené v predchádzajúcom bode vzniká otázka, či zhodnocovanie a zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu sú vzájomne zameniteľné činnosti patriace na jeden relevantný trh. V SR sa zmesový komunálny odpad zneškodňuje hlavne skládkovaním, teda uložením na skládky nie nebezpečných odpadov a len menšia časť zmesového komunálneho odpadu sa zhodnocuje spaľovaním v zariadeniach na energetické využitie odpadu (takéto zariadenia v SR existujú len dve, a to v Bratislave a Košiciach).¹⁹ Vzhľadom na to, že úradom posudzované správanie spoločnosti Brantner Fatra sa vzťahuje na činnosti a konania vykonávané v okrese Martin a okolí, kde sa zariadenia na energetické využitie odpadu nenachádzajú a zmesový komunálny odpad sa tu len skládkuje, nebolo nutné zodpovedať otázku, či zhodnocovanie a zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu sú zameniteľné činnosti alebo nie a ďalej sa úrad zaoberal len zneškodňovaním zmesového komunálneho odpadu na skládke.
58. Ak vyplýva z vyššie uvedeného, zber zmesového komunálneho odpadu a zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke sú dve na seba nadväzujúce činnosti. Zber zmesového komunálneho odpadu a jeho zneškodňovanie na skládke môže pre obec vykonávať tá istá spoločnosť, avšak nie je to nevyhnutné - pre obec môže zber zmesového komunálneho odpadu vykonávať jedna spoločnosť a zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke iná spoločnosť.²⁰ Rovnako existujú spoločnosti, ktoré vykonávajú obe činnosti - zber aj zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke, avšak existujú aj spoločnosti, ktoré vykonávajú len zber zmesového komunálneho odpadu alebo ktoré len prevádzkujú skládky. Spoločnosť Brantner Fatra vykonáva pre viaceré obce zber zmesového komunálneho odpadu, ako aj zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke, pre niektoré obce vykonáva len zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke. Vzhľadom na uvedené, zber zmesového komunálneho odpadu a zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke nemožno pokladať za činnosti patriace na jeden relevantný trh, keďže pri oboch činnostiach existujú rozdielne štruktúry trhov a pôsobia na nich rôzne subjekty.
59. Spoločnosť Brantner Fatra vykonáva zber zmesového komunálneho odpadu, ako aj jeho zneškodňovanie na skládke. Čo sa týka zberu zmesového komunálneho odpadu, na účely tohto správneho konania nie je potrebné trh zberu zmesového komunálneho odpadu zadefinovať presne, keďže predmetom záujmu úradu je

¹⁹ Podľa Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025, v roku 2018 sa v SR energeticky zhodnotilo 156 tis. t komunálneho odpadu a skládkovaním sa zneškodnilo 1 250 tis. t komunálneho odpadu.

²⁰ Napr. v prípade mesta Liptovský Mikuláš zber zmesového komunálneho odpadu vykonáva organizácia Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš, zozbieraný zmesový komunálny odpad sa ukladá na prekládkovú stanicu, z ktorej si ho preberá spoločnosť Brantner Fatra a tento zmesový komunálny odpad zneškodňuje na svojej skládke v Martine. V meste Vrútky zase zber aj zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu vykonáva spoločnosť Brantner Fatra.

oblasť zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke a zber zmesového komunálneho odpadu úrad v rozhodnutí popisuje len na dokreslenie kontextu, pretože zber zmesového komunálneho odpadu úzko súvisí s jeho zneškodňovaním.

60. Čo sa týka zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke, spoločnosť Brantner Fatra je prevádzkovateľom skládky nie nebezpečného odpadu²¹ Martin-Kalnô, na ktorej sa skládkuje zmesový komunálny odpad (okrem zmesového komunálneho odpadu je možné na tejto skládke ukladať aj iný nie nebezpečný odpad pochádzajúci od fyzických osôb alebo podnikateľov). Z informácií získaných od spoločnosti Brantner Fatra vyplýva, že táto rozdielne pristupuje k obciam v prípade skládkovania zmesového komunálneho odpadu na jednej strane a ostatným subjektom pri skládkovaní nie nebezpečného odpadu na druhej strane. Spoločnosť Brantner Fatra predložila úradu svoje cenníky, kde sú okrem iného uvedené aj ceny za zneškodnenie odpadu na skládke. K cenníkom spoločnosť Brantner Fatra uviedla, že „*cenníky platia pre podnikateľské subjekty a občanov, ktorí si odpad ... privezú k uloženiu na skládke vo svojej réžii alebo na základe zmluvného vzťahu so spoločnosťou Brantner Fatra, s.r.o., tieto ceny sú jednotné pre všetky subjekty a podľa nášho názoru nediskriminačné.*“ Ako vyplýva z cenníkov predložených úradu spoločnosťou Brantner Fatra a zo zmlúv uzatvorených medzi spoločnosťou Brantner Fatra a jednotlivými obcami, obce za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu platia iné ceny, výrazne sa odlišujúce od cenníkových cien, ceny pre obce v cenníku nie sú uvedené a líšia sa aj medzi jednotlivými obcami. Ako uviedla spoločnosť Brantner Fatra „*cenníky ... neplatia pre komunálny odpad a pre verejných obstarávateľov (mestá, obce, štátne inštitúcie,...), nakoľko spoločnosť Brantner Fatra, s.r.o. je súčasťou trhového hospodárstva a trhového prostredia a zákazky na úseku zberu, prepravy a zneškodňovania/zhodnocovania odpadov získava od verejných obstarávateľov podľa štátom určených pravidiel a to cestou súťaží vo verejných obstarávaníach, z čoho môžu s prihliadnutím na účasť iných subjektov v súťaži prameniť odchýlky v cenách za zneškodnenie komunálneho odpadu na skládke.*“
61. Na základe uvedeného, úrad v tomto konkrétnom prípade, vymedzil tovarový relevantný trh, na ktorom pôsobí spoločnosť Brantner Fatra ako **trh zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu²² na skládke** (tento trh môže byť v tomto rozhodnutí **nazývaný aj ako trh skládkovania zmesového komunálneho odpadu**).

5.3 Relevantný trh zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke – priestorová dimenzia

62. Ďalej úrad pristúpil k určeniu priestorovej dimenzie trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke, pričom v rámci tejto kapitoly je v určitej miere popísaná aj oblasť zberu zmesového komunálneho odpadu,

²¹ V zmysle § 2 vyhlášky MŽP SR č. 382/2018 sa skládky v SR delia na tri triedy - skládky nebezpečného odpadu, skládky nie nebezpečného odpadu a skládky inertného odpadu. Na každom type skládky sa skládkuje príslušný druh odpadu.

²² Pod zmesovým komunálnym odpadom sa rozumie aj objemný odpad, keďže, čo sa týka skládkovania, pri objemnom odpade sú rovnaké podmienky ako pri zmesovom komunálnom odpade.

pretože zber zmesového komunálneho odpadu úzko súvisí so skládkovaním zmesového komunálneho odpadu.

63. Úrad analyzoval, ako prebieha zber a skládkovanie zmesového komunálneho odpadu v okrese Martin a jeho okolí (konkrétne v okresoch Banská Bystrica, Bytča, Čadca, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Námestovo, Považská Bystrica, Prievidza, Ružomberok, Turčianske Teplice, Žiar nad Hronom a Žilina). Uvedené okresy spolu s okresom Martin sú ďalej označované aj ako „oblasť sledovaná úradom“. Uvedené okresy si úrad zvolil z toho dôvodu, aby v dostatočnej miere pokrývali okolie okresu Martin, kde pôsobí spoločnosť Brantner Fatra a aby zo získaných údajov bolo zreteľné, či okres Martin a jeho okolie predstavujú homogénnu oblasť alebo nie, čo je potrebné pre určenie priestorovej definície relevantného trhu.
64. Údaje, z ktorých sú vypracované tabuľky a mapy a im zodpovedajúce popisy v tejto kapitole, zodpovedajú stavu na trhu v rokoch 2019 – 2020, na konci kapitoly sú popísané zmeny, ktoré na trhu nastali v rokoch 2021 a 2022.
65. Zo zistení úradu vyplýva, že služby zberu zmesového komunálneho odpadu v oblasti sledovanej úradom majú lokálny charakter. Zber zmesového komunálneho odpadu v každej obci vykonáva jedna zberová spoločnosť a zberové spoločnosti pôsobia lokálne, v rámci určitého malého územia (zväčša na úrovni okresu alebo niekoľko málo okresov, prípadne aj v rámci menšieho územia ako je časť okresu daného napr. zberovou trasou). Táto skutočnosť vyplýva aj z toho, že služba zberu zmesového komunálneho odpadu je silne naviazaná na lokálnu prítomnosť zberovej spoločnosti v určitej oblasti - zber zmesového komunálneho odpadu sa uskutočňuje niekoľkokrát mesačne až niekoľkokrát týždenne, zberové vozidlá prechádzajú po zberových trasách a odvážajú odpad na skládku alebo prekládkovú stanicu. Napr. spoločnosť Brantner Fatra, čo sa týka zberu zmesového komunálneho odpadu, pôsobí primárne v okrese Martin.
66. Zozbieraný zmesový komunálny odpad sa odváža na skládku, pričom odpad nie je ekonomické prevážať na dlhé vzdialenosti (dlhšia vzdialenosť, z ktorej sa odpad zväžá na skládku, zvyšuje náklady na zber). Zozbieraný zmesový komunálny odpad sa preto zvyčajne vozí na blízke skládky a priestorová dimenzia relevantného trhu skládkovania zmesového komunálneho odpadu je tak lokálna.
67. Pri určovaní presnejšej dimenzie lokálnych geografických trhov sa rozsah geografických trhov môže určovať prostredníctvom tzv. spádovej oblasti (catchment area), ktorá je definovaná určitou dopravnou vzdialenosťou od analyzovaného bodu/subjektu (výrobného závodu, obchodu alebo v tomto prípade skládky) tak, aby spádová oblasť zahŕňala väčšinu zákazníkov daného analyzovaného subjektu (výrobného závodu, obchodu alebo v tomto prípade skládky). Avšak pri definovaní spádovej oblasti takýmto spôsobom je možné robiť dodatočné korekcie podľa toho, ako sú skutočne poskytované tovary/služby z analyzovaného bodu, čo môže byť ovplyvnené napr. topografiou územia alebo inými skutočnosťami.²³

²³ Pozri napr. rozhodnutie Komisie z 05.04.2017 vo veci M.7878 – Heidelberg Cement/Schwenk/Cemex Hungary/Cemex Croatia.

68. V zmysle uvedeného úrad pri určovaní priestorovej dimenzie relevantného trhu skládkovania zmesového komunálneho odpadu, na ktorom pôsobí spoločnosť Brantner Fatra, vychádzal najskôr z údajov o tom, z ktorých oblastí sa zmesový komunálny odpad na skládke Martin-Kalnô, ako aj na okolité skládky v úradom sledovanej oblasti, zväžá.
69. Skládky, ktoré sa nachádzajú v úradom sledovanej oblasti a je na ne možné ukladať zmesový komunálny odpad, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. V tabuľke je tiež uvedená spoločnosť, ktorá danú skládku prevádzkuje a približná vzdialenosť danej skládky od skládky Martin-Kalnô spoločnosti Brantner Fatra.

Tabuľka č. 1 – zoznam skládok v úradom sledovanej oblasti (stav k prelomu rokov 2019/2020)

Okres	Sídlo skládky	Prevádzkovateľ skládky	km od Martina
Martin	Martin (Kalnô)	Brantner Fatra	--
Turčianske Teplice	Horná Štubňa	Združenie obcí Horného Turca	30 km
Bytča	Maršová-Rašov	T+T	50 km
Ružomberok	Ružomberok	T+T (cez TS Ružomberok)	50 km
Žilina	Rajec-Šuja	SO Rajeckého regiónu	50 km
Banská Bystrica	Banská Bystrica	Marius Pedersen	60 km
Žiar nad Hronom	Žiar nad Hronom	T+T	60 km
	Žiar nad Hronom	T+T (cez TS žiar nad Hronom)	60 km
Čadca	Čadca	JOKO	60 km
	Turzovka	Wood Energy	65 km
Prievidza	Handlová	HATER	65 km
	Nitrica	T+T (INGPORS)	70 km
Námestovo	Námestovo	TS Námestovo	75 km

Zdroj: Údaje získané úradom od oslovených spoločností

70. Vo väčšine úradom analyzovaných okresov existuje skládka, kde sa skládkuje zmesový komunálny odpad z daného okresu. Ak v okrese skládka nie je (z úradom sledovanej oblasti ide o okresy Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto a Považská Bystrica), zmesový komunálny odpad sa zvyčajne ukladá na blízke skládky v susediacich okresoch.
71. Spoločnosť Brantner Fatra vlastní a prevádzkuje skládku Martin-Kalnô. Zneškodňuje sa tu zmesový komunálny odpad zo všetkých 43 obcí okresu Martin²⁴ (obce z okresu Martin sa nachádzajú vo vzdialenosti približne do 25 km od skládky Martin-Kalnô), pričom mestá Vrútky a Martin, ktorých platby za skládkovanie predstavujú približne [.....] z celkových tržieb spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu, sa nachádzajú v blízkosti skládky (do 10 km) – *údaje o tržbách – OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým*. Ďalej sa na skládke Martin-Kalnô skládkuje zmesový komunálny odpad takmer z celého susedného okresu Dolný Kubín, kde sa skládka odpadov nenachádza (v roku 2015 bola uzavretá a zrekultivovaná). V jednej obci okresu Dolný Kubín vzdialenej od skládky Martin-Kalnô do 40 km vykonáva zber aj skládkovanie zmesového komunálneho odpadu priamo spoločnosť Brantner Fatra, vo väčšine zvyšných obcí okresu Dolný Kubín vykonáva zber zmesového komunálneho odpadu spoločnosť Technické služby Dolný Kubín, ktorá následne zozbieraný

²⁴ S výnimkou obce Kláštor pod Znievom od roku 2022, kedy spoločnosť Brantner Fatra tejto obci vypovedala zmluvu.

zmesový komunálny odpad prepravuje na prekládkovú stanicu Široká, odkiaľ ho spoločnosť Brantner Fatra odváža a ukladá na svoju skládku v Martine. Vzdialenosť prekládkovej stanice Široká od skládky Martin-Kalnô je približne 50 km. Na skládke Martin-Kalnô sa ďalej zneškodňuje zmesový komunálny odpad zo 4 obcí z okresu Námestovo, ktoré sa nachádzajú vo vzdialenosti 60 – 80 km od tejto skládky a kde zber zmesového komunálneho odpadu vykonáva priamo spoločnosť Brantner Fatra. Na skládke Martin-Kalnô sa tiež zneškodňuje zmesový komunálny odpad z mesta Liptovský Mikuláš (vzdialenosť tohto mesta od skládky Martin-Kalnô je približne 75 km). V meste Liptovský Mikuláš zber zmesového komunálneho odpadu vykonáva organizácia Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš, táto zozbieraný zmesový komunálny odpad ukladá na prekládkovú stanicu, z ktorej si ho preberá spoločnosť Brantner Fatra a ukladá ho na svoju skládku v Martine.

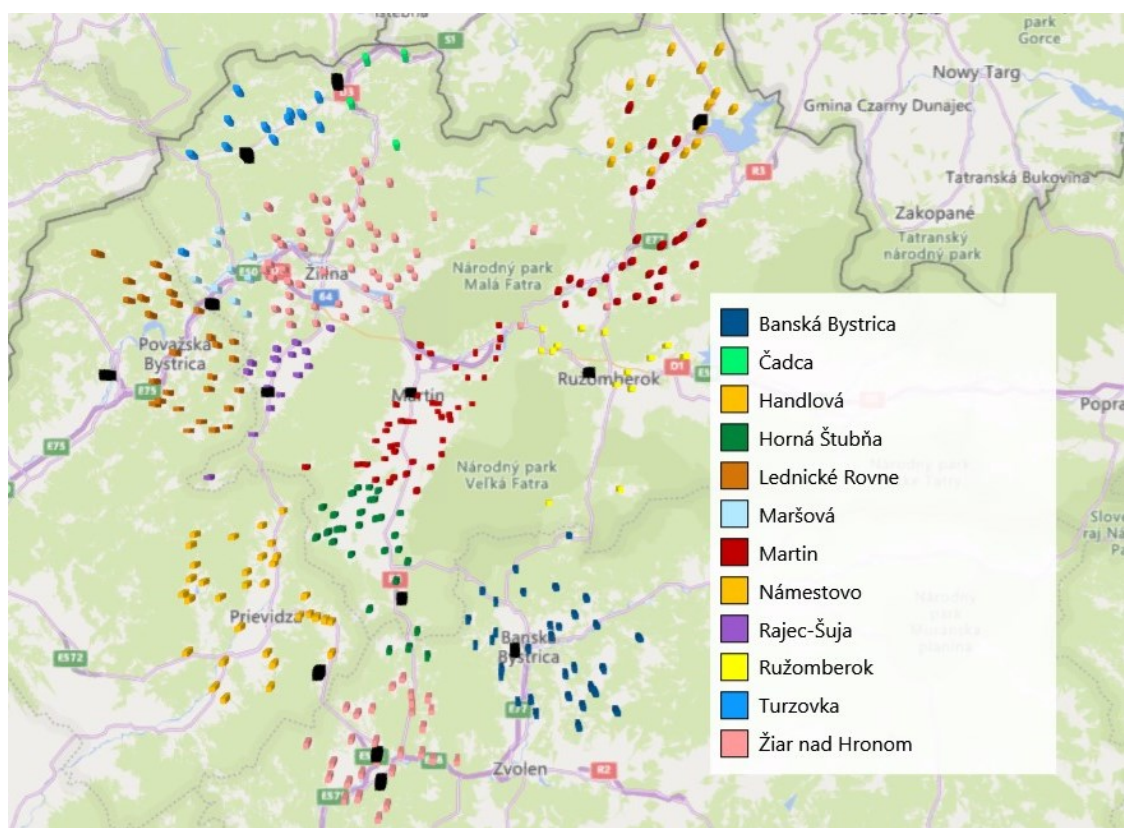
72. Ako je zrejmé z tabuľky 1, najbližšie k skládke Martin-Kalnô je skládka Horná Štubňa v Turčianskych Tepliciach, ktorá sa nachádza približne 30 km od skládky spoločnosti Brantner Fatra v Martine. Túto skládku prevádzkuje Združenie obcí Horného Turca a zneškodňuje sa nej len odpad z obcí z okresu Turčianske Teplice a z troch obcí z okresu Žiar nad Hronom (cca 20 km od Turčianskych Teplic). Podľa vyjadrenia mesta Vrútky, táto skládka kapacitne pokrýva potreby obcí, ktoré sú členmi združenia obcí, ktoré danú skládku prevádzkuje. Od roku 2022 začala túto skládku využívať aj obec Kláštor pod Znievom (okres Martin), ktorej spoločnosť Brantner Fatra vypovedala zmluvu.
73. Ďalej v približne 50 km vzdialenosti od skládky Martin-Kalnô sa nachádzajú 3 skládky – skládka Maršová-Rašov v okrese Bytča a skládka v Ružomberku (tieto skládky prevádzkuje spoločnosť T+T) a skládka Rajec-Šuja v okrese Žilina (skládku prevádzkuje združenie Skládka odpadov Rajeckého regiónu). Na skládku v Bytči a Ružomberku ukladá odpad spoločnosť T+T z prislúchajúcich okresov (t.j. z okresov Bytča a Ružomberok), na skládku Rajec-Šuja v Žiline sa ukladá odpad vyzbieraný z južnej časti žilinského okresu.
74. V približne 60-kilometrovej vzdialenosti od Martina sa nachádzajú 4 skládky – skládka spoločnosti Marius Pedersen v Banskej Bystrici, dve skládky spoločnosti T+T v Žiari nad Hronom a skládka spoločnosti JOKO v Čadci. Na skládku v Banskej Bystrici ukladá odpad spoločnosť Marius Pedersen zozbieraný v tejto oblasti. Na dve skládky v Žiari nad Hronom ukladá odpad spoločnosť T+T zozbieraný v tomto okrese, a tiež po uzavretí skládky v Žiline v roku 2019 sem preváža kamiónmi zmesový komunálny odpad zozbieraný v okresoch Žilina, Kysucké Nové Mesto a Čadca.²⁵ Na skládku v Čadci, ktorú prevádzkuje spoločnosť JOKO, sa ukladá odpad z úradom sledovanej oblasti z [.....] – *OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti JOKO, chránená informácia voči všetkým.*
75. V 65-75 km vzdialenosti sa od Martina nachádzajú 4 skládky – Turzovka v okrese Čadca (prevádzkuje ju spoločnosť Wood Energy), skládky spoločností T+T (Ingpors) a Hater v okrese Prievidza a skládka spoločnosti TS Námestovo

²⁵ Odpad, ktorý spoločnosť T+T zozbiera v okresoch Žilina, Kysucké Nové Mesto a Čadca zväžá na zberňu Dolný Hričov, odkiaľ je kamiónmi prepravovaný do Žiaru nad Hronom na skládku spoločnosti T+T.

v Námestove. Na skládku v Turzovke sa zväža odpad z časti okresu Čadca, na skládku Hater odpad z okresu Prievidza, na skládku T+T (Ingpors) sa zväža odpad z časti okresu Prievidza a potom z okresov, ktoré sú z oblasti mimo záujmu úradu. Na skládku v Námestove sa zväža odpad z časti okresu Námestovo.

76. Ako je zrejmé z vyššie uvedeného popisu, trh zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke je trhom lokálnym – na každú skládku sa zvyčajne zväža odpad z blízkeho okolia, zväčša príslušného okresu. Oblasti, z ktorých sa odpad zväža na danú skládku sa vzájomne vo významnejšej miere neprekrývajú. Uvedené skutočnosti je možné vidieť na nasledujúcej mape, kde sú čiernou vyznačené skládky a farebnou obce, pričom každá farba reprezentuje konkrétnu skládku, na ktorú sa zmesový komunálny odpad z danej obce ukladá.²⁶

Obrázok 1 – Grafické znázornenie obcí v závislosti od toho, na ktorú skládku ukladajú odpad (stav k prelomu rokov 2019/2020)

Zdroj: spracované na základe informácií získaných od oslovených spoločností a verejne dostupných informácií (webové stránky obcí a zberových spoločností)

77. Úrad tiež oslovil zberové spoločnosti, ako aj prevádzkovateľov skládok, aby sa vyjadrili k efektívnej vzdialenosti vykonávania zberu od skládky: podľa spoločnosti Technické služby Dolný Kubín je táto vzdialenosť približne 50 km, no je to individuálne v závislosti od kvality dopravnej infraštruktúry, morfológie územia, zjazdnosti ciest počas zimných mesiacov a pod. Podľa spoločnosti Marius Pedersen je efektívna vzdialenosť 30-50 km v závislosti od stavu cestnej siete

²⁶ Z analyzovaných 414 obcí z úradom sledovanej oblasti na mape nie je vyznačených 54 obcí, u ktorých nebolo zistené, kde sa zmesový komunálny odpad zozbieraný z týchto obcí skládkuje alebo údaj predstavuje obchodné tajomstvo.

a trasy (ak je možné použiť výkonnú, ťažšiu a väčšiu techniku je to 50 km, ak treba použiť menšiu a ľahšiu, a teda menej výkonnú techniku, je to 30 km). Spoločnosť T+T uviedla ako efektívnu vzdialenosť 30 km a spoločnosť Technické služby Turčianske Teplice 20 km. Spoločnosť Brantner Fatra, napriek tomu, že ide o nadnárodnú firmu, ktorá v SR dlhodobo vykonáva aktivity aj v rámci skládkovania a zberu komunálneho odpadu, sa na rozdiel od ostatných subjektov vyhla konkrétnej odpovedi.²⁷ Avšak z informácií poskytnutých spoločnosťou Brantner Fatra úradu vyplýva, že na skládku spoločnosti Brantner Fatra sa ukladá odpad z 50 obcí, pričom 43 obcí sa nachádza vo vzdialenosti do 25 km od tejto skládky; jedna ďalšia obec sa nachádza vo vzdialenosti do 40 km od skládky; prekládková stanica pre odpad z obcí z okresu Dolný Kubín sa nachádza od skládky spoločnosti Brantner Fatra približne vo vzdialenosti 50 km od skládky a 6 obcí sa nachádza vo vzdialenosti väčšej ako 50 km od skládky spoločnosti Brantner Fatra (60 – 80 km).

78. Z uvedeného je zrejmé, že trh zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke je trhom, ktorý má lokálny charakter. Spoločnosť Brantner Fatra pôsobí najmä v okresoch Martin a Dolný Kubín - z tohto územia pochádza väčšina jej zákazníkov, čo sa týka služby zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke. S obcami v uvedených okresoch má spoločnosť Brantner Fatra buď uzatvorené dlhodobé zmluvy (15 rokov alebo na dobu neurčitú), z ktorých je niektoré problematické ukončiť bez súčinnosti spoločnosti Brantner Fatra, alebo sa dlhodobo sama zúčastňuje verejných obstarávaní na nakladanie s komunálnym odpadom vyhlasovaných obcami v týchto okresoch (k tomuto viac v kapitole 6.2).
79. Spoločnosti pôsobiace v okolitých oblastiach, vzhľadom aj na rozmiestnenie a vzdialenosť svojich skládok a lokálny charakter služby skládkovania zmesového komunálneho odpadu, nevykonávajú reálny súťažný tlak na spoločnosť Brantner Fatra a ani sa nezúčastňujú verejných obstarávaní vyhlasovaných obcami, s ktorými má spoločnosť Brantner Fatra uzatvorenú zmluvu, a to ani v prípadoch, ak ich obec aktívne osloví.
80. Úrad v priebehu prešetrovania oslovil obce, s ktorými má spoločnosť Brantner Fatra uzatvorené zmluvy. Oslovené obce uviedli, že ak organizujú verejné obstarávanie, zúčastní sa ho len spoločnosť Brantner Fatra a žiadna iná spoločnosť,²⁸ a to aj napriek ich snahe aktívne oslovovať spoločnosti pôsobiace v okolitých okresoch/oblastiach. Niektoré z obcí sa vyjadrili aj k dôvodom, prečo jedinou spoločnosťou zúčastňujúcou sa verejných obstarávaní je podľa ich názoru spoločnosť Brantner Fatra. Jedna z obcí uviedla,²⁹ že „V regióne Turca sa nachádzajú aj iné zberné spoločnosti, ktoré sú vzdialenejšie od našej obce,

²⁷ Odpoveď spoločnosti Brantner Fatra: „Efektivita závisí od: nákupných cien techniky využívanej na zber komunálneho odpadu, vyťažnosti vozidiel realizujúcich zber komunálneho odpadu, mzdových a prevádzkových nákladov, tvorby zisku, záujmu získať zákazku v cenách pokrývajúcich náklady na činnosť a generujúcich zisk. Kilometrová vzdialenosť pre určenie efektívnosti zberu komunálneho odpadu sa prejaví pri príprave cenovej ponuky a podmienok určených verejným obstarávateľom, resp. záujmom ako aj od verejným obstarávateľom určených kritérií na vyhodnotenie ponúk.“

²⁸ Pozri napr. odpovede obcí uvedené pod spisovými položkami 156, 157, 158, 165, 196, 175, 176, 181, 186, 191, 192, 193, 194.

²⁹ Položka spisu 186.

nakolko sa nachádzajú v inom okrese a majú obmedzenú kapacitu skládok, čo je podľa nášho názoru aj dôvod, prečo sa nezúčastňujú verejných obstarávaní vyhlasovaných našou obcou.“ Ďalšia z obcí uviedla,³⁰ že „Prieskumu verejných obstarávaní sa aktívne zúčastňuje t. j. ponuku predloží iba táto spoločnosť (Brantner Fatra), hoci sme na výber poskytovateľa služby využívali verejne dostupné a neanonymizované spôsoby verejného obstarávania či prieskumu trhu. Podľa mojich vedomostí existuje na Slovensku dostatok spoločností, ktoré by na poskytnutie týchto služieb mali technické vybavenie a odbornú spôsobilosť, avšak vzhľadom na členitosť územia, dopravnú obslužnosť a najmä nedostatočné množstvo skládok a dokonca uzatváranie skládok ZKO by poskytovanie týchto služieb bolo ekonomickým aj environmentálnym nezmyslom. Iné spoločnosti nedokážu konkurovať tu v Turci cene služieb firmy Brantner Fatra – ako nám to preukázali uplynulé roky preverovania a prieskumov trhu.“ Ďalšia z obcí uviedla,³¹ že „Čo sa týka problematiky zabezpečenia poskytovania služieb zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na Orave je veľmi komplikovaná. Obec ... dlhé roky vyvážala komunálny odpad na skládku Široká – okres Dolný Kubín – prevádzkovateľ Technické služby mesta Dolný Kubín. Táto skládka sa uzavrela. Ďalšia skládka Technických služieb v Námestove bola tiež uzavretá. Hornooravské obce vozia komunálny odpad až na Kysuce a Turiec. Je tu dlhodobý obrovský deficit s ukladaním komunálneho odpadu.“

81. Vzhľadom na uvedené, územie okresov Martin a Dolný Kubín je možné považovať za dostatočne homogénne na to, aby bolo rozlíšiteľné od susediacich oblastí – na trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke v oblasti okresov Martin a Dolný Kubín pôsobí hlavne spoločnosť Brantner Fatra - s obcami v týchto okresoch má buď uzatvorené dlhodobé zmluvy (15 rokov alebo na dobu neurčitú), z ktorých je niektoré problematické ukončiť bez súčinnosti spoločnosti Brantner Fatra, alebo sa dlhodobá sama zúčastňuje verejných obstarávaní na nakladanie s komunálnym odpadom vyhlasovaných obcami v týchto okresoch. Odpadové spoločnosti pôsobiace v okolitých okresoch/územiach vzhľadom aj na rozmiestnenie a vzdialenosť svojich skládok a lokálny charakter služby skládkovania zmesového komunálneho odpadu nevykonávajú súťažný tlak na spoločnosť Brantner Fatra a nepredstavujú pre ňu reálnu konkurenčnú silu. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje fakt, že spoločnosti pôsobiace v okolitých oblastiach sa nezúčastňujú verejných obstarávaní organizovaných obcami v okresoch Martin a Dolný Kubín aj napriek aktívnej snahe obcí, ktoré ich oslovujú a vyzývajú na zapojenie sa do verejných obstarávaní. Priestorovú dimenziu trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke, kde pôsobí spoločnosť Brantner Fatra tak možno vymedziť územím okresov Martin a Dolný Kubín.
82. V tomto prípade úrad pristúpil k vymedzeniu priestorového relevantného trhu prostredníctvom určenia okresov a nie prostredníctvom určenia vzdialenosti v km od skládky a to z toho dôvodu, že bolo potrebné, ako je to uvedené v bode 67, zohľadniť špecifické skutočnosti, a to morfológiu územia a existujúcu cestnú

³⁰ Položka spisu 176.

³¹ Položka spisu 156.

sieť.³² Určiť priestorový relevantný trh ako okruh určitého počtu kilometrov od skládky v tomto prípade nebolo vhodné, pretože, ako je zrejmé z mapy vyššie, spoločnosť Brantner Fatra zneškodňuje na svojej skládke najmä zmesový odpad z okresu Martin (do 25 km) a okresu Dolný Kubín (do 50 km), pričom okres Martin leží v Turčianskej kotline majúcej severojužný tvar a obklopenej pohoriami, kde sa obce nenachádzajú.³³ V blízkosti skládky Martin-Kalnô sa síce nachádza okres Žilina (medzi mestami Martin a Žilina je vzdialenosť približne 30 km), kde dlhodobo pôsobí spoločnosť T+T, avšak medzi mestami Martin a Žilina sa nachádza Strečno, z hľadiska cestnej prepravy problematický úsek, čo je všeobecne známa skutočnosť. Ako je zrejmé z vyššie uvedeného, spoločnosť Brantner Fatra neposkytuje služby zberu a/alebo zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu žiadnej z obcí okresu Žilina a spoločnosť T+T pôsobiaca v Žiline neposkytuje služby zberu a/alebo zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu žiadnej obci v okresoch Martin a Dolný Kubín, ani sa nezúčastňuje verejných obstarávaní vyhlasovaných týmito obcami.

83. V priebehu rokov 2021 – 2022 došlo k uzavretiu skládok v blízkosti skládky Martin-Kalnô – a to skládky v obciach Maršová Rašov, Ružomberok, Rajec-Šuja a Námestovo. Uvedené skutočnosti však nemajú vplyv na situáciu spoločnosti Brantner Fatra a jej pôsobenie na trhu – spoločnosť Brantner Fatra dlhodobo a stabilne pôsobí v okresoch Martin a Dolný Kubín, poskytuje službu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke stále rovnakým obciam (s výnimkou obce Kláštor pod Znievom, ktorej spoločnosť Brantner Fatra v roku 2022 vypovedala zmluvu) a je jedinou spoločnosťou zúčastňujúcou sa verejných obstarávaní organizovaných týmito obcami, a to aj napriek skutočnosti, že obce aktívne hľadali a oslovovali aj iné spoločnosti pri organizovaní verejných obstarávaní.

5.4 Námietky účastníka konania k relevantnému trhu

84. Účastník vo Vyjadrení k Výzve 2 uviedol, že „Úrad má za to, že ... trh je lokálny, keďže (i) zozbieraný zmesový komunálny odpad nie je ekonomické prevážať na dlhé vzdialenosti, čo mali potvrdiť aj oslovené zberové spoločnosti a prevádzkovatelia skládok; a (ii) na každú skládku sa zvyčajne zväžia odpad len z blízkeho okolia, zväčša príslušného okresu.“
85. Uvedené tvrdenie úrad považuje za dezinterpretáciu záverov úradu, kde si zo záverov úradu o priestorovej dimenzii relevantného trhu účastník konania vybral len dva čiastkové faktory (aj to skreslene), cez ktoré následne spochybňuje závery úradu. Z textu rozhodnutia ako aj Výzvy 2 je zrejmý postup úradu pri definovaní priestorovej dimenzie relevantného trhu a takisto faktory, ktoré úrad zohľadnil. Úrad v prvom rade fakticky popísal situáciu – na ktorú skládku sa z ktorých obcí odpad zväžia, z čoho vyplýva jednoznačný lokálny charakter služby skládkovania zmesového komunálneho odpadu, čo svojimi vyjadreniami potvrdili aj oslovené

³² Uvedené neznamena, že na iných územiach alebo pri zmene okolností (napr. zmena legislatívy) nie je možné definovať priestorový relevantný trh v oblasti zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu inak.

³³ Podľa polohopisu, Turčianska kotlina je územie majúce severojužný tvar, ktoré je zovreté z východnej strany pohorím Veľká Fatra a zo západnej strany pohorím Malá Fatra.

spoločnosti – úrad teda nevychádzal zo žiadnych abstraktných predpokladov o vzdialenostiach, na ktoré je možné prevážať odpad. Ďalej úrad zohľadnil skutočnosť, že verejných obstarávaní vyhlasovaných obcami sa dlhodobo zúčastňuje len spoločnosť Brantner Fatra, a to aj napriek aktívnej snahe obcí oslovovať a do verejných obstarávaní pozývať iné odpadové spoločnosti, a tiež zohľadnil aj typy zmlúv spoločnosti Brantner Fatra s obcami a vyjadrenia obcí. Až na základe vyhodnotenia všetkých faktorov úrad dospel k záveru, že územie okresov Martin a Dolný Kubín je možné považovať za dostatočne homogénne na to, aby bolo rozlíšiteľné od susediacich oblastí a že spoločnosti v okolitých okresoch/územiach nevykonávajú na spoločnosť Brantner Fatra reálny konkurenčný tlak. Úrad teda nezohľadňoval len dva faktory uvedené vyššie, ako to účelovo podsúva účastník konania, aby potom mohol tvrdiť, že definícia trhu nie je systematická a úrad opomenul zohľadniť viaceré dôležité faktory.

86. Účastník konania namietal, že úrad neskúmal tvrdenia zberových spoločností a prevádzkovateľov skládok týkajúce sa efektívnej vzdialenosti vykonávania zberu od skládky a neanalyzoval, či sa zakladajú na vecných dôkazoch.
87. Ako je zrejmé z kapitoly 5.3, úrad pri určovaní priestorovej dimenzie relevantného trhu skládkovania zmesového komunálneho odpadu vychádzal najmä z faktických a nespochybniteľných informácií, čo sú údaje o tom, kde sa skládky nachádzajú, z ktorých obcí sa odpad odváža na ktorú skládku a z akej vzdialenosti – všetky tieto informácie úrad popísal a aj graficky znázornil na mape (pozri obrázok 1 vyššie) a text v kapitole 5.3. Navyše, okrem uvedených faktických informácií, úrad požiadal zberové spoločnosti a spoločnosti prevádzkujúce skládky aj o vyjadrenie sa k efektívnym vzdialenostiam na vykonávanie zberu od skládky – tieto informácie boli konzistentné jednak navzájom medzi oslovenými spoločnosťami a jednak najmä s konkrétnymi faktickými údajmi o tom, z ktorej obce sa na ktorú skládku zväža odpad. Vyjadrenia oslovených spoločností navyše nepredstavujú žiadny rozhodujúci dôkaz, ale dopĺňajú faktické údaje, na ktorých je definovanie priestorovej dimenzie relevantného trhu založené.
88. K tvrdeniu účastníka konania vo Vyjadrení k Výzve 1 a 2, že „*konštatovanie úradu, že čím bližšie sa odpad vozí tým je to ekonomickejšie, je triviálne*“ úrad uvádza, že uvedené tvrdenie sa vo Výzve 1 a Výzve 2 nenachádzalo, rovnako ako sa nenachádza v tomto rozhodnutí.
89. Účastník konania ďalej namietal, že odpad z okresov Kysucké Nové Mesto, Čadca a Žilina sa preváža na skládku v Žiari nad Hronom, pričom táto trasa má 120 km, toto je podľa účastníka konania v rozpore so závermi úradu o definícii týkajúcej sa priestorovej dimenzie relevantného trhu. K tejto námietke úrad uvádza, že jednak predmetná vzdialenosť predstavuje približne 100 km (nie 120 km), keďže odpad z predmetných okresov sa ukladá na zberňu v Dolnom Hričove, odkiaľ je kamiónovou dopravou prevážaný na skládku v Žiari nad Hronom a táto vzdialenosť predstavuje približne 100 km, a jednak ide o jednu výnimočnú a neštandardnú situáciu, pričom v ostatných prípadoch, ako vyplýva z kapitoly 5.3, k takýmto dlhým prevozom zmesového komunálneho odpadu nedochádza. K tejto situácii došlo v roku 2019, kedy bola uzatvorená skládka spoločnosti T+T v Žiline (dovtedy sa odpad z predmetných okresov ukladal na túto skládku) a po uzatvorení skládky spoločnosť T+T začala prevážať odpad na svoju ďalšiu

najbližšiu skládku, ktorá je v Žiari nad Hronom. Táto situácia navyše nemá žiadny vplyv na definíciu relevantného trhu, na ktorom pôsobí spoločnosť Brantner Fatra. Ako vyplýva aj z Oznámenia Komisie o definícii relevantného trhu (bod 13 a nasledujúce), pri definovaní tovarovej aj priestorovej dimenzie trhu sa vychádza z definovania efektívnych alternatívnych zdrojov dodávok pre zákazníkov dotknutého (t. j. úradom posudzovaného) podnikateľa. Základnou otázkou pri definovaní relevantného trhu teda je, ku ktorým dodávateľom sú zákazníci dotknutého (úradom hodnoteného) podnikateľa schopní prejsť z krátkodobého hľadiska a bez vyvolania dodatočných nákladov. Na hodnotenie tejto skutočnosti sa zamerá aj úrad a ako vyplýva z vyššie uvedeného, v oblasti skládkovania zmesového komunálneho odpadu neexistuje alternatíva, na ktorú môžu obce využívať služby spoločnosti Brantner Fatra ľahko a bez nákladov prejsť. To, aká je situácia v iných územiach v oblasti skládkovania zmesového komunálneho odpadu nie je pre definovanie trhu, na ktorom pôsobí spoločnosť Brantner Fatra, rozhodujúca – v iných územiach SR a za iných podmienok môže byť geografická dimenzia trhu úplne iná ako v tomto konkrétnom úrade hodnotenom prípade. Vzhľadom na uvedené, úrad nepovažuje uvedenú skutočnosť za negujúcu závery úradu týkajúce sa definície relevantného trhu, na ktorom pôsobí spoločnosť Brantner Fatra.

90. Účastník konania ďalej namietal, že pri hodnotení skládky Horná Štubňa (bod 72 tohto rozhodnutia) sa úrad odvoláva na vyjadrenie mesta Vrútky, ktoré nie je členom Združenia obcí Horného Turca, a preto takéto vyjadrenie nemôže mať akúkoľvek relevanciu a je ho potrebné vnímať ako účelové a neobjektívne.
91. K uvedenej námietke úrad uvádza, že nevidí dôvod, prečo by mesto Vrútky v rámci hodnotenia situácie v oblasti skládkovania komunálneho odpadu v regióne poskytlo úradu účelové alebo neobjektívne informácie, ktorých vecnú správnosť účastník konania navyše vôbec nespochybnil. Odpoveď mesta Vrútky bola tiež konzistentná s faktickým stavom, v čase, kedy úrad skládky hodnotil a mesto Vrútky oslovil, a v tom čase sa na skládke Horná Štubňa sa s výnimkou 3 malých obcí aj reálne skládkoval len odpad z obcí, ktoré boli členmi Združenia obcí Horného Turca. Až v roku 2022 začala skládku Horná Štubňa využívať obec Kláštor pod Znievom, ktorej spoločnosť Brantner Fatra vypovedala zmluvu - úrad dodatočne túto informáciu v rozhodnutí zohľadnil. Táto zmena, ktorá nastala v prípade jednej obce nespochybňuje pravdivosť tvrdenia mesta Vrútky a ani lokálny charakter úradom vymedzeného priestorového trhu, ako tvrdí účastník konania, a už vôbec nepreukazuje, ako uvádza účastník konania, že *„uvedené tak jasne preukazuje, že úrad v správnom konaní postupuje nezákonne, arbitrárne a dokonca na základe zjavne nesprávnych údajov.“*
92. Účastník konania ďalej namietal, že sa úrad nezaoberal možnosťou, či by prípadné rozšírenie skládok Horná Štubňa a Rajec-Šuja bolo možné a rentabilné, čo by mohlo vytvoriť dostatočný súťažný tlak na spoločnosť Brantner Fatra.
93. Uvedenú skutočnosť nebolo potrebné skúmať. Úrad v predmetnom rozhodnutí posudzuje zneužívanie dominantného postavenia od roku 2019 do 2022, teda hodnotí stav, ktorý nastal v minulosti. Čo sa udeje, prípadne sa môže udiť so skládkami po ich rozšírení v budúcnosti, nie je pre posúdenie priestorovej dimenzie relevantného trhu relevantné, pretože spoločnosti, ktoré by vedeli

vstúpiť na trh až po určitom čase a investícií predstavujú potenciálnu a nie aktuálnu konkurenciu, a potenciálnu konkurenciu nie je možné zohľadniť v rámci definície relevantného trhu, resp. existencia potenciálnej konkurencie nemá žiadny vplyv na definíciu relevantného trhu.³⁴ Navyše skládka Rajce-Šuja bola v priebehu rokov 2021 - 2022 dokonca uzatvorená.

94. V rozklade k prvostupňovému rozhodnutiu ako aj vo Vyjadreniach k Výzvam spoločnosť Brantner Fatra namietala rôzne technické detaily týkajúce sa toho, kam a na aké vzdialenosti sa preváža odpad z okresov, v ktorých spoločnosť Brantner Fatra nepôsobí. Uvedené skutočnosti však nemajú žiadny vplyv na situáciu spoločnosti Brantner Fatra a nepredstavujú vykonávanie efektívneho súťažného tlaku na túto spoločnosť a teda nepredstavujú dôvod, ktorý by mal vplyv na definíciu relevantného trhu (z dôvodov už uvedených v bode 89 vyššie).
95. Záverom účastník konania vo Vyjadrení k Výzve 1 namietal, že úrad nepostupoval systematickým spôsobom a opomenul zohľadniť významné faktory a indície, ktoré by mohli preukazovať existenciu súťažných tlakov pôsobiacich na správanie spoločnosti Brantner Fatra. Keďže však účastník konania nekonkretizoval a neuviedol, aké faktory a indície mal úrad opomenúť, nebolo možné na námietku reagovať (podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku „*Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.*“). Účastník konania faktory a indície následne konkretizoval v bode 51 Vyjadrenia k Výzve 2, avšak ku všetkým skutočnostiam uvedeným v bode 51 Vyjadrenia k Výzve 2 sa úrad vyjadril – k efektívnej vzdialenosti sa vyjadril v bodoch 86 a 87 tohto rozhodnutia, k situácii týkajúcej sa skládky v Žiari nad Hronom, kam sa dováža odpad zo vzdialenosti 100 km sa úrad vyjadril v bode 89 tohto rozhodnutia a k potenciálnemu rozšíreniu skládky Horná Štubňa v bodoch 92 a 93 tohto rozhodnutia.

6. DOMINANTNÉ POSTAVENIE

6.1 Právny rámec

96. Podľa § 5 ods. 2 zákona „*dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.*“ „*Pojem dominancia bol v rámci práva ES vymedzený ako hospodársky silné postavenie, ktoré podniku dovoľuje brániť v účinnej hospodárskej súťaži na relevantnom trhu tým, že mu umožňuje správať sa v značnom rozsahu nezávisle od svojich konkurentov, odberateľov a hlavne od svojich spotrebiteľov. Táto nezávislosť súvisí s mierou konkurenčného tlaku vyvíjaného na daný podnik. Dominancia na trhu teda poukazuje na to, že tento tlak nie je dostatočne účinný, a teda že daný podnik má počas určitej doby značnú trhovú silu. To znamená, že podnik pri rozhodovaní neberie do úvahy možné reakcie konkurentov, odberateľov a hlavne spotrebiteľov. Komisia môže dospieť k záveru, že na trhu chýba konkurenčný tlak aj vtedy, keď na ňom hospodárska súťaž do určitej miery existuje. Dominantné postavenie vzniká vo všeobecnosti kombináciou niektorých faktorov, ktoré –*

³⁴ Pozri napr. Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu, bod 13 a 14.

posudzované samostatne – nemusia byť rozhodujúce. ... Pri zisťovaní existencie dominancie sa bude zohľadňovať konkurenčná štruktúra trhu a najmä tieto faktory:

- *obmedzenia na základe jestvujúcich dodávok od existujúcich konkurentov a ich postavenia na trhu (postavenie dominantného podniku a jeho konkurentov na trhu),*
- *obmedzenia na základe reálnej možnosti budúcej expanzie existujúcich konkurentov alebo vstupu potenciálnych konkurentov na trh (expanzia a vstup na trh),*
- *obmedzenia na základe vyjednávacej sily odberateľov (vyrovnávacia kúpna sila).“³⁵*

97. Existencia dominantného postavenia sa teda preukazuje kombináciou viacerých skutočností. Prvou je postavenie dominantného hráča na trhu a celkovo štruktúra trhu, druhou je pravdepodobnosť vstupu potenciálnej konkurencie na trh alebo expanzia existujúcej konkurencie, čo sa posudzuje najmä z hľadiska bariér vstupu na trh, a treťou skutočnosťou je vyhodnotenie vyrovnávacej kúpnej sily.

6.2 Dominantné postavenie na trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke

98. Spoločnosť Brantner Fatra pôsobí na trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke, ktorý úrad priestorovo vymedzil územím okresov Martin a Dolný Kubín. V týchto okresoch sa okrem skládky Martin-Kalnô spoločnosti Brantner Fatra nenachádza žiadna ďalšia skládka nie nebezpečného odpadu, spoločnosť Brantner Fatra má teda na úradom vymedzenom relevantnom trhu trhovú podiel 100%.

99. Pozícia spoločnosti Brantner Fatra na trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke je – z pohľadu vzťahov s obcami – dlhodobo stabilná. Spoločnosť Brantner Fatra má s obcami buď uzavreté dlhodobé zmluvy (15 rokov alebo na dobu neurčitú), z ktorých niektoré je aj problematické ukončiť bez súčinnosti spoločnosti Brantner Fatra, alebo sa dlhodobo sama zúčastňuje verejných obstarávaní na zabezpečenie nakladania s komunálnym odpadom vyhlasovaných danými obcami.

100. Konkrétne, spoločnosť Brantner Fatra má uzatvorenú zmluvu týkajúcu sa nakladania so zmesovým komunálnym odpadom celkovo s 50 obcami.³⁶ Pre 48 obcí zabezpečuje spoločnosť Brantner Fatra zber aj skládkovanie zmesového komunálneho odpadu na vlastnej skládke, pre mesto Liptovský Mikuláš a obce z okresu Dolný Kubín zabezpečuje spoločnosť Brantner Fatra len skládkovanie zmesového komunálneho odpadu (bližšie k tomuto pozri bod 71).

³⁵ Usmernenie o prioritách Komisie v oblasti presadzovania práva pri uplatňovaní článku 82 Zmluvy o ES na prípady zneužívania dominantného postavenia podnikov na vylúčenie konkurentov z trhu (Ú. v. EÚ C 45, 24.2.2009, s. 7 – 20) (ďalej len „Usmernenie Komisie k čl. 82“).

³⁶ Zmluvu so spoločnosťou Technické služby Dolný Kubín, na základe ktorej spoločnosť Brantner Fatra zneškodňuje na svojej skládke zmesový komunálny odpad z viacerých obcí okresu Dolný Kubín, úrad pre zjednodušenie tiež označuje ako zmluvu s obcou. V roku 2022 došlo k vypovedaniu zmluvy pre obec Kláštor pod Znievom.

101. Väčšina zmlúv spoločnosti Brantner Fatra s obcami bola uzatvorená na základe verejného obstarávania. Podľa verejne dostupných údajov napr. z elektronického kontraktčného systému (EKS) alebo zverejnených na webovom sídle Úradu pre verejné obstarávanie, vo všetkých prípadoch verejného obstarávania bola spoločnosť Brantner Fatra jedinou spoločnosťou, ktorá sa verejných obstarávaní zúčastňovala. Túto skutočnosť potvrdili aj obce, ktoré úrad v rámci správneho konania oslovil. Oslovené obce uviedli, že ak organizujú verejné obstarávanie, zúčastní sa ho len spoločnosť Brantner Fatra a žiadna iná spoločnosť,³⁷ a to aj napriek ich snahe aktívne oslovovať spoločnosti pôsobiace v okolitých okresoch/oblastiach.
102. Pri 11 obciach³⁸ spoločnosť Brantner Fatra uviedla, že zmluvy boli uzatvorené na základe verejnej súťaže, pričom v zmluvách sa uvádza, že ide o zmluvu o poskytovaní služieb odpadového hospodárstva uzatvorenú podľa Obchodného zákonníka. Vo všetkých 11 prípadoch ide o typovo podobné zmluvy, ktoré boli uzatvárané v rokoch 2011 – 2014, ktoré sú síce uzatvorené na dobu určitú, avšak tieto zmluvy je problematické ukončiť bez súhlasu, resp. súčinnosti spoločnosti Brantner Fatra.³⁹ Ako uviedla spoločnosť Brantner Fatra, tieto zmluvy sú nastavené tak, že pokiaľ sa k určenému dátumu nedohodne nová cena, na nasledujúci rok platí pôvodne dohodnutá cena. Ako vyplýva z vyjadrení oslovených obcí, ceny v týchto prípadoch jednostranne oznamuje a určuje spoločnosť Brantner Fatra – obciam bez rokovania zašle nový cenník, ktorého podpísaný výťahok žiada vrátiť naspäť.⁴⁰ Pre ilustráciu, obciam bol zaslaný list napr. v takomto znení: „Vážená pani starostka, spoločnosť Brantner Fatra a obec ... uzatvorili Zmluvu o poskytovaní služieb odpadového hospodárstva, ktorej predmetom je zber, preprava, zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadov (nakladanie s odpadmi) v súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch ... Týmto by sme Vás chceli informovať, že v Cenníku prác a služieb, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tejto Zmluvy nastanú s platnosťou od 1.3.2021 zmeny niektorých položiek, vid' príloha č. 1: Cenník prác a služieb platný pre rok 2021. Jeden výťahok podpísaného cenníka Vás žiadame vrátiť späť. S pozdravom ...“ Ako uviedla jedna z obcí, „Ak by sme neakceptovali ponúkané ceny, bola by našej obci vypovedaná zmluva.“⁴¹
103. Čo sa týka mesta Vrútky, podľa zistení úradu spoločnosť Brantner Fatra zabezpečuje pre mesto Vrútky zber a zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu nepretržite od roku 2008. Verejného obstarávania mesta Vrútky v roku

³⁷ Pozri napr. odpovede obcí uvedené pod spisovými položkami 156, 157, 158, 165, 196, 175, 176, 181, 186, 191, 192, 193, 194.

³⁸ Benice, Ďanová, Diaková, Dolný Kalník, Falkušová, Horný Kalník, Karlová, Ležiachov, Rakovo, Socovce, Záborie.

³⁹ V zmluvách je uvedené, že sú uzatvorené na dobu určitú, avšak v zmluve sa uvádza, že „v prípade, že k dátumu skončenia platnosti tejto zmluvy a k 31.12. každého nasledujúceho kalendárneho roka nebude medzi zúčastnenými zmluvnými stranami uzatvorená nová zmluva o dielo, ktorej predmetom bude zhodnotenie odpadu z obce alebo zneškodňovanie odpadu z obce, bude sa postupovať podľa tejto zmluvy, a to na nasledujúci kalendárny rok.“

⁴⁰ Napr. položka spisu 188, 185, 154, 183, 180.

⁴¹ Položka spisu 183.

2018 sa zúčastnila a cenovú ponuku predložila len spoločnosť Brantner Fatra,⁴² rovnako ako aj predchádzajúceho verejného obstarávania, na základe ktorého bola uzatvorená zmluva na roky 2017 - 2018. V posledných rokoch sa teda verejných obstarávaní vyhlásených mestom Vrútky zúčastňovala len spoločnosť Brantner Fatra, a žiadne iné spoločnosti, ani tie, ktoré pôsobia v okolí okresu Martin. Mesto Vrútky ďalej uviedlo, že pred verejným obstarávaním organizovaným v roku 2018 priamo oslovilo okrem spoločnosti Brantner Fatra viacero ďalších spoločností, ktoré by mohli byť konkurentmi spoločnosti Brantner Fatra, kvôli určeniu predpokladanej hodnoty zákazky,⁴³ avšak z oslovených spoločností, okrem spoločnosti Brantner Fatra, nikto nezaslal odpoveď.

104. Mesto Martin malo so spoločnosťou Brantner Fatra takisto dlhodobú zmluvu, uzatvorenú v roku 2008 na obdobie 15 rokov, pričom túto zmluvu bolo problematické ukončiť bez súčinnosti spoločnosti Brantner Fatra (bližšie k tomuto v kapitole 7.3).
105. Zmluva so spoločnosťou Technické služby Dolný Kubín, na základe ktorej spoločnosť Brantner Fatra zneškodňuje na svojej skládke zmesový komunálny odpad z obcí z okresu Dolný Kubín bola uzatvorená v roku 2009 na dobu neurčitú a stále trvá.
106. Z uvedeného vyplýva, že spoločnosť Brantner Fatra na úradom vymedzenom relevantnom trhu nie je vystavená pôsobeniu aktuálnej konkurencie – na tomto území sa nenachádza žiadna iná skládka okrem skládky spoločnosti Brantner Fatra a s obcami v okresoch Martin a Dolný Kubín má spoločnosť Brantner Fatra buď uzatvorené dlhodobé zmluvy týkajúce sa skládkovania zmesového komunálneho odpadu, ktoré je problematické vypovedať, alebo sa len sama zúčastňuje verejných obstarávaní týkajúcich sa skládkovania zmesového komunálneho odpadu vyhlasovaných jednotlivými obcami, žiadna iná spoločnosť sa týchto verejných obstarávaní nezúčastňuje.
107. Ďalej úrad vyhodnocoval možnú potenciálnu konkurenciu, ktorej by mohla spoločnosť Brantner Fatra čeliť, pričom sa zamerail na vyhodnotenie pôsobnosti okolitých skládok, ako aj na vyhodnotenie možností vzniku nových skládok.
108. Čo sa týka skládok nachádzajúcich sa v okolí skládky Martin-Kalnô v úradom sledovanej oblasti, v nasledujúcej tabuľke je uvedený zoznam skládok nie nebezpečných odpadov nachádzajúcich sa do vzdialenosti približne 75 km od Martina. V okrese Prievidza, Žiar nad Hronom a Čadca sa nachádzajú po dve skládky, v okresoch Martin, Turčianske Teplice, Bytča, Ružomberok, Žilina, Banská Bystrica a Námestovo jedna skládka, v okresoch Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto a Považská Bystrica skládky nie sú. Údaje, z ktorých je vypracovaná tabuľka a k nej zodpovedajúci popis v tejto kapitole, zodpovedá stavu na trhu

⁴² Súťažné podklady si prevzali aj spoločnosti Erpos Žilina, Patrik Kliment Martin, FCC Slovensko Zohor. Avšak spoločnosť Erpos Žilina je spoločnosť venujúca sa pozemným, dopravným a inžinierskym stavbám a zberu a recyklácii len stavebných odpadov, Patrik Kliment Martin sa venuje účtovníctvu, personalistike, daniam a finančnému poradenstvu a spoločnosť FCC Slovensko Zohor je spoločnosť poskytujúca služby odpadového hospodárstva pre obce, ale sídli 260 km od Martina.

⁴³ Pred vyhlásením verejného obstarávania mesto Vrútky mailom oslovilo viacero spoločností pôsobiach v odpadovom hospodárstve na predloženie informatívnej cenovej ponuky, aby tak mohla byť určená predpokladaná hodnota zákazky.

v rokoch 2019 – 2020, avšak je potrebné uviesť, že v rokoch 2021 a 2022 došlo k ďalšiemu uzatváraniu skládok, a to konkrétne skládok v obciach Maršová-Rašov, Ružomberok, Rajec-Šuja a Námestovo.

Tabuľka č. 2 – zoznam skládok v úradom sledovanej oblasti (stav k prelomu rokov 2019/2020)

Okres	Obec	Prevádzkovateľ	Rok ukončenia	Km od Martina
Martin	Martin (Kalnô)	Brantner Fatra	2026	--
Turčianske Teplice	Horná Štubňa	ZO Horného Turca	Závisí od kapacity	30 km
Bytča	Maršová-Rašov	T+T	2020	50 km
Ružomberok	Ružomberok	T+T (cez TS RK)	2020	50 km
Žilina	Rajec-Šuja	SO Rajeckého regiónu	2020	50 km
Banská Bystrica	Banská Bystrica	Marius Pedersen	2042	60 km
Žiar nad Hronom	Žiar nad Hronom	T+T	2025	60 km
	Žiar nad Hronom	T+T (cez TS ZH)	2020	60 km
Čadca	Čadca-Podzávoz	JOKO	2020/2036	60 km
	Turzovka	Wood Energy	2023	65 km
Prievidza	Handlová	HATER	Rozširuje sa	65 km
	Nitrica	T+T (NGPORS)	?	70 km
Námestovo	Námestovo	TS Námestovo	2022	75 km

Zdroj: spracované z údajov získaných od oslovených spoločností

109. V tabuľke je tiež uvedený aj rok ukončenia činnosti skládky (tento rok, ak ide o iný ako 2020, je orientačný, skládka môže byť napr. zaplnená skôr).
110. Skládka nachádzajúca sa najbližšie k skládke spoločnosti Brantner Fatra je skládka Horná Štubňa v okrese Turčianske Teplice. Na túto skládku sa ukladá prevažne zmesový komunálny odpad z obcí okresu Turčianske Teplice a podľa vyjadrenia mesta Vrútky, táto skládka kapacitne pokrýva len potreby obcí, ktoré sú členmi združenia, ktoré danú skládku prevádzkujú (na tejto skládke sa s výnimkou 3 malých obcí aj reálne skládkuje len odpad z obcí, ktoré sú členmi Združenia obcí Horného Turca, v roku 2022 k nim pribudla obec Kláštor pod Znievom, ktorej spoločnosť Brantner Fatra vypovedala zmluvu). Skládka Horná Štubňa je oveľa menšia v porovnaní so skládkou Martin-Kalnô, jej celková kapacita je osemkrát menšia ako kapacita skládky Martin-Kalnô, a čo je podstatnejšie, voľná kapacita skládky Horná Štubňa je viac ako trinásťkrát menšia ako voľná kapacita skládky Martin-Kalnô.⁴⁴
111. Spoločnosť Brantner Fatra má oproti prevádzkovateľovi skládky Horná Štubňa aj tú konkurenčnú výhodu, že vykonáva zber zmesového komunálneho odpadu a takisto aj skládkovanie zmesového komunálneho odpadu. Viaceré mestá a obce, vrátane mesta Vrútky, v rámci verejného obstarávania žiadajú o komplexné zabezpečenie odpadového hospodárstva, pričom prevádzkovateľ skládky Horná Štubňa poskytuje len služby skládkovania, zber zmesového komunálneho odpadu zabezpečujú v tejto oblasti iné spoločnosti.
112. Ďalší prevádzkovateľ skládok, spoločnosť T+T, v roku 2019 uzatvorila skládku v Žiline a v roku 2020 uzatvorila ďalšie tri skládky (Bytča, Ružomberok a Žiar nad Hronom).

⁴⁴ Podľa Materiálu MŽP SR Zoznam prevádzkovaných skládok odpadov v Slovenskej republike (stav k 01/09/2023) je celková kapacita skládky Martin-Kalnô 1 323 900 m³ a voľná kapacita skládky je 426 768 m³. Celková kapacita skládky Horná Štubňa je 163 412 m³ a voľná kapacita skládky je 32 221 m³.

113. Skládka Rajec-Šuja v okrese Žilina, ktorú prevádzkuje združenie Skládka odpadov Rajeckého regiónu, slúžila na ukladanie odpadu z obcí, ktoré sú členmi združenia. V roku 2020 ukončila svoju činnosť z dôvodu neplnenia povinností vyplývajúcej zo smernice Rady 1999/31/ES o skládkach odpadov. Združenie Skládka odpadov Rajeckého regiónu v tesnej blízkosti tejto skládky buduje skládku novú, ktorá spĺňa požiadavky predmetnej smernice.⁴⁵
114. Spoločnosť Marius Pedersen prevádzkuje skládku v Banskej Bystrici nachádzajúcu sa približne 60 km od Martina, avšak medzi Martinom a Banskou Bystricou sa nachádza Šturec, čo predstavuje prekážku v cestnej doprave, najmä v zime z dôvodu problémov so zjazdnosťou.
115. Ako vyplýva z bodov 72 - 75, na skládky nachádzajúce sa v okolí skládky Martin-Kalnô sa zväžá odpad len z ich blízkeho okolia, a nie z oblasti okresov Martin a Dolný Kubín.
116. Možnosť vzniku nových skládok je nepravdepodobná. Naopak, počet skládok postupne klesá a vznik nových skládok, resp. ich rozširovanie je veľmi problematické, ak nie nemožné. Tento problém vyplýva zo skutočnosti, že novelou zákona o odpadoch (novela č. 312/2018 Z. z.) prevádzkovateľom skládok uvedených do prevádzky do 30. júna 2001 vznikla povinnosť predložiť príslušnému orgánu štátnej správy doklady, že daná skládka spĺňa požiadavky na skládky odpadov podľa platných právnych noriem, čo viedlo k prehodnocovaniu, či skládky spĺňajú dané požiadavky. Veľa skládok uvedené požiadavky nespĺňa a boli tak nútené ukončiť svoju prevádzku v priebehu rokov 2020, resp. 2021.⁴⁶ Ako vyplýva z tabuľky vyššie, len v okolí Martina bolo v roku 2020 uzatvorených 5 skládok, v roku 2019 bola navyše uzatvorená ďalšia skládka v Žiline, v rokoch 2021 a 2022 boli zatvorené skládky v obciach Maršová-Rašov, Ružomberok, Rajec-Šuja a Námestovo.
117. Budovanie nových skládok je takisto problematické. V zmysle požiadaviek EÚ a zásad cirkulárnej ekonomiky je nutné v SR výrazne obmedziť skládkovanie zmesového komunálneho odpadu, dá sa preto očakávať, že nové skládky sa povoľovať nebudú. Takisto v Programe odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025 sa uvádza, že nie je nutné budovať nové skládky odpadov a je to aj v rozpore s cieľmi tohto programu.
118. Trend zatvárania skládok a obmedzovanie výstavby nových skládok a obmedzovanie rozširovania kapacít existujúcich skládok potvrdili úradu aj oslovení podnikatelia a rovnako sa vyjadrila aj spoločnosť Brantner Fatra, ktorá uviedla, že *„V prvom rade je potrebné si uvedomiť, že na Slovensku došlo v nedávnej minulosti k výraznému sprísneniu fungovania, rozširovania a vytvárania skládok komunálneho odpadu. Naopak, v mnohých prípadoch došlo a ešte aj bude dochádzať k nútenému zatvoreniu skládok. Všetko toto sa deje navyše pod hrozbou pokút zo strany Európskej komisie. ... Tento vývoj má za následok, že na Slovensku sa stáva pomerne veľkým problémom nedostatočná*

⁴⁵ <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/nova-skladka-odpadov-rajec-suja>

⁴⁶ Pozri napr. aj Správu o výsledku kontroly 2020 (Efektívnosť a účinnosť procesov v organizáciách riadenia a kontroly skládok a skládkovania odpadov) – zdroj Najvyšší kontrolný úrad SR

voľná kapacita skládok na likvidáciu komunálneho odpadu a jej garancia do budúcnosti.“⁴⁷

119. Takisto mesto Vrútky uviedlo, že veľkým problémom v regióne sú skládky komunálneho odpadu – ich dostupnosť (resp. nedostupnosť), čo je jeden z najdôležitejších atribútov poskytovania požadovanej služby. Mesto Vrútky tiež uviedlo, že v regióne Turca sa nachádzajú len dve skládky, a to skládka spoločnosti Brantner Fatra a skládka Horná Štubňa, ktorú prevádzkuje Združenie miest a obcí Horného Turca. Táto skládka kapacitne pokrýva obce, ktoré sú členmi Združenia. Ďalšie skládky sa nachádzajú už vo väčších vzdialenostiach – ich využívanie by mohlo vzhľadom na frekvenciu vývozov navyšovať náklady.
120. Nedostatok skládok v regióne potvrdili aj oslovené obce (pozri bod 80) a ako je zrejmé z úradom popísaného stavu na trhu vyššie, v priebehu rokov 2019 až 2022 bolo v úradom sledovanej oblasti zatvorených viacero skládok a nevznikla žiadna nová skládka.
121. Z uvedeného vyplýva, že na spoločnosť Brantner Fatra nie je vykonávaný súťažný tlak zo strany potenciálnej konkurencie.
122. Ďalej sa úrad zameriaval na vyhodnotenie vyjednávacej sily odberateľov, keďže *„Konkurenčný tlak môžu vyvíjať nielen existujúci alebo potenciálni konkurenti, ale aj odberatelia. Dokonca ani podnik s vysokým podielom na trhu nemusí byť schopný konať v značnom rozsahu nezávisle od odberateľov so značnou vyjednávacou silou. Takáto vyrovnávacia kúpna sila môže vychádzať z veľkosti odberateľov alebo ich obchodného významu pre daný podnik a ich schopnosti rýchlo prejsť ku konkurujúcim dodávateľom, podporiť vstup nového subjektu na trh alebo sa vertikálne integrovať a presvedčivo hroziť, že tak urobia. Ak je vyrovnávacia sila dostatočne veľká, môže zamedziť alebo prekaziť pokus podniku zvýšiť ceny za účelom dosiahnutia zisku. Kúpna sila sa však nemusí považovať za dostatočne účinné obmedzenie, ak zabezpečuje ochranu pred trhovou silou dominantného podniku iba určitému alebo obmedzenému segmentu odberateľov.“*⁴⁸
123. Medzi najväčších využívateľov služieb spoločnosti Brantner Fatra patria mestá Martin a Vrútky. Mestá Martin a Vrútky patria k obciam s najväčším skládkovaným objemom zmesového komunálneho odpadu, avšak aj s najvyššími cenami za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu.
124. Mesto Martin malo so spoločnosťou Brantner Fatra uzatvorenú dlhodobú zmluvu, ktorú nebolo možné ukončiť bez súčinnosti spoločnosti Brantner Fatra⁴⁹; v zmluve sa tiež ďalej uvádzalo, že **„Objednávateľ (mesto Martin) bude počas doby trvania ZMLUVY zabezpečovať výkon činnosti uvedených v ZMLUVE**

⁴⁷ Položka spisu 76.

⁴⁸ Usmernenie Komisie k čl. 82, bod 18.

⁴⁹ Podľa čl. 5.1 zmluvy medzi mestom Martin a spoločnosťou Brantner Fatra **„ZMLUVA je uzatvorená na dobu určitú – 15 (pätnásť) rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti ZMLUVY.“** Ako ďalej vyplýva z článku 5 tejto zmluvy **„ZMLUVU je možné predčasne ukončiť na základe písomnej dohody zmluvných strán. ZMLUVU nemožno vypovedať. Od ZMLUVY možno odstúpiť iba z dôvodov a spôsobom uvedeným v ZMLUVE. Ktorákoľvek zmluvná strana môže od ZMLUVY odstúpiť v prípade, ak druhá zmluvná strana podstatným spôsobom porušuje ZMLUVU.“**

výlučne prostredníctvom zhotoviteľa (spoločnosť Brantner Fatra). Objednávateľ preto nie je oprávnený bez predchádzajúceho písomného súhlasu zhotoviteľa čiastočne ani úplne, priamo ani nepriamo, poveriť tretiu osobu výkonom činností podľa ZMLUVY resp. uzatvoriť s tretou osobou zmluvu s rovnakým a/alebo podobným obsahom, s výnimkou prípadov stanovených v ZMLUVE (omeškanie zhotoviteľa). Objednávateľ nebude na vlastný účet alebo vo vlastnom mene vykonávať činnosti, ktoré má vykonávať podľa ZMLUVY zhotoviteľ. Objednávateľ sa zaväzuje, že počas doby trvania ZMLUVY nebude priamo ani nepriamo, vo vlastnom mene ani prostredníctvom tretej osoby, konkurovať zhotoviteľovi v poskytovaní služieb, ktoré sú predmetom ZMLUVY.“ Vzhľadom na uvedené, nebolo možné zo strany mesta Martin očakávať odchod k inej spoločnosti zabezpečujúcej zber a skládkovanie zmesového komunálneho odpadu.

125. Čo sa týka mesta Vrútky, ako vyplýva z bodu 103, nakladanie s komunálnym odpadom pre toto mesto už dlhodobo zabezpečuje spoločnosť Brantner Fatra, ktorá sa ako jediný subjekt zúčastňuje aj verejných obstarávaní organizovaných mestom Vrútky na zabezpečenie služieb odpadového hospodárstva.
126. Na základe ustanovení zmluvy s mestom Martin, ako aj situácie s verejným obstarávaním mesta Vrútky nie je možné skonštatovať, že uvedené obce majú možnosť prejsť k inému konkurentovi, a teda že majú takú vyjednávaciu silu, ktorá by znemožňovala spoločnosti Brantner Fatra konať nezávisle od svojich odberateľov.
127. Vzhľadom na uvedené skutočnosti úrad dospel k záveru, že spoločnosť Brantner Fatra má na relevantnom trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke z okresov Martin a Dolný Kubín dominantné postavenie podľa § 5 ods. 2 zákona.

6.3 Námietky účastníka konania k preukázaniu dominantného postavenia

128. Po začatí správneho konania zaslal účastník konania úradu dokument *Stanovisko k začatému správneému konaniu č. 0021/OZDPaVD/2020* (ďalej len „Stanovisko“), kde k možnému dominantnému postaveniu spoločnosti Brantner Fatra vzniesol viaceré námietky.
129. Podľa Stanoviska, úrad v roku 2012 prešetroval podnet vo veci možného zneužitia dominantného postavenia na trhu zneškodňovania komunálneho odpadu skládkovaním v oblasti Gemera. Pri definovaní relevantného trhu úrad stanovil spádovú oblasť, pri ktorej je ešte výhodné zviazať odpad na skládku, vzdialenosťou 50 km a na takto vymedzenom trhu nepreukázal existenciu dominantného postavenia vzhľadom na existenciu ďalších 5 skládok v tejto spádovej oblasti. Ďalej podľa Stanoviska, v dostupnosti do 50 km od skládky Martin-Kalnô sa nachádzajú ďalšie 4 skládky komunálneho odpadu – skládka Vyšehradné, Skládka odpadov Koľadová, Skládka odpadov Betliarky a Združená skládka odpadov Horná Štubňa. V okruhu do 70 km sa nachádza ďalších 7 skládok, v okruhu do 80 km ďalších 5 skládok a v okruhu do 100 km ešte ďalších 6 skládok.

130. K uvedenej námietke úrad uvádza, že účastník konania v Stanovisku uvádza ako konkurenčné skládky, ktoré už v súčasnosti nie sú v prevádzke a skládky vo vzdialenostiach, na ktoré podľa aj vyjadrení jednotlivých spoločností pôsobiach v odpadovom hospodárstve, nie je ekonomické prevážať odpad. Pri analýze skládok nachádzajúcich sa v okolí okresu Martin úrad vychádzal zo zoznamu existujúcich skládok, ktoré si vyžiadal od Ministerstva životného prostredia SR a z informácií podnikateľov pôsobiach v úradom sledovanej oblasti. Na základe získaných informácií úrad zostavil tabuľku 2, kde sú uvedené všetky skládky nachádzajúce sa v okruhu približne 75 km od mesta Martin. Podľa údajov získaných od Ministerstva životného prostredia SR, ako aj na základe informácií získaných od prevádzkovateľov skládok, v okruhu do 50 km od Martina sa nachádza len jedna skládka, a to skládka Horná Štubňa (k tejto skládke pozri body 110 a 111). Skládka Koľadová uvedená v Stanovisku je skládka označená v tabuľke č. 2 ako Rajec-Šuja a kapacitne slúži len obciam, ktoré sú členmi združenia, ktoré skládku prevádzkuje (pozri bod 119) a medzičasom bola tiež uzatvorená, Skládka Betliarky uvedená v Stanovisku je v tabuľke č. 2 označená ako Maršová – Rašov a bola v roku 2020 uzatvorená. Z verejne dostupných informácií je zrejmé, že skládka Vyšehradné uvádzaná v Stanovisku, je uzatvorená už od roku 2017. V okruhu 50 km od skládky Martin-Kalnô sa teda v súčasnosti nachádza len jedna skládka, ktorej kapacita je navyše obmedzená.
131. Ďalšou námietkou uvádzanou v Stanovisku je, že ak by mala spoločnosť Brantner Fatra účtovať neprimerané ceny, dotknuté mestá (Vrútky a Martin) by z ekonomických dôvodov vysoko pravdepodobne prešli k iným prevádzkovateľom skládok. To, že mestá Vrútky a Martin neprešli ku konkurenčným skládkam naznačuje primeranosť cien spoločnosti Brantner Fatra.
132. K uvedenej námietke úrad uvádza, že pre mesto Martin prechod ku konkurencii nebol možný. Spoločnosť Brantner Fatra mala s mestom Martin uzatvorenú dlhodobú zmluvu, ktorú bolo problematické ukončiť bez súhlasu/súčinnosti spoločnosti Brantner Fatra (pozri bod 124). Mesto Vrútky síce nemalo so spoločnosťou Brantner Fatra uzatvorenú dlhodobú zmluvu, avšak verejných obstarávaní týkajúcich sa nakladania s komunálnym odpadom pre mesto Vrútky sa dlhodobo zúčastňuje len spoločnosť Brantner Fatra (pozri bod 103). Pre uvedené mestá tak z uvedených dôvodov prechod ku konkurencii nie je reálny.
133. V Stanovisku sa ďalej uvádza, že spoločnosť Brantner Fatra získala všetkých svojich klientov v rámci súťaží vo verejnom obstarávaní, kde prebieha súťaž o trh. To znamená, že cenová ponuka spoločnosti Brantner Fatra bola vždy vystavená súťaži, t. j. potenciálnym konkurenčným ponukám a výber konečného poskytovateľa bol plne v rukách verejného obstarávateľa. Obdobnú námietku spoločnosť Brantner Fatra uviedla aj vo Vyjadrení k Výzve 1 a 2.
134. K uvedenej námietke úrad uvádza, že skutočnosť, že zmluva s obcou bola uzatvorená na základe verejného obstarávania neznamena, že spoločnosť Brantner Fatra bola vystavená súťaži. Verejné obstarávania generujú súťažné výstupy len pri splnení určitých podmienok, pričom jednou z nich je že existuje dostatočná súťaž v samotnom procese verejného obstarávania, čo sa v prípade spoločnosti Brantner Fatra nedialo, pretože, ako vyplýva z bodu 103, verejného obstarávania mesta Vrútky sa už dlhšiu dobu zúčastňuje len spoločnosť Brantner

Fatra, rovnako ako aj verejných obstarávaní ďalších obcí, ktoré majú uzatvorené zmluvy so spoločnosťou Brantner Fatra (pozri napr. bod 80). S mestom Martin mala spoločnosť Brantner Fatra uzatvorenú dlhodobú zmluvu na 15 rokov, ktorú bolo problematické ukončiť, rovnako ako aj s ďalšími 11 obcami (bod 102). Na základe uvedeného nie je možné dospieť k záveru, že spoločnosť Brantner Fatra je vzhľadom na existenciu verejných obstarávaní pod potenciálnym konkurenčným tlakom.

135. Vo Vyjadrení k Výzve 1 spoločnosť Brantner Fatra vzniesla ďalšie námietky k preukázaniu dominantného postavenia. V prvom rade namietala, že úrad v kapitole 6 pri definovaní dominantného postavenia odkazuje na Usmernenie Komisie k čl. 82 – podľa jej názoru uvedený dokument Komisie sa týka praktík zameraných na vylúčenie konkurentov z trhu, zatiaľ čo úrad správanie spoločnosti Brantner Fatra posudzuje ako správanie vykorisťujúce (exploatívne), preto aplikácia Usmernenia k čl. 82 na tento prípad je prinajmenšom diskutabilná.
136. K uvedenej námietke úrad uvádza, že z Usmernenia Komisie k čl. 82 sú v rozhodnutí použité len časti textu týkajúce sa definície dominantného postavenia. Dominantné postavenie sa definuje vždy jednotne, bez ohľadu na to, či sa následne posudzuje vykorisťujúca (exploatívna) alebo vylučovacia praktika. Použitie odkazu na časti Usmernenia Komisie k čl. 82 týkajúce sa dominantného postavenia je z uvedeného dôvodu úplne relevantné a legitímne.
137. Účastník konania ďalej namietal, že úrad neskúmal dôvody, prečo sa ostatní podnikatelia nezúčastňujú verejných obstarávaní v okresoch Vrútky a Martin. K tejto námietke úrad uvádza, že pre vyhodnotenie postavenia spoločnosti Brantner Fatra na trhu sú irelevantné dôvody, kvôli ktorým sa ostatní podnikatelia verejných obstarávaní nezúčastnili – bez ohľadu na dôvody by výsledok bol stále rovnaký, a to, že jediným subjektom zúčastňujúcim sa verejných obstarávaní bola spoločnosť Brantner Fatra, na ktorú tak v procese verejného obstarávania nebol vyvíjaný žiadny súťažný tlak. Navyše, účastník konania neuviedol, ako by prípadné dôvody neúčasti ostatných podnikateľov na verejných obstarávaniach mali zmeniť závery úradu.
138. Podľa účastníka konania však úrad odôvodnením uvedeným v predchádzajúcom bode neuniesol dôkazné bremeno a porušil zásadu materiálnej pravdy, nakoľko účastník konania poukazoval na existenciu potenciálnej konkurencie, ktorou sa úrad nedostatočne zaoberal a ktorá evidentne existuje, keďže aj iné subjekty si v rámci obstarávania organizovaného mestom Vrútky prevzali súťažné podklady.
139. Akýkoľvek subjekt si môže prevziať súťažné podklady, t. j. aj taký, ktorý vôbec nepodniká v oblasti, ktorá je predmetom obstarávania. Fakt, že si určitý subjekt prevezme súťažné podklady, preto sám osebe pre posúdenie možnej konkurencie nemá žiadnu výpovednú hodnotu. Ako úrad uviedol v bode 103, v prípade verejného obstarávania mesta Vrútky si súťažné podklady okrem spoločnosti Brantner Fatra prevzali aj spoločnosti Erpos Žilina, Patrik Kliment Martin a FCC Slovensko Zohor. Spoločnosť Erpos Žilina je spoločnosť venujúca sa pozemným, dopravným a inžinierskym stavbám a zberu a recyklácii len stavebných odpadov, Patrik Kliment Martin sa venuje účtovníctvu, personalistike, daniam a finančnému poradenstvu a spoločnosť FCC Slovensko Zohor je

spoločnosť poskytujúca služby odpadového hospodárstva pre obce, ale sídli 260 km od Martina. Vymenované spoločnosti sa, vzhľadom na uvedené, nedajú považovať za konkurentov, alebo potenciálnych konkurentov spoločnosti Brantner Fatra.

140. Ďalšia námietka účastníka konania vo Vyjadrení k Výzve 1 (podľa ktorej úrad nezohľadnil, že skládky zatvorené v roku 2020 vykonávali súťažný tlak na spoločnosť Brantner Fatra v roku 2019) nie je relevantná – úrad uvedené skutočnosti zohľadnil, pozri napr. body 110 - 115 tohto rozhodnutia.
141. K ostatným námietkam týkajúcim sa stanovenia trvania porušenia zákona a dátumu, kedy došlo k ukončeniu protisúťažnej praktiky sa úrad vyjadril v kapitole 2.2 a 8.2 tohto rozhodnutia.
142. Vo Vyjadrení k Výzve 2 účastník konania spochybňuje existenciu dominantného postavenia spoločnosti Brantner Fatra poukázaním na prípad jednej obce Kláštor pod Znievom, ktorá „prešla ku konkurencii“, čo považuje za významnú udalosť, ktorá narúša koncept dominantného postavenia účastníka konania.
143. Kláštor pod Znievom je obec v okrese Martin, ktorej spoločnosť Brantner Fatra v roku 2022 vypovedala zmluvu. Ako vyplýva z vyjadrenia starostky obce pre médiá,⁵⁰ po vypovedaní zmluvy bola obec nútená hľadať nového dodávateľa, vypísala verejné obstarávanie, do ktorého sa zapojila len spoločnosť Brantner Fatra aj napriek tomu, že bolo oslovených minimálne sedem ďalších poskytovateľov obdobných služieb v okolí. Vzhľadom na významné zvýšenie ceny spoločnosti Brantner Fatra sa obec rozhodla zmluvu nepodpísať a pristúpiť k alternatívnemu riešeniu – obec si kúpila auto a zber zmesového komunálneho odpadu si zabezpečuje vo vlastnej réžii a odpad ukladá na skládku Horná Štubňa. V prípade obce Kláštor pod Znievom teda nejde o situáciu, že by sa obec rozhodovala medzi viacerými alternatívami a zvolila si konkurenčné riešenie, ale ide o situáciu, kedy obec musela akýmkoľvek spôsobom vyriešiť situáciu, v ktorej sa ocitla po výpovedi zmluvy. Vôbec nie je zrejmé a účastník konania ani nekonkretizoval, ako táto situácia zásadne narúša koncept dominantného postavenia spoločnosti Brantner Fatra, resp. má vplyv na faktory dominantného postavenia vyhodnoteného úradom v kapitole 6.2.
144. V súvislosti so skládkou Dolná Štubňa účastník konania ďalej namietal, že v roku 2021 bolo vydané kolaudačné rozhodnutie na rozšírenie skládky, pretože toto rozšírenie dáva priestor uspokojiť potreby ďalších obcí, ktoré sú klientami účastníka konania. V tejto súvislosti úrad uvádza, že uvedené neznamená prírastok kapacity skládky – ako je uvedené v rozhodnutí Slovenskej inšpekcie životného prostredia č. 10233/77/2020-9788/2021/770240104/Z8 z 23.03.2021, v časti opisujúcej prevádzku skládky Horná Štubňa, skládka bola budovaná etapovite, má tri časti ktoré sa postupne otvárajú, naplňajú, uzatvárajú a rekultivujú.⁵¹

⁵⁰ <https://myturiec.sme.sk/c/22839228/brantner-fatra-im-vypovedal-zmluvu-klaster-pod-znievom-sa-o-zber-svojho-odpadu-postara-sam.html>

⁵¹ „I. etapa 1. časť – začatie prevádzky: 1996, ukončenie: časť 1a uzatvorenie a rekultivácia 10/2017, časť 1b po naplnení kapacity, cca rok 2021.“

145. Vo vyjadrení k Výzve 2 účastník konania ďalej namietal, že samotné obce vo svojich vyjadreniach pripustili existenciu konkurenčných spoločností (položky spisu 155, 156, 157, 158, 181, 185 a 191).
146. Vo svojej námietke účastník konania poukazuje na vyjadrenia siedmich obcí. Obec v položke spisu 155 len vymenovala zberové spoločnosti pôsobiace v okolí (niektoré z nich ani nevlastnia skládku odpadu) bez akéhokoľvek hodnotenia. Obec z položky spisu 156 vo svojej odpovedi iba uviedla, že oslovila viacero firiem zaoberajúcich sa likvidáciou a uložením komunálneho odpadu. Obec z položky 157 uviedla zoznam 4 spoločností oslovených v rámci verejného obstarávania, pričom dodala, že do súťaže sa prihlásila len spoločnosť Brantner Fatra. Obec z položky 158 uviedla, že oslovila štyri spoločnosti, ktoré by mohli v obci poskytovať službu zberu a skládkovania zmesového komunálneho odpadu, pričom do súťaže sa z oslovených spoločností prihlásila len spoločnosť Brantner Fatra. Obec z položky 181 uviedla zoznam 3 oslovených uchádzačov vo verejnom obstarávaní, pričom dodala, že na zverejnenú výzvu sa prihlásila len spoločnosť Brantner Fatra. Obec z položky 185 uviedla, že si zisťovali ceny u podobných zberných spoločností. Obec z položky 191 uviedla zoznam spoločností poskytujúcich služby zberu a skládkovania zmesového komunálneho odpadu v okolí, pričom dodala, že tieto spoločnosti oslovila v rámci verejného obstarávania, do verejného obstarávania sa však prihlásila len spoločnosť Brantner Fatra. Všetky spoločnosti uvedené v listoch obcí a ich pôsobenie na trhu pritom bolo vyhodnotené úradom v rámci kapitol 5 a 6 tohto rozhodnutia.
147. Účastník konania vo Vyjadrení k Výzve 2 ďalej namietal, že *„nemožno automaticky prezumovať, ako ďalej tvrdí úrad, že verejné obstarávanie generujú súťažné výstupy len pri splnení určitých podmienok, pričom jednou z nich je, že existuje dostatočná súťaž v samotnom procese verejného obstarávania, čiže participácia viacerých súťažiteľov. To, že sa verejného obstarávania zúčastní len jeden subjekt neznamena, že výsledkom tohto obstarávania je automatické zhoršenie situácie na trhu.“*
148. Uvedená námietka účelovo skresľuje závery úradu. Úrad nikde netvrdil, že viac subjektov vo verejnom obstarávaní znamená väčšiu súťaž, menej subjektov znamená zhoršenie súťaže. Úrad uviedol, že verejné obstarávania generujú súťažné výstupy len pri splnení určitých podmienok, pričom jednou z nich je že existuje dostatočná súťaž v samotnom procese verejného obstarávania. Dostatočná súťaž v procese verejného obstarávania nemusí nevyhnutne súvisieť len s počtom subjektov zúčastnených na verejnom obstarávaní – tento záver si vytvoril sám účastník konania. Na druhej strane, ak sa verejných obstarávaní dlhodobo zúčastňuje samostatne len spoločnosť Brantner Fatra, a to napriek aktívnej snahe obcí pozývať ich do verejných obstarávaní, už o nedostatku súťaže v procese verejného obstarávania už svedčiť môže.
149. Vo Vyjadrení k Výzve 2 účastník konania ďalej namietal, že aby úrad mohol založiť zodpovednosť účastníka konania za posudzovaný správny delikt, musí preukázať, že v čase uzatvorenia tejto zmluvy (rok 2008) bol účastník konania v dominantnom postavení, pretože zmluva sa od tohto dátumu materiálne

I. etapa 2. časť – začatie prevádzky: január 2013, ukončenie: po naplnení kapacity, cca rok 2022.

II. etapa 1. časť – začatie prevádzky: marec 2021, ukončenie: po naplnení kapacity, cca rok 2028.“

nemenila a na jej základe sa už len realizovali a plnili dohodnuté práva a povinnosti. „Keďže Úrad v podstate kladie Účastníkovi konania za vinu to, že mestu Martin „vnútil“ cenu, ktorú Úrad považuje za problematickú (z dôvodu, že bola údajne v nezanedbateľnej miere vyššia ako ceny uplatňované voči ostatným obciam), je logické, že Úrad v takom prípade musí preukázať existenciu dominantného postavenia Účastníka konania v roku 2008, kedy táto cena bola dohodnutá. Skutočnosť, že Účastník konania mohol potenciálne nadobudnúť dominantné postavenie o niekoľko rokov neskôr (kedy zmluva s mestom Martin zhodou okolností stále platila), je v princípe irelevantná, pretože porušenia zákona sa mal dopustiť už v roku 2008 tým, že podľa Úradu „vnútil“ mestu Martin problematickú cenu. Vo všeobecnosti totiž platí, že ak podnikateľ nadobudne na trhu dominantné postavenie, nemožno ho postihovať za konanie, ktorého sa dopustil pred tým, ako sa stal dominantom, pokiaľ v tomto čase bolo jeho konanie v súlade so súťažnými pravidlami.“

150. Úrad nikde vo Výzve ani v rozhodnutí neuviedol, že účastník konania sa dopustil zneužitia dominantného postavenia už v roku 2008. Pri preukazovaní zneužívania dominantného postavenia musia byť splnené dva predpoklady – existencia dominantného postavenia a existencia protisúťažnej praktiky. Úrad skúmal správanie sa spoločnosti Brantner Fatra od roku 2019, a iba v tomto období preukázal jednak dominantné postavenie a jednak aj protisúťažnú praktiku, a to bez ohľadu na to, kedy sa podľa názoru účastníka konania praktika začala uplatňovať. Úrad teda v žiadnom prípade nepostihuje spoločnosť Brantner Fatra za konanie, ktoré nastalo v období, za ktoré nepreukázal dominantné postavenie.

7. ZNEUŽITIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA

7.1 Právny rámec

151. Skutočnosť, že podnikateľ má dominantné postavenie na trhu, nie je sama o sebe porušením zákona. Avšak podnikateľ v dominantnom postavení má špeciálnu zodpovednosť nesprávať sa spôsobom obmedzujúcim súťaž.⁵²
152. Podľa § 5 ods. ods. 1 zákona, zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu je zakázané.⁵³ Podľa § 5 ods. 3 zákona zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu je najmä:

⁵² Rozsudok vo veci 322/81 – Michelin v. Európska Komisia, Zb. (1983) s. 03461, bod 57: „Zistenie, že podnikateľ má dominantné postavenie, nie je samo o sebe porušením zákona, ale znamená, že bez ohľadu na dôvody, prečo dotknutý podnikateľ má dominantné postavenie, má tento špeciálnu zodpovednosť nesprávať sa spôsobom obmedzujúcim súťaž na spoločnom trhu.“ / „A finding that an undertaking has a dominant position is not in itself a recrimination but simply means, that, irrespective of the reasons for which it has such a dominant position, the undertaking concerned has a special responsibility not to allow to conduct to impair genuine undistorted competition on the common market.“

⁵³ Rozsudok vo veci C-85/76 Hoffmann – La Roche v. Európska Komisia, Zb. (1979) s. 00461, bod 91: „Koncept zneužitia je objektívny koncept týkajúci sa správania podnikateľa v dominantnom postavení, ktoré ovplyvňuje štruktúru trhu, na ktorom je v dôsledku samotnej prítomnosti spoločnosti oslabená úroveň hospodárskej súťaže a ktoré uchýľovaním sa k metódam odlišným od tých, ktoré vytvárajú podmienky pre zvyčajnú súťaž s výrobkami alebo službami na základe transakcií obchodných prevádzkovateľov, bráni udržiavaniu existujúcej úrovne hospodárskej súťaže na trhu alebo rastu tejto hospodárskej súťaže.“

- a) priame alebo nepriame uplatňovanie neprimeraných cien alebo iných neprimeraných obchodných podmienok,
- b) obmedzenie výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor užívateľov,
- c) uplatňovanie rozdielných podmienok pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži, alebo
- d) viazanie súhlasu s uzavretím zmluvy na podmienku, že druhá zmluvná strana prijme aj ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom tejto zmluvy.

153. Obdobné znenie obsahuje aj čl. 102 Zmluvy. Podľa tohto článku so spoločným trhom je nezlučiteľné a zakazuje sa, aby jeden alebo viaceré podniky zneužívali dominantné postavenie na spoločnom trhu či jeho podstatnej časti, ak sa tým ovplyvní obchod medzi členskými štátmi. Takéto zneužívanie môže zahŕňať najmä:

- a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných nákupných alebo predajných cien alebo iných podmienok,
- b) obmedzovanie výroby, odbytu alebo technického rozvoja na úkor spotrebiteľov,
- c) uplatňovanie nerovnakých podmienok voči obchodným partnerom pri rovnakých činnostiach, ktoré ich v súťaži znevýhodňujú,
- d) podmieňovanie uzatvárania zmlúv tým, aby zmluvné strany prijali ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s ich predmetom.

154. Protisúťažné praktiky spadajúce pod § 5 zákona pokrývajú správanie spôsobujúce okamžitú ujmu spotrebiteľom, ako aj správanie poškodzujúce štruktúru súťaže.⁵⁴

155. Určité správanie nemôže prestať byť zneužitím dominantného postavenia len preto, lebo ide o štandardnú prax v určitom sektore, inak by to zbavilo súťažných zákonov akéhokoľvek účinku.⁵⁵

156. Protisúťažné správanie spoločnosti Brantner Fatra, ktoré je predmetom tohto správneho konania, naplnilo v zmysle úradom zisteného stavu a v zmysle záverov uvedených v ďalšom texte skutkovú podstatu § 5 ods. 3 písm. a) zákona – uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok. Je potrebné dodať, že predmetom tohto správneho konania sú neprimerané podmienky vo vzťahu k mestám Martin a Vrútky, prípadnými neprimeranými obchodnými podmienkami voči iným obciam sa úrad nezaoberal.

⁵⁴ Rozsudok z 02. 04. 2009 vo veci 202/07 P – France Télécom v Commission, bod 105: „Vzhľadom na to, že článok 82 ES sa týka nielen postupov, ktoré by mohli spôsobiť okamžitú ujmu spotrebiteľom, ale aj takých postupov, ktoré im spôsobujú ujmu tým, že poškodzujú štruktúru účinnej hospodárskej súťaže.“

⁵⁵ Rozsudok T-191/98 a T-212/98 až T214/98 Atlantic Container Line and Others v Commission, bod 1124.

157. Neprimerané obchodné podmienky predstavujú exploatívne (vykorisťujúce) správanie zo strany podnikateľa v dominantnom postavení, ktorý svojim správaním obmedzuje súťaž tým, že priamo poškodzuje zákazníkov/odberateľov.
158. Aj keď judikatúra v oblasti neprimeraných obchodných podmienok je limitovaná, poskytuje rámec posudzovania neprimeraných obchodných podmienok. Komisia a európske súdy zvyčajne posúdili obchodné podmienky ako porušujúce čl. 102 Zmluvy, ak boli unilaterálne uložené dominantnou spoločnosťou v prípadoch, keď bol dominant nevyhnutným obchodným partnerom, pričom pri určovaní obchodných podmienok dominant využil svoju vyjednávaciu pozíciu voči odberateľom. Ako vyplýva z prípadového práva, neprimerané obchodné podmienky sú také, ktoré by nebolo možné uložiť a akceptovať v súťažných podmienkach, sú neproporčné, nie sú nevyhnutné (presahujú to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov obchodných vzťahov), obmedzujú odberateľov viac ako je potrebné a majú negatívny dopad na spotrebiteľov. Ich uplatnením zo strany dominanta dochádza k priamemu poškodeniu zákazníka, zvyčajne formou neprimeraných, jednostranne zaťažujúcich a neférových obmedzení.
159. Ako vyplýva z predchádzajúceho bodu a aj samotného znenia § 5 ods. 3 písm. a) zákona (resp. čl. 102 písmena a) Zmluvy), neprimerané obchodné podmienky
- a. musia byť uložené dominantným subjektom voči jeho obchodným partnerom,
 - b. nie sú nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov obchodných vzťahov a sú neproporčné,⁵⁶
 - c. majú negatívny dopad - sú nepriaznivé alebo škodlivé pre obchodných partnerov dominantu.
160. Praktiku neprimeraných obchodných podmienok možno aplikovať aj v oblasti cenovej politiky. V zmysle rozsudku C-395/87 SACEM, bod 46: *„Článok 86 Zmluvy sa musí vykladať v tom zmysle, že národná spoločnosť spravujúca autorské práva, ktorá má dominantné postavenie na podstatnej časti spoločného trhu, uplatňuje neprimerané obchodné podmienky, ak sú poplatky, ktoré účtuje diskotekám, citeľne vyššie ako poplatky, účtované v iných členských štátoch, ak sú sadzby porovnávané na konzistentnej báze.“*⁵⁷ Takisto v prípade DSD Komisia posúdila ako zneužitie dominantného postavenia správanie spoločnosti DSD, prevádzkovateľa kolektívneho systému spätného zberu odpadov z obalov. Komisia aj európske súdy sa pri posudzovaní zamerali na skutočnosť, že platby

⁵⁶ Rozsudok z 27. 03. 1978 vo veci C-127/73 SABAM, bod 15: *„Je potrebné dospieť k záveru, že skutočnosť, že podnikateľ poverený správou autorských práv, ktorý má dominantné postavenie v zmysle čl. 86, ukladá svojim členom povinnosti, ktoré nie sú nevyhnutne potrebné na dosiahnutie jeho cieľa a ktoré tak nespravodlivo zasahujú do slobody člena vykonávať svoje autorské práva, môže predstavovať zneužitie – „It must thus be concluded that the fact that an undertaking entrusted with the exploitation of copyrights and occupying a dominant position within the meaning of Article 86 imposes on its members obligations which are not absolutely necessary for the attainment of its object and which thus encroach unfairly upon a member's freedom to exercise his copyright can constitute an abuse.“*

⁵⁷ Rozsudok z 13. 07. 1989 vo veci C-395/87 SACEM, bod 46: *„Article 86 of the Treaty must be interpreted as meaning that a national copyright-management society holding a dominant position in a substantial part of the common market imposes unfair trading condition where the royalties which it charges to discotheques are appreciably higher than those charged in other Member States, the rates being compared on a consistent basis.“*

požadované spoločnosťou DSD boli prepojené s používaním ochrannej známky na obaloch a nie so skutočným využitím systému spätného zberu odpadov z obalov; výsledkom bolo, že požadované platby sa nemenili v závislosti s množstvom obalov spracovávaných spoločnosťou DSD.⁵⁸ Rovnako v rozhodnutí 2018/DOZ/POK/2/2 úrad ako neprimeranú obchodnú podmienku posúdil zavedenie poplatku, ktorý nekorešpondoval s protiplnením (poskytovanou službou) a celkovo viedol k zvýšeným platbám za služby poskytované dominantom, najmä pre niektoré skupiny zákazníkov. Tiež vo februári 2023 Komisia v prípade AT.40437 – Apple (music streaming) vydala výzvu pred vydaním rozhodnutia, kde posudzuje ako neprimeranú obchodnú podmienku správanie spoločnosti Apple, ktorá na základe zmluvných podmienok bráni vývojárom aplikácií na strímovanie hudby používaných na iPhone a iPad informovať spotrebiteľov využívajúcich iPhone a iPad o tom, kde a ako získať prístup k strímovaniu hudby za nižšie ceny (v marci 2024 bolo v tomto prípade vydané pokutové rozhodnutie).⁵⁹

7.2 Druhstupňové rozhodnutie

161. V prvostupňovom rozhodnutí úrad dospel k záveru, že zneužitie dominantného postavenia spočívalo v tom, že spoločnosť Brantner Fatra uplatňovala voči mestám Vrútky a Martin od 01.02.2019 do dňa vydania rozhodnutia jednotkovú cenu za zneškodňovanie komunálneho odpadu na skládke Martin-Kalnô v nezanedbateľnej miere vyššiu v porovnaní s jednotkovou cenou za rovnakú službu uplatňovanou voči iným obciam, pričom tento rozdiel v cenách nebol objektívne odôvodnený.
162. V rozklade voči prvostupňovému rozhodnutiu spoločnosť Brantner Fatra okrem rovnakých námietok, aké predložila v rámci prvostupňového konania, uviedla jednu novú námietku: *„Ak by sa rada Úradu nestotožnila s vyššie popísanou argumentáciou Účastníka konania, za účelom preukázania, že protisúťažná praktika ku dňu vydania Rozhodnutia už netrvá, Účastník konania dáva rade Úradu do pozornosti, že už v roku 2021 sa pri takmer 30 obciach (klientoch Účastníka konania) ceny zmenili, čo vyplýva z nasledovnej tabuľky, v ktorej je uvedená aktuálna cena za uloženie jednej tony zmesového komunálneho odpadu na skládke Martin-Kalnô a dátum uzatvorenia a trvania zmluvy. V čase vydania Rozhodnutia preto už údajné protisúťažné konanie Účastníka netrvalo, nakoľko cenové rozdiely vytýkané Úradom sú v súčasnosti nepatrné.“*
163. Spoločnosť Brantner Fatra teda v rámci rozkladu uviedla, že v priebehu roku 2021, teda počas trvania prvostupňového konania, zvýšila niektorým obciam ceny za zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu na skládke tak, aby sa znížil rozdiel medzi cenami pre mestá Martin a Vrútky a ostatnými obcami. O tejto skutočnosti spoločnosť Brantner Fatra úrad v rámci prvostupňového konania neinformovala, hoci už v čase zaslania Výzvy 1 pred vydaním prvostupňového rozhodnutia pri niektorých obciach k zmenám cien došlo.

⁵⁸ Robert O'Donoghue, Jorge Padilla: The Law and Economics of Article 102 TFEU, kapitola 16.3.2.

⁵⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1217

164. Rada úradu namietanú skutočnosť preverovala a zisťovala, či k zmenám cien došlo. Zisťovala tiež aj dôvody neoznámenia zmien cien spoločnosťou Brantner Fatra úradu v rámci prvostupňového konania, keďže išlo o podstatné skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na posúdenie zodpovednosti účastníka konania. Rada úradu zistila, že v priebehu rokov 2021 a 2022 došlo k zmenám cien za zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu na skládke pre niektoré obce, pričom účastník konania uviedol, že dôvodom zvýšenia cien bol nárast nákladov spojených so skládkovaním odpadu.
165. Po zistení, že v priebehu rokov 2021 a 2022 došlo k zmenám cien za zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu na skládke pre niektoré obce zo strany spoločnosti Brantner Fatra, Rada úradu prvostupňové rozhodnutie zrušila a vec vrátila na nové prejednanie a rozhodnutie z dôvodu, že „...rozhodnutie v čase jeho vydania nevychádzalo zo skutočného stavu. Cenový rozdiel tak, ako bol identifikovaný úradom, nezohľadňoval v čase vydania rozhodnutia zmeny cien za skládkovanie u obcí, ku ktorým došlo v priebehu rokov 2021 a 2022 ... Tieto skutočnosti majú podľa Rady úradu dopad na celkové posúdenie správania účastníka konania – zneužitia dominantného postavenia účastníkom konania. ... Rada úradu v tomto konaní zistila, že došlo v priebehu prvostupňového konania k zmene skutkového stavu, čo prvostupňový orgán nezohľadnil vo svojom rozhodnutí. V tejto súvislosti bude preto potrebné prvostupňovým správnym orgánom odstrániť nedostatky v zistení skutkového stavu posúdiť novozistený skutkový stav.“
166. Rada úradu zároveň v druhostupňovom rozhodnutí uviedla, že „Zároveň je potrebné vyhodnotiť, či účastník konania riadne spolupracoval s úradom v priebehu správneho konania, najmä či splnil svoje zákonné povinnosti týkajúce sa predkladania pravdivých a úplných podkladov a informácií v záujme zabezpečenia včasného, správneho a hospodárneho vybavenia veci.“
167. Úrad sa druhostupňovým rozhodnutím zaoberal a zisťoval vývoj cien spoločnosti Brantner Fatra za zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu na skládke pre jednotlivé obce od začiatku trvania praktiky, t. j. od 01.02.2019 do 31.12.2022 (odôvodnenie časového vymedzenia trvania praktiky sa nachádza v samostatnej kapitole 8). Závery so získaných podkladov a informácií sú spracované v tomto rozhodnutí. Keďže v priebehu úradom sledovaného obdobia došlo k významným zmenám v cenovej politike spoločnosti Brantner Fatra, úrad samostatne vyhodnotil správanie spoločnosti Brantner Fatra od 1.2.2019 do konca roka 2020 (kapitola 7.3) a od začiatku roka 2021 do konca roka 2022 (kapitola 7.4). Úrad zároveň v súlade s druhostupňovým rozhodnutím vyhodnotil spoluprácu účastníka konania s úradom a plnenie jeho povinností predkladať pravdivé a úplné podklady a informácie v záujme zabezpečenia včasného, správneho a hospodárneho vybavenia veci (kapitola 9.2).

7.3 Posúdenie protisúťažného správania spoločnosti Brantner Fatra v období od 01.02.2019 do konca roka 2020

168. Ako vyplýva z kapitoly 6, spoločnosť Brantner Fatra má na úradom zadanom relevantnom trhu dominantné postavenie a pre obce je

nevyhnutných obchodným partnerom – sama sa dlhodobo zúčastňuje verejných obstarávaní obcí, kde si preto môže určovať cenové podmienky (iné spoločnosti sa verejných obstarávaní nezúčastňujú aj napriek aktívnemu oslovovaniu zo strany obcí) alebo má s obcami uzatvorené dlhodobé zmluvy, ktoré je problematické vypovedať.

169. Mesto Vrútky dňa 31.01.2019 uzatvorilo so spoločnosťou Brantner Fatra Zmluvu o poskytovaní služieb na zabezpečenie riešenia odpadového hospodárstva v katastrálnom území mesta Vrútky na obdobie od 01.02.2019 do 31.12.2022. Táto zmluva bola uzatvorená na základe výsledkov verejnej súťaže zo dňa 22.10.2018, ktorého sa zúčastnila a cenovú ponuku predložila len spoločnosť Brantner Fatra. Predmetom tejto zmluvy bolo, okrem iného, aj zber a preprava komunálneho odpadu vznikajúceho na území mesta Vrútky za účelom zhodnotenia/zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch. Mesto Vrútky v podnete namietalo, že cena za uloženie jednej tony komunálneho odpadu na skládku Martin-Kalnô stanovená v uvedenej zmluve, bola vyššia ako cena spoločnosti Brantner Fatra za rovnakú službu pre okolité obce.
170. V nadväznosti na podnet úrad zisťoval, aké ceny účtuje spoločnosť Brantner Fatra jednotlivým obciam, s ktorými má uzatvorenú zmluvu, za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu. Tieto údaje je možné získať na porovnateľnej báze, pretože takmer vo všetkých zmluvách uzatvorených medzi spoločnosťou Brantner Fatra a obcami sú uvedené jednotkové ceny za každú službu poskytovanú spoločnosťou Brantner Fatra zvlášť. Jednou z týchto služieb, samostatne uvádzanou v zmluvách s obcami, je aj služba uloženia zmesového komunálneho odpadu na skládku (resp. zneškodnenia zmesového komunálneho odpadu na skládke).
171. Úrad mal k dispozícii všetky zmluvy uzatvorené medzi spoločnosťou Brantner Fatra a obcami, konkrétne išlo o 50 zmlúv. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené údaje o cenách spoločnosti Brantner Fatra účtované obciam za uloženie zmesového komunálneho odpadu na skládku Martin-Kalnô v eurách za tonu⁶⁰ v období od 01.02.2019 do konca roka 2020. Kvôli väčšej prehľadnosti sú údaje o cenách uvedené za jednotlivé štvrťroky rokov 2019 a 2020.⁶¹ Zeleným podfarbením je vyznačené, kedy došlo u danej obce k zmene ceny (najčastejšie z dôvodu skončenia platnosti pôvodnej zmluvy a uzatvorenia novej), s výnimkou miest Martin a Liptovský Mikuláš, kde sa cena zvyšuje každoročne tak, aby zohľadňovala vývoj inflácie. Červenou farbou sú uvedené ceny, kedy medzi spoločnosťou Brantner Fatra a danou obcou nebola uzatvorená zmluva, spoločnosť Brantner Fatra však obci poskytovala službu uloženia zmesového komunálneho odpadu na skládku na základe objednávok.

⁶⁰ Ceny sú uvádzané bez DPH a bez zákonného poplatku za uloženie odpadu na skládke.

⁶¹ Pokiaľ k zmene ceny došlo v priebehu štvrťroka, za daný štvrťrok je uvedená cena, ktorá v danom štvrťroku platila dlhšie.

Tabuľka 3 – Ceny spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie ZKO (v eur/t)

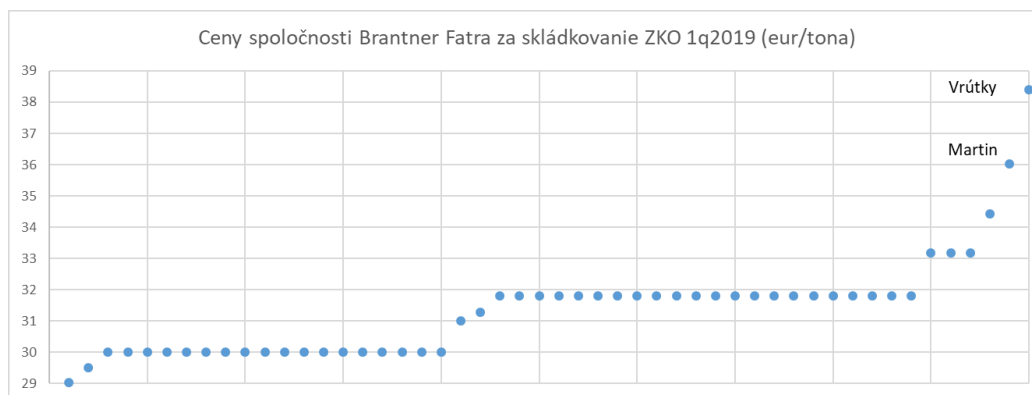
Obec	1q2019	2q2019	3q2019	4q2019	1q2020	2q2020	3q2020	4q2020
Belá Dulice								
Beňadovo								
Benice								
Blatnica								
Bystrička								
Ďanová								
Diaková								
Dolný Kalník								
Dražkovce								
Folkušová								
Horný Kalník								
Hruštín								
Karlová								
Kláštôr pod Znievom								
Košťany nad Turcom								
Krpeľany								
Laskár								
Ležiachov								
Lipovec								
Liptovský Mikuláš								
Lokca								
Martin								
Necpaly								
Nolčovo								
Oravská Jasenica								
Podhradie								
Príbovce								
Rakovo								
Ratkovo								
Sklabiňa								
Sklabinský Podzámok								
Slovany								
Socovce								
Sučany								
Šútovo								
Trebostovo								
Trnovo								
Turany								
Turčianska Štiavnička								
Turčianske Jaseno								
Turčianske Kľačany								
Turčiansky Ďur								
Turčiansky Peter								
Valča								
Vrícko								
Vrútky								
Záborie								
Žabokreky								
Žaškov								
Dolný Kubín								
medián	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8
priemer	31,1	31,2	31,3	31,5	31,8	31,9	31,9	31,9

Údaje o cenách – OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

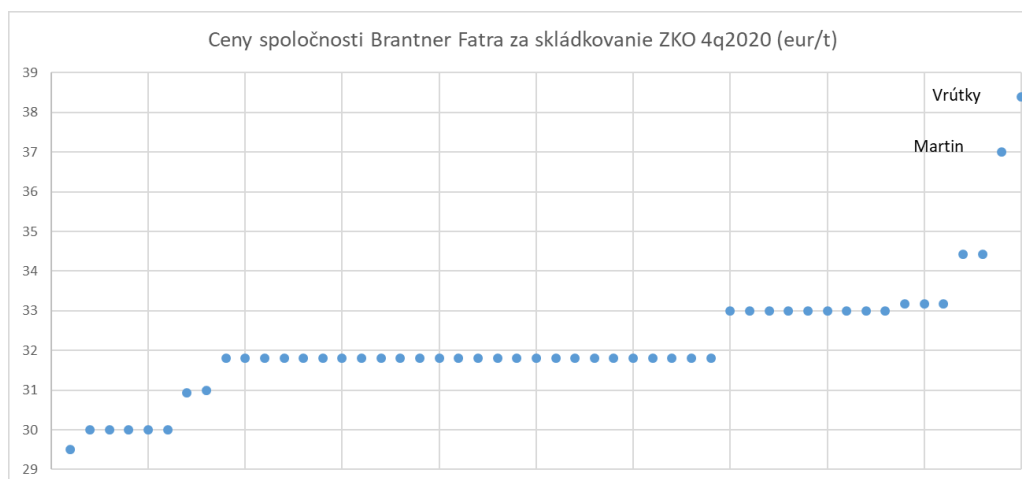
172. V nasledujúcich grafoch sú údaje z tabuľky o cenách za uloženie jednej tony zmesového komunálneho odpadu na skládku pre ilustráciu znázornené - ceny sú v grafe zoradené od najnižšej po najvyššiu. Prvý graf znázorňuje ceny za prvý

štvrtrok roka 2019 a druhý graf ceny za posledný štvrtrok roka 2020, pre ostatné štvrtroky grafy vyzerajú podobne.

Graf 1 – Ceny spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie ZKO – 1. štvrtrok 2019

Graf 2 – Ceny spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie ZKO – 4. štvrtrok 2020

173. Z grafov je zrejmé, že mesto Vrútky, ktoré podalo podnet, malo v období od 01.02.2019 do konca roka 2020 najvyššiu jednotkovú cenu za uloženie zmesového komunálneho odpadu na skládku, druhú najvyššiu jednotkovú cenu malo mesto Martin. Ceny za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre tieto dve mestá sa v nezanedbateľnej miere líšila od cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre ostatné obce. Mesto Vrútky za uloženie jednej tony zmesového komunálneho odpadu na skládke platilo 38,4 eur a mesto Martin 36,03 eur v roku 2019 a 37 eur v roku 2020. Priemerná cena za uloženie jednej tony zmesového komunálneho odpadu na skládke pre ostatné obce (okrem miest Vrútky a Martin) sa v rokoch 2019 a 2020 pohybovala od 31,1 eur/t do 31,9 eur/t, mediánová cena bola za oba roky 2019 a 2020 vo výške 31,8 eur/t. Mesto Vrútky malo teda cenu za skládkovanie jednej tony zmesového komunálneho odpadu vyššiu približne o 20% - 23% od priemernej ceny a mesto Martin malo cenu približne o 14% -16% vyššiu od priemernej ceny.

174. Uloženie jednej tony zmesového komunálneho odpadu na skládku je rovnakou službou pre všetky obce. Cena za túto službu sa týka len samotného uloženia

odpadu na skládke, náklady na prepravu odpadu sú súčasťou platieb za zber (podľa zmlúv sa platí samostatný poplatok za zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu). Mestá Vrútky a Martin tak platili nezanedbateľne vyššie ceny oproti ostatným obciam za rovnaké protiplnenie - skládkovanie jednej tony zmesového komunálneho odpadu.

175. Ceny pre mestá Vrútky a Martin⁶² úrad nehodnotili izolovane, ale vyhodnotil ich v celkovom kontexte zmlúv a obchodnej stratégie spoločnosti Brantner Fatra uplatňovanej voči týmto dvom mestám, z ktorej vyplýva snaha o zachovanie objemu príjmov spoločnosti Brantner Fatra od týchto miest bez ohľadu na ich reálne potreby, situáciu na trhu, objem poskytovaných služieb a náklady s nimi spojené, čo dokresľuje kontext exploatívneho správania spoločnosti Brantner Fatra voči mestám Martin a Vrútky.
176. Medzi spoločnosťou Brantner Fatra a mestom Martin bola v roku 2008 uzatvorená zmluva o zabezpečení komunálnych služieb v meste Martin. Táto zmluva bola uzatvorená na dobu 15 rokov, pričom jej ukončenie sa javí ako obtiažne a vyžadovalo by si súčinnosť spoločnosti Brantner Fatra.⁶³ Predmetná zmluva obsahovala viaceré ustanovenia zabezpečujúce/garantujúce spoločnosti Brantner Fatra výkon určitých služieb. Napr. čl. 2 zmluvy špecifikoval predmet zmluvy, t. j. služby poskytované spoločnosťou Brantner Fatra (zber, odvoz a zneškodnenie, resp. zhodnotenie komunálneho odpadu, drobného stavebného odpadu a nebezpečného odpadu, prevádzka zberového dvora, údržba a čistenie miestnych komunikácií, chodníkov a verejných spevnených plôch, zimná údržba miestnych komunikácií, údržba a budovanie verejnej zelene, údržba mestského mobiliáru, zber, odvoz a zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov z domácností od dátumu, kedy zákon uloží mestu Martin takúto povinnosť). V zmysle zmluvy bolo mesto Martin povinné po celú dobu trvania zmluvy zabezpečovať si výkon uvedených činností výhradne prostredníctvom spoločnosti Brantner Fatra a nemohlo si činnosti uvedené v predmete zmluvy zabezpečovať samostatne, ani si ich objednať od iného subjektu. Predmet zmluvy pokrýval nielen existujúce, ale aj budúce činnosti (odvoz a zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov od dátumu, kedy zákon uloží túto povinnosť).⁶⁴ Zmluva

⁶² Z dôvodu jasnosti a jednoznačnosti je potrebné uviesť, že úrad ceny neposudzoval z pohľadu neprimeraných (tzv. excesívnych cien).

⁶³ Podľa čl. 5.1 zmluvy medzi mestom Martin a spoločnosťou Brantner Fatra „**ZMLUVA je uzatvorená na dobu určitú – 15 (pätnásť) rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti ZMLUVY.**“ Ako ďalej vyplývalo z článku 5 tejto zmluvy „**ZMLUVU je možné predčasne ukončiť na základe písomnej dohody zmluvných strán. ZMLUVU nemožno vypovedať.** Od ZMLUVY možno odstúpiť iba z dôvodov a spôsobom uvedeným v ZMLUVE. Ktorákoľvek zmluvná strana môže od ZMLUVY odstúpiť v prípade, ak druhá zmluvná strana podstatným spôsobom porušuje ZMLUVU.“

⁶⁴ Podľa čl. 2.2 a 2.3 zmluvy medzi mestom Martin a spoločnosťou Brantner Fatra „**Objednávateľ (mesto Martin) bude počas doby trvania ZMLUVY zabezpečovať výkon činností uvedených v ZMLUVE výlučne prostredníctvom zhotoviteľa (spoločnosť Brantner Fatra).** Objednávateľ preto nie je oprávnený bez predchádzajúceho písomného súhlasu zhotoviteľa čiastočne ani úplne, priamo ani nepriamo, poveriť tretiu osobu výkonom činností podľa ZMLUVY resp. uzatvoriť s tretou osobou zmluvu s rovnakým a/alebo podobným obsahom, s výnimkou prípadov stanovených v ZMLUVE (omeškanie zhotoviteľa). Objednávateľ nebude na vlastný účet alebo vo vlastnom mene vykonávať činnosti, ktoré má vykonávať podľa ZMLUVY zhotoviteľ. Objednávateľ sa zaväzuje, že počas doby trvania ZMLUVY nebude priamo ani nepriamo, vo vlastnom mene ani prostredníctvom tretej osoby, konkurovať zhotoviteľovi v poskytovaní služieb, ktoré sú predmetom ZMLUVY.“

takisto priamo zaväzovala mesto Martin na zachovanie rozsahu/objemov výkonov (v zmluve je toto označené ako špecifikácia), teda výška celkovej platby mesta Martin spoločnosti Brantner Fatra za poskytované služby musela zostať zachovaná.⁶⁵

177. Zmluva s mestom Vrútky uzatvorená 01.02.2019 neobsahovala ustanovenia podobné vyššie uvedeným ustanoveniam, avšak snaha o „zachovanie objemu výkonov“ zo strany spoločnosti Brantner Fatra je tu rovnako pozorovateľná. V nasledujúcej tabuľke je uvedený vývoj jednotkových cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu a za niektoré služby spoločnosti Brantner Fatra pre mesto Vrútky (ide o služby, za ktoré platby predstavujú najvýznamnejší podiel na celkovej sume platenej spoločnosti Brantner Fatra);

- a. v riadku 2015 sú uvedené ceny zo zmluvy uzatvorenej na rok 2015,
- b. v riadku 2016 sú uvedené ceny zo zmluvy uzatvorenej na rok 2016,
- c. v riadku 2017 sú uvedené ceny zo zmluvy uzatvorenej dňa 30.01.2017 na obdobie dvoch rokov,
- d. v riadku 2019 sú uvedené ceny zo zmluvy uzatvorenej dňa 31.01.2019 na obdobie od 01.02.2019 do 31.12.2022.

Tabuľka č. 4 – Vývoj cien medzi mestom Vrútky a spoločnosťou Brantner Fatra

	Skládkovanie	Zber KO 110,140,240	Zber KO 1100	Zber VO odpadu	Bioodpad
2015	34,7	0,69	3,45	49,8	28,77
2016	34,7	0,69	3,45	49,8	28,77
2017	34,7	0,69	3,45	49,8	--
2019	38,4	0,7	3,50	50	30

Skládkovanie je cena za zneškodnenie jednej tony zmesového komunálneho odpadu na skládke.

Zber KO 110, 140, 240 je cena za zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu zo 110l, 140l a 240l nádob (v eurách za jednu manipuláciu).

Zber KO 1100 je cena za zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu z 1100l zberných nádob (v eurách za jednu manipuláciu).

Zber VO odpadu je cena za zber a prepravu odpadu z jedného veľkoobjemového kontajnera (v eurách za jednu manipuláciu).

Bioodpad je cena za zber, prepravu a zhodnocovanie jednej tony biologického odpadu.

V rokoch 2017 a 2018 nakladanie s bioodpadom pre Vrútky zabezpečovala iná spoločnosť ako Brantner Fatra.

⁶⁵ Podľa čl. 2.5 zmluvy medzi mestom Martin a spoločnosťou Brantner Fatra „**Prvá špecifikácia tvorí Prílohu 1 ZMLUVY. Každá ďalšia špecifikácia na rovnaké obdobie môže byť rozsahovo nižšia ako špecifikácia, ktorá tejto predchádzala len v prípade, ak (i.) ku zníženiu rozsahu dochádza v dôsledku zníženia stavu majetku v (priamej alebo nepriamej) správe objednávateľa alebo zmeny spôsobu využitia majetku, a ak objektívne nebude možné zachovanie pôvodného rozsahu alebo (ii.) ku zníženiu rozsahu dochádza s písomným súhlasom zhotoviteľa. V ostatných prípadoch objednávateľ zaručuje zhotoviteľovi rozsah komunálnych služieb tak, ako je definovaný v špecifikácii. Plnenie obsiahnuté v špecifikácii bude vždy oceňované podľa platného cenníka zhotoviteľa, ktorý je tvorený podľa čl. 6 ZMLUVY**“. Porušenie čl. 2.3 a 2.5 zmluvy sa považuje za podstatné porušenie zmluvy, ktoré je spojené s nárokom na náhradu škody pre spoločnosť Brantner Fatra. Podľa čl. 6.4 a 6.5 zmluvy „**Celková cena za služby podľa špecifikácie predstavuje SKK 72 450 275⁶⁵, - ročne ... bez DPH (ďalej len „celková cena“).** ... V prípade, ak dôjde v súlade so ZMLUVOU k zmene rozsahu dojednaných prác, celková cena sa primerane upraví. V rámci celkovej ceny sú po dohode zmluvných strán prípustné presuny finančných prostriedkov v rámci jednotlivých druhov služieb tak, **aby mohla byť celková cena objednávateľom skutočne vyčerpaná.**“

178. Ako je zrejmé z tabuľky 4, z cien za jednotlivé služby v období 2015 – 2019 najvýraznejšie stúpla cena za uloženie komunálneho odpadu na skládku. Okrem jednotkovej ceny však nastala aj určitá zmena v objemoch zmesového komunálneho odpadu uloženého na skládku. V nasledujúcej tabuľke sú zo zmlúv popísaných v bode 177 uvedené okrem jednotkovej ceny za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu aj predpokladané ročné množstvá zmesového komunálneho odpadu uloženého na skládku v tonách, ako aj celková cena, ktorú malo mesto Vrútky platiť za službu skládkovania zmesového komunálneho odpadu.

Tabuľka č. 5 – Vývoj niektorých ukazovateľov zo zmlúv medzi mestom Vrútky a spoločnosťou Brantner Fatra

	Skládkovanie (eur/t)	Množstvo (t)	Celková cena (eur)
2015	34,7	2 800	97 160
2016	34,7	2 900	100 630
2017	34,7	2 940	102 018
2019	38,4	2 730	104 832

179. Ako je zrejmé z tabuľky, nárast jednotkovej ceny za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu v podstate „zodpovedá“ poklesu množstva zmesového komunálneho odpadu v takom zmysle, aby celková cena platená za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu zostala v podstate zachovaná. Ako je zrejmé z kapitoly 6, spoločnosť Brantner Fatra sa verejných obstarávaní pre mesto Vrútky za uvedené roky zúčastňovala len sama, a teda si de facto stanovovala samostatne aj ceny.
180. K predchádzajúcim bodom rozhodnutia účastník konania vo Vyjadrení k Výzve 2 namietal, že ide o ničím nepodložené a v konečnom dôsledku nesprávne tvrdenia závery úradu, pričom predpokladaný ročný objem odpadu, predpokladanú hodnotu zákazky ako aj ďalšie podmienky poskytovania služby si stanovilo mesto Vrútky ako obstarávateľ. K uvedenej námietke úrad uvádza, že v predchádzajúcich bodoch je len popísaný faktický stav - historický vývoj cien a objemov jednotlivých zmlúv. Ďalej úrad uvádza, že predpokladaný ročný objem odpadu ako aj iné podmienky si síce stanovuje mesto ako obstarávateľ, ale cenu určuje spoločnosť Brantner Fatra, ako dlhodobý jediný účastník verejných obstarávaní organizovaných mestom Vrútky.
181. V rámci posudzovania správania sa spoločnosti Brantner Fatra úrad ďalej skúmal, či uvedená cenová politika spoločnosti Brantner Fatra voči mestám Vrútky a Martin je nevyhnutná na dosiahnutie jej legitímnych cieľov, a teda či aj existuje objektívne vysvetlenie správania sa spoločnosti Brantner Fatra zdôvodňujúce vyššie popísané rozdiely v cenách.
182. Mesto Vrútky v júli 2019 požiadalo spoločnosť Brantner Fatra o poskytnutie stanoviska k cenotvorbe v súvislosti s poskytovaním služieb pre mesto Vrútky vzhľadom na rozdiely v cenách za uloženie komunálneho odpadu na skládke medzi mestom Vrútky a okolitými obcami. Spoločnosť Brantner Fatra na list mesta Vrútky reagovala, ale mestu konkrétne vysvetlenie neposkytla. Vo svojej odpovedi uviedla, že „... v prípade, ak platí zákon o verejnom obstarávaní a tovary a služby

sa dodávajú na základe výsledkov verejného obstarávania, patrí cenotvorba záujemcov (uchádzačov) pri podávaní súťažných ponúk medzi obchodné tajomstvo. Stratégia záujemcu pri predkladaní ponuky sa odvíja od konkrétnych podmienok určených verejným obstarávateľom v súťažných podkladoch a od kritérií na vyhodnotenie ponúk, prípadne ďalších okolností, ktoré na tvorbu a skladbu ceny môžu mať vplyv.“

183. Uvedené odôvodnenie rozdielných cien za skládkovanie pre mesto Vrútky úrad nepovažoval za dostatočné, listom preto spoločnosť Brantner Fatra vyzval, aby vysvetlila existenciu rozdielov v cenách medzi mestom Vrútky a okolitými obcami. Na výzvu úradu však spoločnosť Brantner Fatra neuviedla žiadne konkrétne vysvetlenie, iba poukázala na skutočnosť, že ceny za zneškodňovanie odpadov na skládke nie sú regulované a vychádzajú z cenových kalkulácií spoločnosti Brantner Fatra.⁶⁶

184. Z uvedeného dôvodu úrad ďalším listom vyzval spoločnosť Brantner Fatra, aby uviedla konkrétne faktory, na základe ktorých existujú rozdiely v cenách za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke medzi mestom Vrútky a okolitými obcami. Spoločnosť Brantner Fatra vo svojej odpovedi opäť len vo všeobecnej rovine uviedla, že „Rozdiel v cenách za uloženie odpadov na skládke môže byť spôsobený aj:

- časovým hľadiskom pre uzatvorenie zmluvy, a to tak s poukázaním na:
 - dátum (rok) uzatvorenia zmluvy a z toho vyplývajúcej ceny za uloženie odpadu na skládke v tom ktorom roku (zmluvy boli uzatvorené v rôznych rokoch),
 - ako aj s poukázaním na dĺžku trvania zmluvy (napr. 12, 24, 36, 48 mesiacov alebo iné obdobie) bez možnosti zvýšenia ceny, t.j. bez možnosti zvýšenia ceny z titulu navyšovania prevádzkových nákladov počas celého trvania zmluvy),
- inflačným koeficientom v tom zmysle, že podmienky niektorých verejných obstarávaní neumožňovali a neumožňujú zmenu ceny z titulu inflácie počas celého trvania zmluvy (napr. mesto Vrútky, ktorého ceny nepodliehajú inflačnému trendu počas 47 mesačného trvania zmluvy, pričom cena bola predložená v zalepenej obálke ako cena konečná a nebola možná jej korekcia smerom nadol alebo nahor tak ako je to možné pri elektronickom trhovisku, pri ktorom je možné cenu zvyšovať resp. znižovať až do uzatvorenia možnosti predkladania cenových ponúk),
- mestom Vrútky vo verejnom obstarávaní zadefinovaných parametrov, ktoré sú odlišné od parametrov okolitých obcí,

⁶⁶ Vo svojej odpovedi spoločnosť Brantner Fatra uviedla: „Spoločnosť Brantner Fatra s.r.o. k požiadavke úradu uvádza, že všetky výkony realizované v prospech verejných obstarávateľov, ktorými sú mestá, obce, štátne organizácie,...) realizuje v súlade so zmluvami, ktoré sú uzatvárané medzi verejným obstarávateľom a záujemcom/uchádzačom ... a na základe objednávok subjektov, ktoré majú záujem o nami poskytované služby. Ceny za zneškodňovanie (uloženie) odpadov na skládke ako aj ceny za zber a prepravu odpadov nie sú ceny regulované a vychádzajú z cenovej kalkulácie spoločnosti Brantner Fatra s.r.o. a to aj vo vzťahu k podmienkam verejných obstarávaní ako aj k priebehu verejných obstarávaní, napr. elektronické trhovisko.“

- *pohľadom na súťaž pri vypracovávaní ponúk, nakoľko na každú súťaž sa vždy pozeráme ako na celok, t. j. či sa jedná len o uloženie odpadu na skládke alebo aj zber a prepravu odpadu na skládku a od podmienok súťaže.*

185. Keďže aj uvedené vysvetlenie bolo príliš všeobecné, úrad ďalším listom vyzval spoločnosť Brantner Fatra, aby konkretizovala svoju predchádzajúcu odpoveď. Úrad žiadal vysvetliť, ako konkrétne ovplyvnili cenu pre mesto Vrútky faktory uvádzané spoločnosťou Brantner Fatra v predchádzajúcom liste (rok uzatvorenia zmluvy, dĺžka trvania zmluvy, nemožnosť zohľadniť infláciu, mestom Vrútky zadefinované parametre a pohľad na súťaž pri vypracovávaní ponúk). Odôvodnenie spoločnosti Brantner Fatra všetkých konkrétnych faktorov spočívalo v podstate v tom, že v prípade zmluvy s mestom Vrútky nie je možné meniť cenu počas platnosti zmluvy, pri kalkulácii ceny bolo počítané aj s predpokladanými zvýšenými nákladmi na poskytovanú službu počas 47 mesačného trvania zmluvy z dôvodu inflácie, pripravovaných legislatívnych zmien a zákonného nárastu minimálnej mzdy.

186. Uvedený argument spoločnosti Brantner Fatra úrad nepovažuje za relevantný. Napr. mesto Martin má v zmluve ustanovenie umožňujúce zvyšovať ceny o mieru inflácie vždy k 1. januáru (čo sa aj reálne deje), a má druhú najvyššiu cenu zo všetkých sledovaných obcí. Takisto zmluvy s obcami uzatvorené cez EKS neobsahujú ustanovenie o možnosti zohľadniť infláciu, pripravované legislatívne zmeny alebo zákonný nárast minimálnej mzdy, rovnako k týmto zmluvám neboli uzatvárané ani dodatky týkajúce sa zvyšovania cien,⁶⁷ a všetky tieto obce majú cenu nižšiu ako mesto Vrútky.

187. Keďže spoločnosť Brantner Fatra v jednej svojej odpovedi uviedla, že ceny za uloženie odpadov na skládke vychádzajú z cenových kalkulácií spoločnosti Brantner Fatra, úrad žiadal predložiť cenové kalkulácie za vybrané obce martinského okresu, vrátane mesta Vrútky. Na toto spoločnosť Brantner Fatra uviedla, že *„pod pojmom cenovej kalkulácie sme mysleli individuálne nacenenie ponuky vo forme požadovanej verejným obstarávateľom (napr. výkaz výmer, cenník – návrh,...) v rozsahu požadovanom verejným obstarávateľom. Vo zverejnenej požiadavke na vypracovanie cenovej ponuky verejný obstarávateľ zadefinuje maximálnu hodnotu zákazky v eurách, druh činnosti, mernú jednotku ... a stanoví kritériá vyhodnotenia súťaže a tiež na aké obdobie sa verejné obstarávanie vyhlasuje. V zmysle zverejnených požiadaviek verejného obstarávateľa spoločnosť Brantner Fatra s.r.o. nacení jednotlivé položky a verejný obstarávateľ si na základe predložených ponúk a zverejnených kritérií vyberie najvýhodnejšiu ponuku. Po prijatí ponuky je uzatvorená zmluva s verejným obstarávateľom, ktorej prílohou je vysúťažený cenník. Na základe vyššie uvedeného Vám predkladáme cenníky, ktoré vznikli z verejných obstarávaní u požadovaných obcí.“* Úradu teda boli predložené len konečné cenníky bez bližších zdôvodnení cenotvorby alebo výšky cien.

188. Po začatí správneho konania úradom, právny zástupca spoločnosti Brantner Fatra v Stanovisku zaslanom úradu odôvodňoval vyššie ceny pre mestá Vrútky

⁶⁷ Úrad si od spoločnosti Brantner Fatra vyžiadal všetky zmluvy s obcami, vrátane dodatkov, k zmluvám uzatváraných cez EKS žiadne dodatky úradu neboli predložené.

a Martin tým, že pre mestá a obce má stále väčšiu hodnotu garancia kapacít na príslušnej skládke, ktorá sa stále znižuje. Na druhej strane, skládka je nútená vynakladať značné prostriedky na rekultiváciu a navýšenie kapacity skládky. Ako sa ďalej uvádza v stanovisku, *„je potrebné uviesť, že práve mesto Martin a Vrútky predstavujú svojimi požiadavkami na kapacitu určujúci faktor determinujúci potrebu investícií do kapacít skládky.“* Ako sa ďalej uvádza v stanovisku, *„Na druhej strane, množstvá komunálneho odpadu ukladané na skládku uvedenými obcami sú značne nižšie, čím vytvárajú často len zanedbateľný tlak na kapacitné možnosti skládky. Ak by sa dalo predpokladať, že dochádza k naplneniu kapacity skládky, resp. že kapacita nebude postačovať na plnenie zmlúv s mestom Martin a Vrútky, nedošlo by zo strany spoločnosti Brantner Fatra k uzavretiu zmlúv s ďalšími klientmi z dôvodu, aby bolo možné v prvom rade riadne plniť záväzky vyplývajúce zo zmlúv s mestom Martin a Vrútky. Inými slovami, s kapacitou skládky je nakladané tak, aby boli prioritne garantované potreby mesta Martin a Vrútky. Sú to primárne potreby mesta Martin a Vrútky, ktoré určujú kedy a nakoľko je potrebné navýšiť kapacitu skládky. V prípade, že sa v danom čase javí kapacita skládky ako dostatočná, je možné ju ponúknuť ďalším, a to najmä menším klientom (obciam) s rádovo nižšími požiadavkami na kapacitu. Preto je z nášho pohľadu veľmi problematické priamo porovnávať ceny za uskladnenie jednej tony komunálneho odpadu tak, ako je to naznačené v podnete voči spoločnosti Brantner Fatra. Takéto porovnanie totiž vôbec nezohľadňuje nároky na kapacitu skládky zo strany mesta Martin a Vrútky na jednej strane a fakt, že v prípade obcí (menších klientov) dochádza len k dopredaju malej časti voľnej kapacity. Je potrebné si taktiež uvedomiť, že riadenie skládky funguje tak, že jednorazovo sa vytvorí limitovaná kapacita, ktorá sa postupne rozpredáva. Ak sa blíži jej naplnenie, je potrebné vykonať znova jednorazovú a pomerne veľkú investíciu, ktorá skokovo kapacitu navýši...“*

189. Uvedený argument nie je možné akceptovať. Ročné množstvá odpadov ukladných na skládku predstavovali v prípade mesta Martin približne 16 500 ton odpadu ročne a v prípade mesta Vrútky približne 2 730 ton odpadu ročne. Podľa informácii v Stanovisku, tieto mestá majú najvyššie ceny vzhľadom na tlak na kapacity skládky. K uvedenému úrad uvádza, že spoločnosť Brantner Fatra má uzatvorenú zmluvu aj s mestom Liptovský Mikuláš, pre ktoré zabezpečuje skládkovanie 10 500 ton komunálneho odpadu ročne, teda výrazne viac ako pre mesto Vrútky, pričom zmluva ja uzatvorená až na obdobie 15 rokov. Avšak cena pre mesto Liptovský Mikuláš patrila medzi najnižšie, pričom zahŕňala aj cenu za prepravu odpadu. Navyše zmluva s mestom Liptovský Mikuláš obsahuje klauzulu, podľa ktorej nie je možné meniť jednotkovú cenu za odvoz a zneškodnenie odpadu, s výnimkou zmien DPH, zákonných poplatkov a inflácie.⁶⁸ Takisto cena za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre obce z okresu Dolný Kubín patrila medzi najnižšie zo sledovaných obcí.

⁶⁸ Čl. VIII ods. 3 a 4 zmluvy medzi spoločnosťou Brantner Fatra a mestom Liptovský Mikuláš: *„Jednotkové ceny za odvoz a zneškodnenie odpadu uvedené v tejto zmluve sú konečné a budú platiť počas celej doby trvania tejto zmluvy. Poskytovateľ je oprávnený jednostranne zmeniť výšku cien za zneškodnenie odpadu ... iba v prípade, ak dôjde k zmene zákonom stanovenej sadzby DPH alebo k zmene zákonom stanovenej výšky poplatkov za uloženie odpadu určených pre obec alebo v prípade, že súčet inflácie (nárast indexu spotrebiteľských cien) za obdobie po sebe idúcich 3 rokov prekročí 5%, a to iba v prípade rozsahu, ktorý bude zodpovedať tejto zmene, sadzby DPH, zmene výšky poplatkov za uloženie odpadu alebo stanovenej miere inflácie.“*

190. Z uvedeného vyplýva, že služba uloženia zmesového komunálneho odpadu na skládku predstavuje rovnakú⁶⁹ službu pre všetky obce, avšak spoločnosť Brantner Fatra za túto rovnakú službu vyžadovala od miest Vrútky a Martin v nezanedbateľnej miere vyššie ceny v porovnaní s ostatnými obcami. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, tento rozdiel v cenách nie je možné objektívne odôvodniť, napr. rozdielmi v nákladoch, zmluvných podmienkach alebo ekonomickou hodnotou služby. Z celkového kontextu zmlúv a obchodnej stratégie spoločnosti Brantner Fatra uplatňovanej voči mestám Martin a Vrútky vyplýva snaha o zachovanie objemu príjmov spoločnosti Brantner Fatra od týchto miest bez ohľadu na ich reálne potreby, situáciu na trhu, objem poskytovaných služieb a náklady s nimi spojené, čo dokrešľuje kontext exploatívneho správania spoločnosti Brantner Fatra uplatňovaného voči týmto dvom mestám. Spoločnosť Brantner Fatra zároveň neuviedla žiadne argumenty, na základe ktorých by bolo možné objektívne zdôvodniť jej správanie, že je nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov obchodných vzťahov.
191. Vyhodnotenie proporcionality si vyžaduje overiť, či neprimerané obchodné podmienky sú limitované na to, čo je vyslovene nevyhnutné na plnenie legitímnych cieľov alebo či presahujú to, čo je vyslovene nevyhnutné a legitímne ciele by bolo možné dosiahnuť menej obmedzujúcimi prostriedkami. Keďže v tomto prípade protisúťažné správanie spoločnosti Brantner Fatra nie je nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov, nie je potrebné proporcionality vyhodnotiť.
192. Uvedené správanie spoločnosti Brantner Fatra malo negatívny dopad na spotrebiteľov, pretože ceny za uloženie zmesového komunálneho odpadu na skládke pre mestá Vrútky a Martin boli v nezanedbateľnej miere vyššie v porovnaní s cenami pre ostatné obce. Zvýšené ceny sa prenášajú priamo na konečného spotrebiteľa, pretože náklady spojené s nakladaním so zmesovým komunálnym odpadom sú hradené z poplatkov za odpad, ktorý platia obyvatelia mestu/obci.

7.4 Posúdenie protisúťažného správania spoločnosti Brantner Fatra v období rokov 2021 a 2022

193. Správne konanie bolo začaté dňa 18.11.2020, kedy úrad v rámci prešetrovania získal informácie a podklady, z ktorých závery sú uvedené v predchádzajúcej kapitole. Vo februári 2021 spoločnosť Brantner Fatra z vlastnej iniciatívy zaslala úradu dokument reagujúci na otvorenie správneho konania, kde bolo okrem iného uvedené nasledovné: „*V neposlednom rade by sme radi uviedli, že nám v celej tejto situácii nie je úplne zrejmé, čo by mal byť žiaduci stav/výsledok celého prešetrovania a konania z pohľadu súťažného Úradu. Jednou z možností je zníženie cien uplatňovaných voči mestu Martin a Vrútky na úroveň obcí uvedených v podnete. Tým by však súťažný úrad v podstate zareguloval cenu pre spoločnosť Brantner Fatra na úrovni jednej z najnižších cien na trhu ... Ak je však cena uplatňovaná voči mestu Martin a Vrútky v porovnaní s cenami, ktoré*

⁶⁹ Zmluvy s obcami nie sú uzatvárané v rovnakom čase, s postupom času sa cena za uloženie komunálneho odpadu na skládku mierne zvyšuje.

*uplatňujú iné skládky voči svojim klientom v poriadku, čo z nášho porovnania zjavné je, a problematickým sa úradu javí len porovnanie s obcami uvedenými v podnete, potom by **logickým východiskom muselo byť zvýšenie cien pre tieto obce približne na úroveň cien uplatňovaných voči mestu Martin a Vrútky.** Takýto záver sa nám ale javí ako značne paradoxný z pohľadu cieľov ochrany hospodárskej súťaže.“*

194. V uvedenom dokumente z februára 2021 teda spoločnosť Brantner Fatra za jedno z logických východísk z protisúťažného správania označila zvyšovanie cien pre ostatné obce na úroveň cien uplatňovaných voči mestu Martin a Vrútky. Spoločnosť Brantner Fatra teda považovala za logickejšie prispôbiť ceny 48 subjektov cenám dvoch subjektov, a nie naopak, pričom vzhľadom k okolnostiam nie je rozumné predpokladať, že služby pre daných 48 subjektov boli poskytované za ceny pod úrovňou nákladov, a teda že by bolo nutné ich zvyšovať.
195. Úrad zisťoval vývoj cien spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu od roku 2021 do konca roka 2022. V nasledujúcej tabuľke je uvedený vývoj cien za uloženie zmesového komunálneho odpadu na skládke pre všetky obce od roku 2019 do konca roka 2022 (roky 2019 a 2020, ktoré boli detailnejšie popísané v predchádzajúcej kapitole, sú tu uvedené na doplnenie kontextu). Ceny sú kvôli prehľadnosti zosumarizované podľa jednotlivých štvrťrokov⁷⁰ okrem prvého štvrťroka 2022, v priebehu ktorého sa menilo viacero cien v rôznych mesiacoch, preto toto obdobie je v tabuľke rozpísané po mesiacoch. Zvýraznené vertikálne čiary označujú určité zlomové udalosti v rámci správneho konania – prvá zvýraznená vertikálna čiara vyznačuje začatie správneho konania (18.11.2020), druhá zvýraznená vertikálna čiara vyznačuje zaslanie výzvy pred vydaním prvostupňového rozhodnutia (14.10.2021) a tretia zvýraznená vertikálna čiara vyznačuje vydanie prvostupňového rozhodnutia (31.1.2022). Zeleným podfarbením je vyznačené, kedy došlo u danej obce k zmene ceny (najčastejšie z dôvodu skončenia platnosti pôvodnej zmluvy a uzatvorenia novej), s výnimkou miest Martin a Liptovský Mikuláš, kde sa cena zvyšuje každoročne tak, aby zohľadňovala vývoj inflácie. Červenou farbou sú uvedené ceny, kedy medzi spoločnosťou Brantner Fatra a danou obcou nebola uzatvorená zmluva, spoločnosť Brantner Fatra však obci poskytovala službu uloženia zmesového komunálneho odpadu na skládku na základe objednávok.

⁷⁰ Pokiaľ k zmene ceny došlo v priebehu štvrťroka, za daný štvrťrok je uvedená cena, ktorá v danom štvrťroku platila dlhšie.

Tabuľka 6 – Ceny spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie ZKO (eur/t)

Obec	1q2019	2q2019	3q2019	4q2019	1q2020	2q2020	3q2020	4q2020	1q2021	2q2021	3q2021	4q2021	1/22	2/22	3/22	2q2022	3q2022	4q2022
Belá Dulice																		
Beňadovo																		
Benice																		
Blatnica																		
Bystrička																		
Ďanová																		
Diaková																		
Dolný Kalník																		
Dražkovce																		
Folkušová																		
Horný Kalník																		
Hruštín																		
Karlova																		
Kláštôr pod Znievom																		
Košťany nad Turcom																		
Krpeľany																		
Laskár																		
Ležiachov																		
Lipovec																		
Liptovský Mikuláš																		
Lokca																		
Martin																		
Necpaly																		
Nolčovo																		
Oravská Jasenica																		
Podhradie																		
Príbovce																		
Rakovo																		
Ratkovo																		
Sklabiňa																		
Sklabinský Podzámok																		
Slovany																		
Socovce																		
Sučany																		
Šútovo																		
Trebostovo																		
Trnovo																		
Turany																		
Turčianska Štiavnička																		
Turčianske Jaseno																		
Turčianske Kľačany																		
Turčiansky Ďur																		
Turčiansky Peter																		
Valča																		
Vrícko																		
Vrútky																		
Záborie																		
Žabokreky																		
Žaškov																		
Dolný Kubín																		
medián	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	31,8	38,7	38,96	39	39	39
priemer	31,1	31,2	31,3	31,5	31,8	31,9	31,9	31,9	32,8	32,9	33,4	34,1	35,5	36,8	36,9	36,9	37,3	37,3

K 31.1.2022 bola zmluva s obcou Kláštor pod Znievom vypovedaná.

Zmluva pre obce z okresu Dolný Kubín od roku 2022 neobsahuje samostatnú cenu pre uloženie zmesového komunálneho odpadu na skládke.

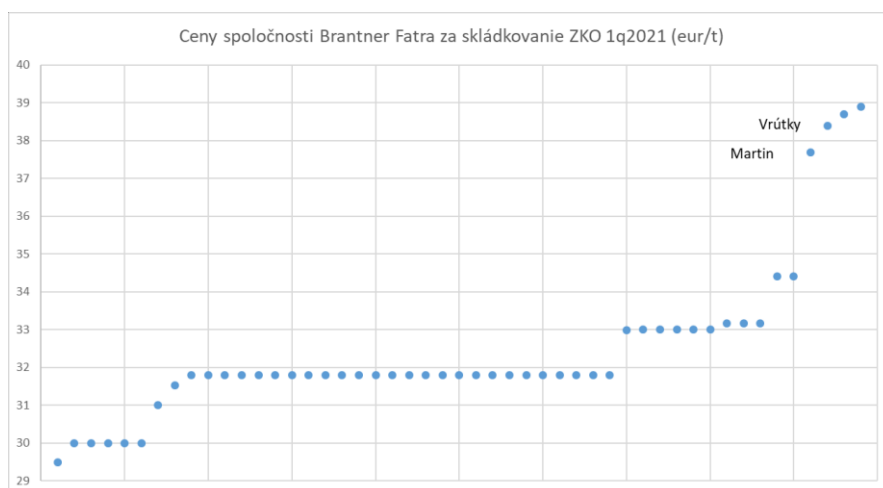
Údaje o cenách – OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

196. V nasledujúcich grafoch sú údaje o cenách za uloženie jednej tony zmesového komunálneho odpadu na skládku pre všetky obce, ktoré majú zmluvu so spoločnosťou Brantner Fatra, pre ilustráciu znázornené - ceny sú v grafe zoradené od najnižšej po najvyššiu.

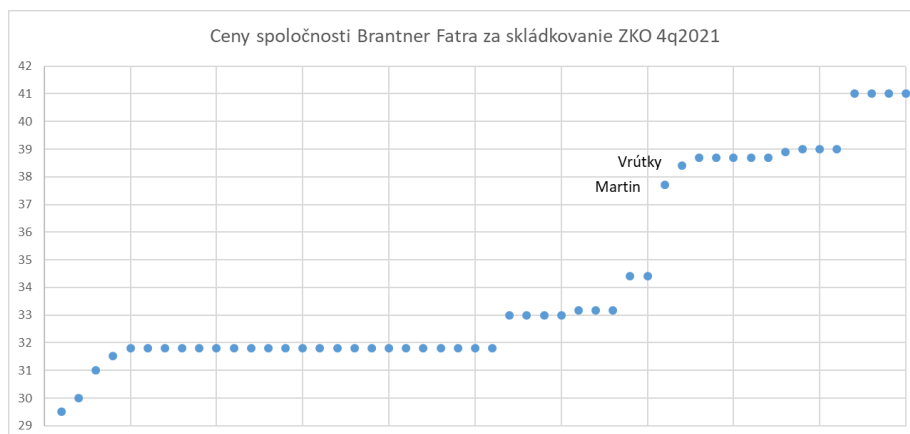
197. V januári 2021 došlo k zvýšeniu cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu u dvoch obcí, pričom výška ceny pre tieto dve obce presiahla výšku ceny pre mestá Martin a Vrútky.⁷¹

⁷¹ V grafe nie je znázornená extrémna hodnota ceny pre obec Necpaly.

Graf 3 – Ceny spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie ZKO – 1. štvrťrok 2021

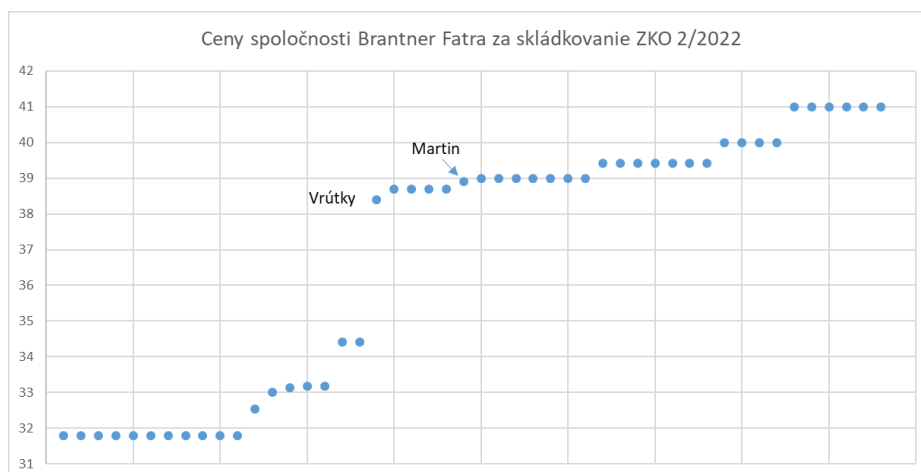

Graf 5 – Ceny spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie ZKO – 4. štvrťrok 2021

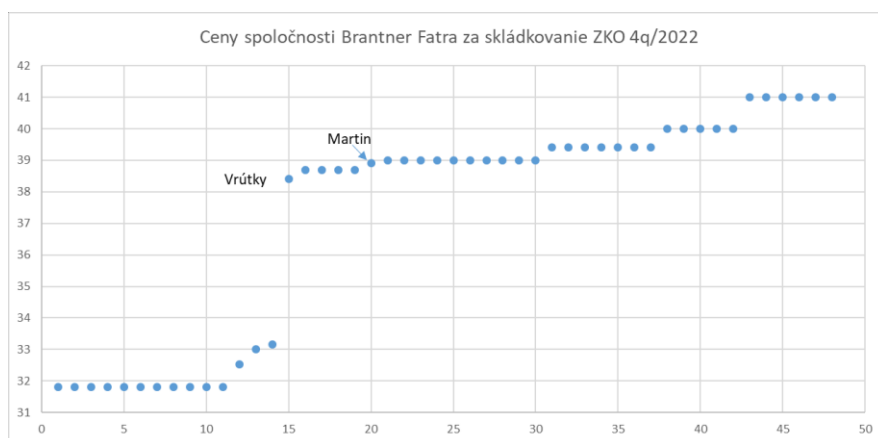
200. Vo februári 2022, teda po vydaní prvostupňového rozhodnutia už ceny za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre viac ako polovicu sledovaných obcí boli vyššie ako ceny pre mestá Martin a Vrútky.

Graf 6 – Ceny spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie ZKO – 2. štvrťrok 2022

201. Na konci roka 2022 bola situácia týkajúca sa cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu nasledujúca.

Graf 7 – Ceny spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie ZKO – 4. štvrťrok 2022

202. Z grafov je zrejmé, že spoločnosť Brantner Fatra v priebehu rokov 2021 a 2022 zvyšovala ceny za zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu na skládke jednotlivým obciam tak, aby dosahovali, resp. presahovali úroveň cien platných pre mestá Martin a Vrútky o niekoľko percent (maximálny rozdiel je do 9%).

203. K zmenám cien pri jednotlivých obciach nedochádzalo každoročne (s výnimkou miest Martin a Liptovský Mikuláš, kde sú uzatvorené dlhodobé 15-ročné zmluvy a cena sa zvyšuje každý rok o mieru inflácie). Ako uviedol účastník konania, k zmene ceny dochádzalo [.....]
]⁷² alebo niektoré zmluvy sú nastavené tak, že boli uzatvorené na dobu určitú a pokiaľ sa k určenému dátumu po uplynutí pôvodne dohodnutej doby nedohodla nová cena, na nasledujúci rok platila pôvodne dohodnutá cena (ide o obce, ktoré nemajú povinnosť obstarávať prostredníctvom verejného obstarávania, s týmito obcami sa dohaduje cena priamo). Pri obciach, ktorým skončila platnosť zmluvy, prebehlo verejné obstarávanie, ktorého sa zúčastnila len spoločnosť Brantner Fatra a výsledkom verejného obstarávania bola cena za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu vyššia ako cena pre mestá Martin a Vrútky. Rovnako pri malých obciach, ktoré nemajú povinnosť verejného obstarávania spoločnosť Brantner Fatra určila ceny, ktoré sú vyššie ako ceny pre mestá Martin a Vrútky (ako vyplýva z bodu 102, ceny pre tieto obce jednostranne určovala spoločnosť Brantner Fatra).

204. Ako vyplýva z údajov v tabuľke 6, v rokoch 2019 a 2020, do začatia správneho konania ak spoločnosť Brantner Fatra zvýšila ceny, išlo o nárasty do 3 eur za tonu (z 30 eur na 33 eur, z 30 eur na 31,80 eur alebo z 31,29 eur na 34,42 eur), čo predstavuje nárast o 6 - 10%. Po začatí správneho konania, teda v rokoch 2021 a 2022 už začalo dochádzať k výraznejšiemu zvyšovaniu cien o 6 – 11 eur za tonu, čo predstavuje nárast o približne 20 – 30%.

205. Rast cien môže byť odôvodnený, môže nastať napr. z dôvodu rastu nákladov. Rada úradu v rámci konania na druhom stupni zisťovala dôvody zvýšenia cien a oslovila účastníka konania so žiadosťou „Uvedte v podrobnom členení **všetky**

⁷² OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

nákladové položky pre určenie výslednej ceny za skládkovanie, ako aj dôvod zvýšenia položky v prípade, že k nemu došlo.“

206. Spoločnosť Brantner Fatra na otázku Rady úradu uviedla: [.....]

[illegible]

.....] – OBCHODNÉ TAJOMSTVO
spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

Tabuľka 7 – Odôvodnenie rastu cien spoločnosťou Brantner Fatra

[illegible]

Nákladové položky a ich percentuálny nárast – OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

207. Keďže uvedená odpoveď bola nekonkrétna a až zavádzajúca (percentuálny nárast jednotlivých nákladových položiek nemá vypovedaciu schopnosť vo vzťahu k rastu celkových nákladov), úrad v rámci došetrovania vyzval spoločnosť Brantner Fatra, aby uvedené nárusty nákladov uviedla v absolútnych hodnotách a špecifikovala, o aké náklady ide. Spoločnosť Brantner Fatra vo svojej odpovedi uviedla, že [.....

.....] – OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra

.....] – OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra,
chránená informácia voči všetkým.

208. Spoločnosť Brantner Fatra následne predložila úradu nasledujúce náklady, ktorými odôvodňovala rast cien za zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu na skládke, ku ktorým dochádzalo v rokoch 2021 a 2022. Podľa vysvetlenia spoločnosti Brantner Fatra by malo ísť iba o priame náklady priamo

súvisiace so skládkou Martin-Kalnô bez spoločných, napr. režijných nákladov. Údaje za rok 2021 spoločnosť Brantner Fatra nepredložila.

Tabuľka 8 – Údaje o priamych nákladoch týkajúcich sa skládky predložených spoločnosťou Brantner Fatra

Nákladové položky	2018	2019	2020	2022	2023 (plán)
[...]				[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]				[...]	[...]
[...]				[...]	[...]
[...]				[...]	[...]
[...]				[...]	[...]
[...]				[...]	[...]
SPOLU	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Údaje o nákladoch - OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

209. Medziročný percentuálny nárast priamych nákladov (vypočítaný z údajov predložených spoločnosťou Brantner Fatra v predchádzajúcej tabuľke) je uvedený v nasledujúcej tabuľke č. 9 (náklady za rok 2021, ktoré neboli predložené, úrad pre ilustráciu orientačne dopočítal tak, aby reprezentovali pomerný nárast predložených nákladov medzi rokmi 2020 a 2022). V riadku rast 2020/2022 je uvedený percentuálny nárast nákladov medzi rokmi 2020 a 2022, teda z nákladov predložených spoločnosťou Brantner Fatra.

Tabuľka 9 – Údaje o medziročnom raste nákladov predložených spoločnosťou Brantner Fatra

	2018	2019	2020	2021	2022	2023 plán
Náklady	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Medziročný rast		[...]%	[...]%	[...]%	[...]%	[...]%
Rast 2020/2022					[...]%	

Údaje o nákladoch - OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

210. Keďže úrad mal pochybnosti o hodnovernosti predložených priamych nákladov týkajúcich sa skládkovania účastníkom konania (okrem iného napr. aj z dôvodu, že z verejne dostupných údajov vyplývalo, že celkové náklady spoločnosti Brantner Fatra rástli niekoľkonásobne nižším tempom ako predložené priame

náklady týkajúce sa skládky), vyžiadal si od spoločnosti Brantner Fatra účtovné podklady,⁷³ z ktorých vyplynuli nasledujúce skutočnosti.

211. Spoločnosť Brantner Fatra vedie svoje účtovníctvo v členení podľa nákladových stredísk a má samostatné nákladové stredisko týkajúce sa skládky odpadov Martin-Kalnô. Náklady týkajúce sa nákladového strediska skládky, tak ako boli uvedené v predložených účtovných podkladoch, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke č. 10 (ide o náklady priamo priraditeľné skládke). V poslednom riadku úrad dopočítal medziročný percentuálny nárast nákladov.

Tabuľka 10 – Údaje o priamych nákladoch týkajúce sa skládky Martin-Kalnô získané z účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra

	2018	2019	2020	2021	2022
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
SPOLU skládka	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
% nárast nákladov		[...]%	[...]%	[...]%	[...]%

Údaje o nákladoch - OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

212. Medziročný percentuálny nárast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vyplývajúci z údajov získaných úradom z účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra je teda výrazne nižší v porovnaní s údajmi o percentuálnom náraste nákladov z údajov priamo uvedených spoločnosťou Brantner Fatra úradu.
213. Údaje o priamych nákladoch sú zosumarizované v nasledujúcej tabuľke. Spoločnosť Brantner Fatra predložia úradu vývoj priamych nákladov tak, ako je uvedené v riadku *náklady Brantner* (náklady za rok 2021, ktoré neboli predložené, úrad orientačne dopočítal tak, aby reprezentovali polovičný nárast predložených nákladov medzi rokmi 2020 a 2022).⁷⁴ V riadku *náklady účto* sú uvedené priame náklady súvisiace so skládkou tak, ako to vyplývali z účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra.⁷⁵ V riadku *rast Brantner medziročne* je uvedený percentuálny medziročný rast priamych nákladov tak, ako vyplýva z údajov o nákladoch predložených spoločnosťou Brantner Fatra a v riadku *rast účto medziročne* je uvedený percentuálny medziročný rast priamych nákladov tak, ako to vyplýva z účtovných podkladov.

⁷³ Položka spisu 205.

⁷⁴ Ide o sumárne údaje z tabuľky č. 8.

⁷⁵ Ide o sumárne údaje z tabuľky č. 10.

Tabuľka 11 – Porovnanie vývoja rastu nákladov

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
náklady Brantner	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
náklady úcto	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
rast Brantner medziročne		[...]%	[...]%	[...]%	[...]%	[...]%
rast 2022/2020					[...]%	
rast úcto medziročne		[...]%	[...]%	[...]%	[...]%	
rast 2022/2020					[...]%	

Údaje o nákladoch - OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

214. Ako vyplýva z tabuľky č. 11, medziročný percentuálny rast priamych nákladov vyplývajúci priamo z účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra je niekoľkonásobne nižší ako medziročný percentuálny rast priamych nákladov vyplývajúci z údajov predložených spoločnosťou Brantner Fatra. Napr. spoločnosť Brantner Fatra predložila úradu údaje o nákladoch, z ktorých medzi rokmi 2018 a 2019 vyplýval rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vo výške [...], pričom rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vyplývajúci z účtovných podkladov bol [...], teda 4,4 násobne nižší. Takisto čo sa týka rokov 2019 a 2020, spoločnosť Brantner Fatra predložila úradu údaje o nákladoch, z ktorých vyplýval rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vo výške [...], pričom rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vyplývajúci z účtovných podkladov bol [...], teda 5,7 násobne nižší. Ďalej spoločnosť Brantner Fatra predložila úradu údaje o nákladoch, z ktorých medzi rokmi 2020 a 2022 vyplýval rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vo výške [...] pričom rast priamych nákladov medzi rokmi 2022 a 2020 súvisiacich so skládkou vyplývajúci z účtovných podkladov bol [...], teda takmer 20 násobne nižší. – *údaje o raste nákladov OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.*

215. Ako vyplýva z tabuľky č. 11, údaje o priamych nákladoch súvisiacich so skládkou predložených spoločnosťou Brantner Fatra úradu na zdôvodnenie rastu cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu nekorešpondujú s údajmi o priamych nákladoch súvisiacich so skládkou vyplývajúcich s účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra. Spoločnosť Brantner Fatra pri údajoch o nákladoch predkladaných úradu na účely zdôvodnenia rastu cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu znižovala v prvých rokoch náklady súvisiace so skládkou oproti skutočným nákladom zachyteným v účtovných podkladoch tak, aby číselne vychádzal vysoký medziročný nárast nákladov, ktorým následne odôvodňovala výrazný nárast cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre obce v rokoch 2021 a 2022.

216. Ako je uvedené v bode 206, spoločnosť Brantner Fatra tvrdila, že [.....]

]
] – *OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.* Úrad preto vypočítal aj viacročné percentuálne nárasty cien, konkrétne medzi rokmi 2018 – 2020, 2019 – 2021 a 2020 – 2022,

a to jednak z údajov o nákladoch predložených spoločnosťou Brantner Fatra ako aj z údajov o nákladoch vyplývajúcich z účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra. V riadku *náklady Brantner* sú uvedené priame náklady súvisiace so skládkou tak, ako ich úrad predložila spoločnosť Brantner Fatra. V riadku *náklady účto* sú uvedené priame náklady súvisiace so skládkou tak, ako to vyplývali z účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra. V riadkoch *rast Brantner* je uvedený percentuálny rast priamych nákladov tak, ako vyplýva z údajov o nákladoch predložených spoločnosťou Brantner Fatra a v riadkoch *rast účto* je uvedený percentuálny rast priamych nákladov tak, ako to vyplýva z účtovných podkladov.

Tabuľka 12 – Porovnanie vývoja rastu nákladov

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
náklady Brantner	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
náklady účto	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
rast Brantner 2018/2020			[...]%			
rast Brantner 2019/2021				[...]%		
rast Brantner 2020/2022					[...]%	
rast účto 2018/2020			[...]%			
rast účto 2019/2021				[...]%		
rast účto 2020/2022					[...]%	

Údaje o nákladoch - OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

217. Ako vyplýva z tabuľky č. 12, kým z údajov o nákladoch predložených spoločnosťou Brantner Fatra vyplýva [.....]%-ný viacročný nárast nákladov, z údajov o nákladoch získaných z účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra vyplýva len [.....]%-ný viacročný nárast nákladov, teda približne 10 – 20 násobne nižší. – *údaje o raste nákladov OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.*
218. Záverom, k zvyšovaniu cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu spoločnosťou Brantner Fatra úrad uvádza nasledovné: ako vyplýva z tabuľky 6, v rokoch 2019 a 2020, do začatia správneho konania, ak spoločnosť Brantner Fatra zvýšila ceny za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu, išlo o nárasty do 3 eur za tonu (z 30 eur na 33 eur, z 30 eur na 31,80 eur alebo z 31,29 eur na 34,42 eur), čo predstavuje nárast o 6-10%. Po začatí správneho konania, teda v rokoch 2021 a 2022 už začalo dochádzať k výraznejšiemu zvyšovaniu cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu o 6 – 11 eur za tonu, čo predstavuje nárast o približne 20 – 30%. Spoločnosť Brantner Fatra ako dôvod rastu cien uviedla rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou, ktorý podľa ňou predložených údajov dosahoval medziročne desiatky percent (tabuľky č. 9 a 11). Ako úrad zistil z účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra, rast priamych nákladov vyplývajúcich z týchto účtovných podkladov bol výrazne (niekoľko násobne až niekoľko desiatok násobne) nižší ako uvádzala spoločnosť Brantner Fatra (tabuľka 11 a 12). Spoločnosť Brantner Fatra pri údajoch o nákladoch predkladaných úradu znižovala náklady v prvých rokoch v porovnaní s účtovnými podkladmi tak, aby číselne vychádzal výrazný medziročný nárast nákladov, ktorým následne odôvodňovala nárast cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre obce v rokoch 2021 a 2022.

219. Pre úplnosť úrad dodáva, že na rast cien môže mať vplyv aj rast režijných nákladov (hoci spoločnosť Brantner Fatra sa pri odôvodňovaní nárastu cien pre obce o týchto nákladoch nezmieňovala). Z účtovných podkladov spoločnosti Brantner Fatra bolo možné zistiť aj režijné náklady spoločnosti Brantner Fatra. Vývoj nákladov zohľadňujúci všetky nákladové položky, ktoré spoločnosť Brantner Fatra zaradila k režijným nákladom, je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 13 – Údaje o režijných nákladoch spoločnosti Brantner Fatra

	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]		[...]	[...]	[...]	[...]
[...]		[...]	[...]	[...]	[...]
[...]		[...]	[...]	[...]	[...]
[...]		[...]	[...]	[...]	[...]
[...]		[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
SPOLU réžia	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
% nárast nákladov		[...]%	[...]%	[...]%	[...]%
% nárast nákladov bez rezervy				[...]%	

Údaje o nákladoch - OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

220. Ako vyplýva z tabuľky č. 13, medzi rokmi 2018 a 2019 došlo k poklesu režijných nákladov, rast režijných nákladov medzi rokmi 2019 a 2020 bol [.....]%. Rast režijných nákladov medzi rokmi 2021 a 2020 bol síce [.....]%, ale len z dôvodu vytvorenia rezervy na pokutu uloženú úradom v prvostupňovom rozhodnutí v januári 2021. Ak by úrad nevzal do úvahy vytvorenie rezervy na pokutu, medziročný nárast nákladov by bol len [.....]%. Ani vývoj režijných nákladov spoločnosti Brantner Fatra nezaznamenal v rokoch 2018 – 2022 výrazný nárast. – *údaje o raste nákladov OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.*

221. Záverom úrad konštatuje, že služba uloženia zmesového komunálneho odpadu na skládku predstavuje rovnakú službu pre všetky obce, avšak spoločnosť Brantner Fatra za túto rovnakú službu vyžadovala od 01.02.2019 do 31.12.2020 od miest Vrútky a Martin v nezanedbateľnej miere vyššie ceny v porovnaní s ostatnými obcami, pričom tento rozdiel v cenách nebolo možné objektívne odôvodniť, napr. rozdielmi v nákladoch, zmluvných podmienkach alebo ekonomickou hodnotou služby. Z celkového kontextu zmlúv a obchodnej stratégie spoločnosti Brantner Fatra uplatňovanej voči mestám Martin a Vrútky vyplýva snaha o zachovanie objemu príjmov spoločnosti Brantner Fatra od týchto miest bez ohľadu na ich reálne potreby, situáciu na trhu, objem poskytovaných služieb a náklady s nimi spojené, čo dokresľuje exploatívny charakter správania sa spoločnosti Brantner Fatra voči týmto dvom mestám. Spoločnosť Brantner Fatra zároveň neuviedla žiadne argumenty, na základe ktorých by bolo možné objektívne zdôvodniť jej správanie, že je nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov jej obchodných vzťahov.

222. V roku 2021 a 2022 konanie spoločnosti Brantner Fatra pokračovalo tým spôsobom, že mestá Vrútky a Martin mali rovnakú cenu za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu ako v rokoch 2019 a 2020 (s výnimkou každoročného zvyšovania ceny pre mesto Martin v dôsledku rastu inflácie). Od 01.01.2021 do 31.12.2022 však spoločnosť Brantner Fatra postupne zvyšovala ceny za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke pre niektoré obce tak, aby tieto ceny presahovali cenu účtovanú mestám Vrútky a Martin. Na základe uvedenej skutočnosti a v kontexte vyjadrenia spoločnosti Brantner Fatra po začatí správneho konania, že logickým východiskom z protisúťažného správania by malo byť zvýšenie cien pre obce približne na úroveň cien uplatňovaných voči mestu Martin a Vrútky, ako aj toho, že ceny pre obce de facto jednostranne stanovuje spoločnosť Brantner Fatra, úrad dospel k záveru, že v rokoch 2021 a 2022 spoločnosť Brantner Fatra zvyšovala ceny za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke pre niektoré obce (pozri tabuľka 6 v zmysle vysvetlenia v bode 203) tak, aby zodpovedali cenám pre mestá Martin a Vrútky, resp. ich mierne presahovali, pričom tento rast cien odôvodňovala vysokým rastom nákladov, ktorý však, ako preukázal úrad vyššie, nezodpovedal skutočnosti (resp. údajom vyplývajúcim z účtovných podkladov) a bol výrazne nižší ako tvrdila spoločnosť Brantner Fatra. Vzhľadom na uvedené, ako aj na iné posudzované skutočnosti (napr. zmluvné podmienky, snaha o zachovanie objemu), má úrad za to, že praktika neprimeraných obchodných podmienok uplatňovaných voči mestám Martin a Vrútky trvala aj v období rokov 2021 a 2022, nakoľko zvyšovanie cien pre uvedené niektoré obce na úroveň presahujúcu úroveň cien pre mestá Martin a Vrútky nebolo dôvodné a bolo dôsledkom snahy spoločnosti Brantner Fatra zakryť a odstrániť „formu“ praktiky, teda nie nezanedbateľné rozdiely v cenách medzi mestami Vrútky a Martin a ostatnými obcami. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že úrad sa v tomto správnom konaní nezaoberal prípadnými neprimeranými obchodnými podmienkami voči iným obciam ako Vrútky a Martin jednak z dôvodu predmetu konania, ako aj z dôvodu, že primeranosť podmienok pre mestá Martin a Vrútky skúmal nielen z hľadiska cien, ale aj na základe iných faktorov (napr. zmluvné podmienky, snaha o zachovanie objemu).

7.5 Záver

223. Správanie spoločnosti Brantner Fatra predstavuje praktiku zneužívania dominantného postavenia formou uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) zákona.
224. Neprimerané obchodné podmienky predstavujú exploatívne (vykorisťujúce) správanie zo strany podnikateľa v dominantnom postavení, ktorý svojim správaním obmedzuje súťaž tým, že priamo poškodzuje zákazníkov/odberateľov.
225. Komisia a európske súdy zvyčajne posúdili obchodné podmienky ako porušujúce čl. 102 Zmluvy, ak boli unilaterálne uložené dominantnou spoločnosťou v prípadoch, keď bol dominant nevyhnutným obchodným partnerom, pričom pri určovaní obchodných podmienok dominant využil svoju vyjednávaciu pozíciu voči odberateľom. Ako vyplýva z prípadového práva, neprimerané obchodné podmienky sú také, ktoré by nebolo možné uložiť a akceptovať v súťažných

podmienkach, sú neproporčné, nie sú nevyhnutné (presahujú to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov obchodných vzťahov), obmedzujú odberateľov viac ako je potrebné a majú negatívny dopad na spotrebiteľov. Ich uplatnením zo strany dominanty dochádza k priamemu poškodeniu zákazníka, zvyčajne formou neprimeraných, jednostranne zaťažujúcich a neférových obmedzení. Zároveň nemajú žiadny prínos pre spotrebiteľa.

226. Ako vyplýva z predchádzajúceho bodu a aj samotného znenia § 5 ods. 3 písm. a) zákona (resp. čl. 102 písmena a) Zmluvy), neprimerané obchodné podmienky musia byť uložené dominantným subjektom voči jeho obchodným partnerom, nie sú nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov obchodných vzťahov a sú neproporčné⁷⁶ a majú negatívny dopad – sú nepriaznivé alebo škodlivé pre obchodných partnerov dominanty.
227. Praktiku neprimeraných obchodných podmienok možno aplikovať aj v oblasti cenovej politiky. V zmysle rozsudku C-395/87 SACEM, bod 46: *„Článok 86 Zmluvy sa musí vykladať v tom zmysle, že národná spoločnosť spravujúca autorské práva, ktorá má dominantné postavenie na podstatnej časti spoločného trhu, uplatňuje neprimerané obchodné podmienky, ak sú poplatky, ktoré účtuje diskotékam, citeľne vyššie ako poplatky, účtované v iných členských štátoch, ak sú sadzby porovnávané na konzistentnej báze.“*⁷⁷ Takisto v prípade DSD⁷⁸ Komisia posúdila ako zneužitie dominantného postavenia správanie spoločnosti DSD, prevádzkovateľa kolektívneho systému spätného zberu odpadov z obalov. Komisia aj európske súdy sa pri posudzovaní zamerali na skutočnosť, že platby požadované spoločnosťou DSD boli prepojené s používaním ochrannej známky na obaloch a nie so skutočným využitím systému spätného zberu odpadov z obalov; výsledkom bolo, že požadované platby sa nemenili v závislosti s množstvom obalov spracovávaných spoločnosťou DSD.⁷⁹ Rovnako v rozhodnutí 2018/DOZ/POK/2/2 úrad ako neprimeranú obchodnú podmienku posúdil zavedenie poplatku, ktorý nekorešpondoval s protiplnením (poskytovanou službou) a celkovo viedol k zvýšeným platbám za služby poskytované dominantom najmä pre niektoré skupiny zákazníkov. Tiež vo februári 2023 Komisia v prípade AT.40437 – Apple (music streaming) vydala výzvu pred vydaním rozhodnutia, kde posudzuje ako neprimeranú obchodnú podmienku správanie spoločnosti Apple, ktorá na základe zmluvných podmienok bráni vývojom aplikácií na strímovanie hudby používaných na iPhone a iPad informovať spotrebiteľov využívajúcich iPhone a iPad o tom, kde a ako získať

⁷⁶ Rozsudok z 27. 03. 1978 vo veci C-127/73 SABAM, bod 15: *„It must thus be concluded that the fact that an undertaking entrusted with the exploitation of copyrights and occupying a dominant position within the meaning of Article 86 imposes on its members obligations which are not absolutely necessary for the attainment of its object and which thus encroach unfairly upon a member's freedom to exercise his copyright can constitute an abuse.“*

⁷⁷ Rozsudok z 13.07. 1989 vo veci C-395/87 SACEM, bod 46: *„Article 86 of the Treaty must be interpreted as meaning that a national copyright-management society holding a dominant position in a substantial part of the common market imposes unfair trading condition where the royalties which it charges to discotheques are appreciably higher than those charged in other Member States, the rates being compared on a consistent basis.“*

⁷⁸ Rozhodnutie Komisie z 20. 04. 2001 vo veci COMP D3/34493 DSD.

⁷⁹ Robert O'Donoghue, Jorge Padilla: The Law and Economics of Article 102 TFEU, kapitola 16.3.2.

prístup k strímovaniu hudby za nižšie ceny (v marci 2024 bolo v tomto prípade vydané pokutové rozhodnutie).⁸⁰

228. Spoločnosť Brantner Fatra pôsobí v oblasti zberu komunálneho odpadu a jeho skládkovania, je vlastníkom a prevádzkovateľom skládky nie nebezpečného odpadu Martin-Kalnô. Na trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke z okresov Martin a Dolný Kubín má dominantné postavenie. Pre mestá Martin a Vrútky je spoločnosť Brantner Fatra nevyhnutným obchodným partnerom – počas úradom zadefinovaného trvania praktiky mala s mestom Martin uzatvorenú dlhodobú zmluvu, ktorej ukončenie bolo obtiažne a vyžadovalo by si súčinnosť spoločnosti Brantner Fatra a v prípade mesta Vrútky bola spoločnosť Brantner Fatra jediným subjektom, ktorý sa zúčastňoval verejných súťaží vyhlasovaných týmto mestom, ktorých predmetom bolo okrem iného aj zber a preprava komunálneho odpadu vznikajúceho na území mesta Vrútky za účelom zhodnotenia/zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch.
229. Spoločnosť Brantner Fatra za službu uloženia zmesového komunálneho odpadu na skládku od 01.02.2019 do 31.12.2020 vyžadovala od miest Vrútky a Martin jednotkové ceny v nezanedbateľnej miere vyššie v porovnaní s cenami pre ostatné obce, s ktorými mala uzatvorené zmluvy.⁸¹ Rozdiely v cenách neboli objektívne odôvodniteľné napr. rozdielnymi nákladmi alebo ekonomickou hodnotou poskytovanej služby. Z celkového kontextu zmlúv a obchodnej stratégie spoločnosti Brantner Fatra uplatňovanej voči mestám Martin a Vrútky vyplývala snaha o zachovanie objemu príjmov spoločnosti Brantner Fatra od týchto miest bez ohľadu na ich reálne potreby, situáciu na trhu, objem poskytovaných služieb a náklady s nimi spojené, čo dokresľuje exploatívny charakter správania sa spoločnosti Brantner Fatra. Spoločnosť Brantner Fatra zároveň neuviedla žiadne argumenty, na základe ktorých by bolo možné objektívne zdôvodniť jej správanie, teda že je nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov obchodných vzťahov.
230. Uvedené správanie spoločnosti Brantner Fatra malo negatívny dopad na spotrebiteľov, pretože ceny pre mestá Vrútky a Martin boli v nezanedbateľnej miere vyššie v porovnaní s ostatnými obcami. Zvýšené ceny sa prenášali priamo na konečného spotrebiteľa, pretože náklady spojené s nakladaním so zmesovým komunálnym odpadom sú hradené z poplatkov za odpad, ktorý platia obyvatelia mestu/obci.
231. V roku 2021 a 2022 konanie pokračovalo tým spôsobom, že mestá Vrútky a Martin mali rovnakú cenu za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu ako v rokoch 2019 a 2020 (s výnimkou každoročného zvyšovania ceny pre mesto Martin v dôsledku rastu inflácie). Od 01.01.2021 do 31.12.2022 spoločnosť Brantner Fatra postupne zvyšovala ceny za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke pre niektoré obce tak, aby tieto ceny presahovali cenu účtovanú mestám Vrútky a Martin, pričom toto zvyšovanie cien spoločnosť Brantner Fatra odôvodňovala vysokým rastom nákladov, ktorý však, ako preukázal úrad, nezodpovedal skutočnosti (resp. údajom vyplývajúcim z účtovných podkladov). Vzhľadom na uvedené a v kontexte vyjadrenia

⁸⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1217

⁸¹ Ceny spoločnosti Brantner Fatra úrad neposudzoval v kontexte praktiky neprimerane vysokých (excesívnych) cien.

spoločnosti Brantner Fatra po začatí správneho konania, že logickým východiskom z protisúťažného správania by malo byť zvýšenie cien pre obce približne na úroveň cien uplatňovaných voči mestu Martin a Vrútky ako aj toho, že ceny pre obce de facto jednostranne stanovuje spoločnosť Brantner Fatra, úrad dospel k záveru, že praktika neprimeraných obchodných podmienok uplatňovaných voči mestám Martin a Vrútky trvala aj v období rokov 2021 a 2022, nakoľko zvyšovanie cien pre niektoré obce (pozri tabuľka č. 6 v zmysle vysvetlenia v bode 204) na úroveň presahujúcu úroveň cien pre mestá Martin a Vrútky nebolo dôvodné a bolo dôsledkom snahy spoločnosti Brantner Fatra zakryť a odstrániť „formu“ praktiky, teda nie nezanedbateľné rozdiely v cenách medzi mestami Vrútky a Martin a ostatnými obcami. Uvedené správanie nemožno považovať za nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov obchodných vzťahov a malo negatívny dopad na spotrebiteľov.

232. Konanie spoločnosti Brantner Fatra v rokoch 2019 – 2022 úrad považuje za jeden skutok. Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že cenová politika spoločnosti Brantner Fatra uplatňovaná voči mestám Martin a Vrútky (t. j. ceny uplatňované voči týmto dvom mestám za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke Martin-Kalnô v porovnaní s cenami pre iné obce v rokoch 2019 - 2022) v kontexte celkovej obchodnej stratégie spoločnosti Brantner Fatra popísanej v bodoch 175 - 179 tohto rozhodnutia predstavuje praktiku zneužívania dominantného postavenia formou uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) zákona.

7.6 Námietky účastníka konania k posúdeniu protisúťažného správania

233. Účastník konania uviedol, že úrad účelovo a alibisticky označil namietanú praktiku ako neprimerané obchodné podmienky, keďže sa mu nepodarilo preukázať žiadne konkrétne porušenie pravidiel hospodárskej súťaže vo vzťahu k cenám, ktoré podlieha iným a komplexnejším dôkazným štandardom. Ako ďalej uviedol účastník konania, úrad sa od začiatku správneho konania takmer výlučne zaoberal cenami. Štandardy preukazovania neprimeraných cien sú však oveľa komplexnejšie a zložitejšie v porovnaní s praktikou uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok. Úrad si zvoleným prístupom nebezpečným spôsobom zjednodušuje svoju dôkaznú pozíciu.
234. S uvedenou námietkou sa úrad nestotožňuje. Úvaha úradu a postup preukazovania protisúťažného správania sú popísané v kapitole 7 tohto rozhodnutia. Navyše z celkového vedenia prípadu úradom (napr. zo znenia otázok, ako aj začatia správneho konania) je zrejmé, že úrad neskúmal cenovú politiku spoločnosti Brantner Fatra z pohľadu všetkých možných praktík týkajúcich sa cien (ako napr. neprimerane vysoké ceny - nezisťoval napr. údaje o nákladoch a pod.). K zisťovaniu nákladov úrad pristúpil až po zrušení prvostupňového rozhodnutia a to z dôvodu podozrenia, že spoločnosť Brantner Fatra úradu predkladala nepravdivé údaje týkajúce sa rastu nákladov, ktorými odôvodňovala rast cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre obce. Úrad údaje o nákladoch nepoužil na preukazovanie excesívnych cien, ale na overenie si pravdivosti niektorých podkladov a tvrdení spoločnosti Brantner Fatra (pozri nižšie kapitolu 9.2).

235. V tejto súvislosti úrad tiež poukazuje na Nález ÚS č. ÚS 151/2014-105 vo veci Slovnaft – „*Odvolací súd (poznámka Najvyšší súd) považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že v súťažnom práve nie je otázka právnej kvalifikácie vôbec rozhodujúcou pre vyslovenie záveru o porušení súťažného práva a uloženie príslušnej sankcie v prípade, ak sťažiteľ svojím správaním na súťažnom trhu poruší zákon. Napríklad i Európsky súd pre ľudské práva v roku 2009 v rozsudku Z. uviedol, že rozhodujúcim je samotný skutok a nie jeho právna kvalifikácia (sťažnosť č. 14/939/03)*“.
236. Účastník konania namietal, že praktika neprimeraných obchodných podmienok je len veľmi zriedkavo predmetom prešetrovania zo strany súťažných autorít, z toho následne vyplýva, že kritéria posudzovania, čo je a čo nie je neprimeraná obchodná podmienka, sú pomerne vágne. Takisto prípadov zneužitia dominantného postavenia v podobe uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok je pomerne málo, aj tých niekoľko prípadov siaha pomerne ďaleko do minulosti. Čo sa týka prípadového práva, úrad odkazuje na prípady z rokov 1973 a 1987 a jedno vlastné rozhodnutie z roku 2018, pričom účastník konania „*pevne verí, že rozhodovacia prax a ekonomicko-právne štandardy sa od doby ním citovaných prípadov značným spôsobom posunuli vpred a zmenili*“.
237. Je pravda, že praktika neprimeraných obchodných podmienok nie je často posudzovanou praktikou, avšak skutočnosť, že ide o praktiku s nižšou frekvenciou výskytu v žiadnom prípade neznamená, že by ju úrad nemal posudzovať, alebo že pre ňu neexistujú určité štandardy. V poslednom období úrad vydal dve rozhodnutia vo veci neprimeraných obchodných podmienok (v roku 2018 a 2021), pričom obe rozhodnutia okrem porušenia zákona konštatovali aj porušenie čl. 102 Zmluvy, a teda prešli procesom skríningu zo strany Komisie podľa čl. 11 Nariadenia 1/2003, ktorého účelom je okrem iného aj zabezpečiť správnosť aplikácie čl. 102 Zmluvy. Prípady týkajúce sa neprimeraných obchodných podmienok aktuálne posudzuje aj Komisia – v decembri 2022 vydala výzvu pred vydaním rozhodnutia v prípade AT.40684 Facebook Market place, kde posudzuje správanie spoločnosti Meta ako viazanie a ako neprimeranú obchodnú podmienku a vo februári 2023 Komisia vydala výzvu pred vydaním rozhodnutia v prípade AT.40437 – Apple (music streaming), kde posudzuje správanie spoločnosti Apple len ako neprimeranú obchodnú podmienku (v marci 2024 bolo v tomto prípade vydané pokutové rozhodnutie).
238. Takisto skutočnosť, že úrad odkazuje na staršie prípadové právo, nemožno považovať za problematickú – v rozhodovacej praxi Komisie sa stále staršie prípady používajú a neznamená to, že z dôvodu ich veku sa stali „závadnými“ alebo „zastaranými“. Aj v najnovších prípadoch Komisie týkajúcich sa zneužívania dominantného postavenia sa stále využívajú a citujú rozhodnutia a rozsudky z osemdesiatych a deväťdesiatych rokov alebo ešte staršie.⁸²
239. Účastník konania ďalej namietal účelovú aplikáciu úradom citovaných rozhodnutí a rozsudkov, konkrétne že úrad odkazuje na rozhodnutie úradu

⁸² Pozri napr. jeden z najnovších prípadov Komisie vo veci AT.40394 – Aspen z roku 2021, ktorý sa týka vykonávacej praxe - uplatňovania neprimeraných cien, pričom rozsudok nastavujúci pravidlá pre hodnotenie neprimeraných cien United Brands je z roku 1976, používa sa doteraz a je všeobecne v literatúre akceptovaný.

2018/DOZ/POK/2/2 a rozsudok C - 395/87 SACEM bez vykonania obdobných analýz, aké boli použité v týchto rozhodnutiach (napr. medzinárodné porovnávanie cien) a že v rozsudku C – 127/73 SABAM sú posudzované úplne rozdielne skutkové okolnosti.

240. K uvedenej námietke úrad uvádza, že uvedené rozsudky cituje kvôli odkazom na základné princípy, resp. štandardy praktiky uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok, keďže oba rozsudky sa praktiky neprimeraných obchodných podmienok týkajú. Ak úrad na podporu použije rozsudky neznamená to, že musí vykonať úplne identické analýzy ako v daných rozsudkoch alebo ich aplikovať iba na rovnaký typ prípadu. Citovanie rozsudkov a princípov v nich judikovaných je dlhodobé (minimálne od vstupu SR do EÚ) úplne bežným postupom, a to nielen v konaniach pred úradom, ale aj v iných oblastiach práva. Uvedenú námietku účastníka konania považuje úrad za účelovú, keďže sám účastník konania vo Vyjadrení k Výzve 1 a 2 opakovane zakladá svoje námietky voči koncu praktiky zneužívania dominantného postavenia na rozsudku, ktorý sa týka určitej špecifickej dohody obmedzujúcej súťaž v procese verejného obstarávania (pozri kapitoly 2.2 a 8.2). Účastník konania tiež namietal, že uvedený prístup úradu je účelový, neprijateľný a v rozpore so zásadou legitímnych očakávaní a princípom právnej istoty podľa § 3 ods. 5 správneho poriadku, ktoré sú vyjadrením poskytnutia ochrany pred svojvôľou správneho orgánu a nezákonným uplatňovaním správnej úvahy. Námietka je však veľmi všeobecná a nekonkretizuje v čom konkrétne a akým spôsobom je konanie úradu v rozpore s týmito zásadami, preto na túto námietku nie je možné reagovať.
241. Úrad takisto nesúhlasí s námietkou účastníka konania, že sa nevenoval vysvetleniu metodológie/testu uplatňovania neprimeraných podmienok v zmysle prípadového práva, na ktoré poukazuje. Teoretický, resp. právny rámec praktiky neprimeraných obchodných podmienok je vysvetlený v kapitole 7.1, konkrétne faktory posudzovania praktiky neprimeraných obchodných podmienok sú uvedené v bodoch 158 a najmä 159. Jednotlivé faktory uvedené v týchto bodoch sú preukazované v kapitolách 7.3 a 7.4. Uvedený teoretický/právny rámec nevyžaduje nevyhnutne porovnanie s inými priestorovými relevantnými trhmi, ako to požaduje účastník konania vo Vyjadrení k Výzve 2.
242. Účastník konania ďalej namietal, že úrad nepredložil žiadnu ekonomickú analýzu, štúdiu alebo iný podklad, resp. odkaz na judikatúru, ktorá by preukazovala/odôvodňovala záver, že cenový rozdiel v rozsahu 16-20% je nezanedbateľný. Toto ostáva len v rovine ničím nepodložených dojmov úradu.
243. Čo sa týka judikatúry vo všeobecnosti riešiacej rozdiely v cenách, úrad odkazuje na rozsudok súdneho dvora C-177/16, ktorý sa v rámci prejudiciálnej otázky zaoberal aj problémom, „*aký veľký rozdiel medzi porovnávanými sadzbami sa má považovať za podstatný a následne tak má predstavovať znak zneužitia dominantného postavenia*“.⁸³ Ako uvádza generálny advokát vo svojich návrhoch k tomuto prípadu, „*Odpoveď na túto otázku nie je v žiadnom prípade jednoduchá. Existujúca judikatúra Súdného dvora neposkytuje žiadny presný návod na*

⁸³ Rozsudok zo 14. 09. 2017 vo veci C-177/16, ECLI:EU:C:2017:689, bod 52.

riešenie tejto problematiky. Jasné usmernenie nemožno nájsť ani v praxi vnútroštátnych orgánov, ani v ekonomickej literatúre.⁸⁴ V rámci predmetného rozsudku súdny dvor konštatoval, že „neexistuje ... minimálny rozdiel, od ktorého možno sadzbu považovať za „podstatne vyššiu“, keďže v tejto súvislosti sú určujúce okolnosti každého jednotlivého prípadu. Rozdiel medzi poplatkami tak možno kvalifikovať ako „podstatný“, ak je významný a trvalý vzhľadom na skutočnosti, pokiaľ ide najmä o dotknutý trh, čo prináleží preskúmať vnútroštátnemu súdu. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, ako to uviedol aj generálny advokát v bode 107 svojich návrhov, že na to, aby mohli byť dotknuté sadzby považované za „zneužívajúce“, musí byť rozdiel relatívne vysoký. Okrem toho musí tento rozdiel pretrvávajúť určitú dobu a nebyť dočasný alebo príležitostný.“⁸⁵

244. V prípade AT.39816⁸⁶ Komisia napr. považovala za podstatný rozdiel v cenách rozdiel vo výške 9% – 24% vzhľadom na kontext trhu.

245. Nie je zámerom úradu požadovať, aby podnikatelia (aj tí v dominantnom postavení) vo všeobecnosti účtovali svojim odberateľom identické ceny. V takomto duchu nie je možné vykladať závery úradu v tomto prípade a nie je možné ani očakávať, že úrad bude zasahovať pri akomkoľvek rozdieli v cenách, aj keby potenciálne išlo o podnikateľa v dominantnom postavení. Rozdiely v cenách účtovaných podnikateľmi svojim odberateľom existujú na trhu vo veľa prípadoch z úplne legitímnych dôvodov. Avšak v tomto konkrétnom prípade úrad považoval rozdiel v cenách vzhľadom na podmienky na trhu a kontext správania sa spoločnosti Brantner Fatra za významný a problematický z viacerých dôvodov, pričom z rozhodnutia je zrejma teória škody, vyhodnotenie negatívnych dopadov protisúťažného správania, ako aj celková správna úvaha úradu: spoločnosť Brantner Fatra má na trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu z okresov Martin a Dolný Kubín dominantné postavenie a pre mestá Martin a Vrútky je nevyhnutným obchodným partnerom. Spoločnosť Brantner Fatra za službu uloženia komunálneho odpadu na skládku vyžadovala od miest Vrútky a Martin jednotkové ceny v nezanedbateľnej miere vyššie v porovnaní s cenami pre ostatné obce, s ktorými má uzatvorené zmluvy. Služba zneškodňovania zmesového odpadu na skládke je pritom pre všetky obce identická - neexistujú tu rozdiely v nákladoch, kvalite, značke, vnímaníach zákazníkov alebo akejkoľvek pridanej hodnote alebo potrebe/možnosti poskytovať dodatočnú službu (ako je to napr. pri rôznych heterogénnych tovaroch, značkových tovaroch alebo zložitých/komplexných tovaroch). Rozdiely v cenách neboli objektívne odôvodniteľné, napr. rozdielnymi nákladmi alebo ekonomickou hodnotou

⁸⁴ Návrhy generálneho advokáta vo veci C-117/6, ECLI:EU:C:2017:286, bod 110.

⁸⁵ Rozsudok zo 14. 09. 2017 vo veci C-177/16, ECLI:EU:C:2017:689, body 55 a 56.

⁸⁶ AT.39816 – Upstream gas supplies in Central and Eastern Europe (Gazprom), bod 73 – „German long-term contract prices may also be relevant competitive price benchmarks. Germany is more competitive than the five CEE gas markets as Germany is supplied by several upstream suppliers (Gazprom, GasTerra, Statoil and some German production). While the price differences vary from one country to the other, Gazprom's long term contract prices in all five CEE countries significantly exceeded the German long term contract prices during the relevant period (between 9% and 24% on average over 2009-2014). The Commission preliminarily considered that such price differences may be indicative of unfair prices, especially given that gas delivered by Gazprom in Germany and in the five CEE countries is perfectly homogenous, while transportation costs for gas delivered in the five CEE countries and the standard of living in these countries are lower.“

poskytovanej služby. Ďalej vzhľadom na špecifickú situáciu spoločnosti Brantner Fatra voči mestám Vrútky a Martin, kedy bola pre tieto mestá nevyhnutným obchodným partnerom (s mestom Martin mala uzatvorenú dlhodobú zmluvu, ktorej ukončenie sa javí ako obtiažne a vyžadujúce súčinnosť spoločnosti Brantner Fatra (pozri napr. bod 124) a v prípade mesta Vrútky je už dlhšiu dobu jediným subjektom, ktorý sa zúčastňuje verejných súťaží vyhlasovaných týmto mestom (pozri napr. bod 103), nie je možné rozdiely v cenách vysvetliť ani potrebou reakcie spoločnosti Brantner Fatra na prípadných konkurentov. Práve vyššie uvedené dôvody často vedú k tomu, že ceny pre jednotlivých odberateľov sú rôzne. Z celkového kontextu zmlúv a obchodnej stratégie spoločnosti Brantner Fatra uplatňovanej voči mestám Martin a Vrútky ďalej vyplývala priama a jednoznačná snaha o zachovanie objemu príjmov spoločnosti Brantner Fatra od týchto miest bez ohľadu na ich reálne potreby, situáciu na trhu, objem poskytovaných služieb a náklady s nimi spojené, čo dokrešľuje exploatívny charakter správania spoločnosti Brantner Fatra. Na základe uvedených skutočností úrad dospel k záveru, že správanie spoločnosti Brantner Fatra voči mestám Martin a Vrútky má exploatívny charakter, kde je zrejmá objektívna neprimeranosť cenovej politiky vo vzťahu k protiplneniu. Spoločnosť Brantner Fatra zároveň neuviedla žiadne argumenty, na základe ktorých by bolo možné objektívne zdôvodniť jej správanie, teda uplatňovanie rozdielnych cien v takej miere, ale obmedzila sa len na spochybňovanie záverov úradu (čo je samozrejme legítimná snaha účastníka konania, avšak tento spôsob obrany neposkytuje racionálne vysvetlenie skúmaného konania). Posudzované správanie spoločnosti Brantner Fatra malo priamy negatívny dopad na spotrebiteľov, pretože zvýšené ceny sa prenášali priamo na konečného spotrebiteľa, keďže náklady spojené s nakladaním so zmesovým komunálnym odpadom sú hradené z poplatkov za odpad, ktorý platia obyvatelia mestu/obci.

246. Úrad tiež neakceptuje námietku účastníka konania, že grafické zobrazenie cien je účelové. V grafoch sú uvedené presné údaje o cenách a v texte (popise grafu) sú rozdiely v cenách presne vyčíslené v percentách, a práve s týmito údajmi úrad pri vyhodnocovaní praktiky pracoval, protisúťažnú praktiku neposudzoval na základe „dojmov“, ktoré vyvoláva graf.
247. Účastník konania taktiež namietal, že nie je správne tvrdenie úradu, že zmluvu medzi mestom Martin a spoločnosťou Brantner Fatra nie je možné ukončiť bez súčinnosti spoločnosti. Uviedol, že aj keď ju síce nemožno vypovedať, čo býva spravidla trhovým štandardom, mesto Martin však môže od nej odstúpiť za stanovených podmienok.
248. Úrad k tejto námietke uvádza, že ukončenie predmetnej zmluvy je upravené v článku 5 zmluvy, z ktorého vyplýva, že zmluvu uzatvorenú podľa ustanovení § 269 ods. 2 a § 536 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov na dobu určitú (15 rokov) nie je možné vypovedať. Od zmluvy môže mesto Martin jednostranne odstúpiť len za podmienky, ak spoločnosť Brantner Fatra podstatným spôsobom poruší zmluvu podľa bodu 5.7.1. a zmluvu je možné predčasne ukončiť len na základe písomnej dohody

zmluvných strán.⁸⁷ Z uvedeného je možné vyvodiť, že v prípade, že by mesto Martin prejavilo vôľu počas platnosti zmluvy (15 rokov) ukončiť zmluvný vzťah so spoločnosťou Brantner Fatra ako dodávateľom služieb, nemôže tak jednostranne urobiť, pretože realizácia tejto vôle je podmienená konaním zo strany spoločnosti Brantner Fatra, t. j. vyžaduje sa súhlas s predčasným ukončením zmluvy alebo musí dôjsť k podstatnému porušeniu povinnosti zo strany spoločnosti Brantner Fatra.

249. Účastník konania ďalej vzniesol viacero námietok týkajúcich sa zmluvy s mestom Martin, konkrétne že úrad neskúmal okolnosti, za ktorých bola predmetná zmluva s mestom Martin v roku 2008 uzatvorená a že bolo povinnosťou úradu skúmať, či v čase uzatvorenia zmluvy s mestom Martin bola spoločnosť Brantner Fatra dominantom, pretože ak k zneužitiu dominantného postavenia malo dôjsť, tak práve pri podpise tejto zmluvy, keďže následne sa už len plnili a plnia zmluvné ustanovenia.
250. S námietkou účastníka konania, že k zneužitiu dominantného postavenia mohlo dôjsť len pri podpise zmluvy sa úrad nestotožňuje a argumenty k tejto námietke uviedol v kapitole 2.2, 6.3 a 8.2 tohto rozhodnutia.
251. Účastník konania vo Vyjadrení k Výzve 1 namietal, že úrad bez akéhokoľvek vysvetlenia a zdôvodnenia automaticky prezumuje, že dlhodobá zmluva je automaticky nevýhodná pre odberateľa a výhodná pre dodávateľa. K tejto námietke úrad uvádza, že takéto tvrdenie alebo prezumpcia sa v texte Výzvy 1 nenachádzala.
252. Účastník konania takisto namietal, že úrad ignoruje skutočnosť, že ceny uplatňované voči mestu Martin a Vrútky neboli stanovené unilaterálne zo strany klienta v rámci bežných obchodných rokovaní, ale boli riadne vysúťažené vo verejných obstarávaníach, kde prebieha súťaž o trh a nie na trhu a je výlučne na obstarávateľovi, aby si podmienky súťaže stanovil podľa svojho uváženia, účastník konania tak nemohol unilaterálne a jednostranne uložiť obchodné podmienky a využiť svoju vyjednávaciu pozíciu vo verejných obstarávaníach. V čase konania verejného obstarávania a pri prekladaní ponuky pre mesto Vrútky účastník konania nevedel a ani nemohol vedieť, že ako jediný predloží svoju ponuku.

⁸⁷ Podľa čl. 5.1 zmluvy medzi mestom Martin a spoločnosťou Brantner Fatra „ZMLUVA je uzatvorená na dobu určitú – 15 (pätnásť) rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti ZMLUVY.“ Ako ďalej vyplýva z článku 5 tejto zmluvy „ZMLUVU je možné predčasne ukončiť na základe písomnej dohody zmluvných strán. ZMLUVU nemožno vypovedať. Od ZMLUVY možno odstúpiť iba z dôvodov a spôsobom uvedeným v ZMLUVE. Ktorákoľvek zmluvná strana môže od ZMLUVY odstúpiť v prípade, ak druhá zmluvná strana podstatným spôsobom porušuje ZMLUVU.“ Podľa čl. 5.7. a 5.7.1 sa za podstatné porušenie zmluvy považuje len ak „zhotoviteľ“ (spoločnosť Brantner Fatra) neuskutočňuje komunálne služby riadne, v dôsledku čoho bol objednávateľ (mesto Martin) oprávnený v predchádzajúcich 6 (šiestich) mesiacoch aspoň 3 (tri) krát postupovať podľa čl. 10.2 ZMLUVY a objednávateľ toto oprávnenie v jednotlivých prípadoch aj využil.“ Podľa čl. 10.2 Zmluvy „V prípade, že v dôsledku nevykonávania komunálnych služieb riadne zhotoviteľom podľa ZMLUVY hrozí škoda alebo vznikne škoda na majetku objednávateľa alebo tretích osôb nie menšia ako 100.000,- Sk alebo môže dôjsť k ohrozeniu zdravia občanov, a zhotoviteľ si ani v dodatočnej primeranej lehote nesplní túto povinnosť ani po tom, čo ho na túto skutočnosť písomne alebo inak (napr. telefonicky, faxom, mailom) upozorní objednávateľ, objednávateľ je oprávnený zabezpečiť vykonanie predmetnej zhotoviteľom nesplnenej povinnosti treťou odborne spôsobilou osobou, a to výlučne na náklady zhotoviteľa.“

253. Ako už úrad uviedol vyššie, skutočnosť, že zmluva s obcou bola uzatvorená na základe verejného obstarávania neznamena, že spoločnosť Brantner Fatra bola vystavená súťaži. Verejné obstarávania generujú súťažné výstupy len pri splnení určitých podmienok, pričom jednou z nich je že existuje dostatočná súťaž v samotnom procese verejného obstarávania, čo sa v prípade spoločnosti Brantner Fatra nedialo, pretože, ako vyplýva z bodu 103, verejného obstarávania mesta Vrútky sa už dlhšiu dobu zúčastňuje len spoločnosť Brantner Fatra, rovnako ako aj ostatných verejných obstarávaní obcí. S mestom Martin má spoločnosť Brantner Fatra uzatvorenú dlhodobú zmluvu na 15 rokov, ktorú je problematické ukončiť, rovnako ako aj s ďalšími 11 obcami (bod 102). Na základe uvedeného nie je možné dospieť k záveru, že spoločnosť Brantner Fatra je vzhľadom na existenciu verejných obstarávaní pod potenciálnym konkurenčným tlakom. Uvedená situácia skôr znamená, že spoločnosť Brantner Fatra si vo verejných obstarávaní, ktorých sa dlhodobo zúčastňuje sama, sama unilaterálne stanovuje cenové podmienky. (Úrad vo Výzvach aj v prvostupňovom rozhodnutí vždy konštatoval unilaterálne stanovovanie cenových podmienok zo strany spoločnosti Brantner Fatra, nie obchodných, ako to v námietkach podsúva účastník konania.)
254. Spoločnosť Brantner Fatra takisto namietala, že úrad pri preukazovaní protisúťažného dopadu nezohľadnil, že mestu Martin bol ako spoločníkovi v spoločnosti Brantner Fatra vyplácaný zisk a zákonný poplatok za uloženie odpadu na skládke, pretože skládka sa nachádza v katastrálnom území mesta Martin. Podľa názoru účastníka konania aj prípadne vyššie ceny mestu Martin boli vykompenzované vyplatením dividend a príjmom z poplatkov za uloženie odpadu na skládke.
255. K tejto námietke úrad uvádza, že na uvedené platby má mesto Martin zákonný nárok a neexistuje žiaden relevantný dôvod, prečo by tieto platby mali byť zohľadnené ako niečo, čo kompenzuje dopady protisúťažnej praxe.
256. Účastník konania vo Vyjadrení k Výzve 2 tiež namietal, že tvrdenie úradu že spoločnosť Brantner Fatra je nevyhnutným obchodným partnerom obcí, ktorý jediný sa reálne zúčastňuje verejných obstarávaní a tvrdenie, že úrad považuje za problematické ustanovenia zmluvy s mestom Martin brániace mu prejsť ku konkurencii sú protichodné a navzájom si odporujú. Úradu nie je zrejmé v čom sú uvedené tvrdenia protichodné a odporujú si.
257. K záverom úradu uvedeným v bode 194 tohto rozhodnutia, kde sa úrad vyjadruje k materiálu účastníka konania z februára 2021, účastník konania namietal, že „v žiadnom prípade nesignalizoval zvyšovanie cien ako spôsob odstránenia údajného protisúťažného správania a to, že k tomu došlo bolo dôsledkom zvyšovania nákladov. Takéto tvrdenia úradu navodzujú dojem o flagrante protizákonnej správe účastníka konania, ktoré zo strany úradu nebolo skúmané a preukázané, zo strany úradu ide o hrubé porušenie prezumpcie nevinoty, manipuláciu s dôkazmi a zaujatosť voči účastníkovi konania.“ Účastník konania ďalej tvrdí, že úrad sa stavia do pozície cenového regulátora tvrdením, že dominant môže zvyšovať ceny, len ak sú pod úrovňou nákladov. Účastník konania tiež uvádza že „Úrad však už opomenul a vo Výzve vôbec nespomína, že Účastník konania v liste zo dňa 22.06.2021 toto svoje stanovisko vysvetlil tak,

že mu vôbec nebolo jasné, čo malo byť výsledkom prešetrovania Úradu v posudzovanom prípade (pričom toto nie je Účastníkovi konania jasné ani v tomto štádiu Správneho konania) a snažil sa len interpretovať z toho vyplývajúce potenciálne závery Úradu.“

258. V prvom rade je potrebné uviesť, že námietky účastníka konania nekorešpondujú s textom uvedeným v predmetnom bode. V materiáli účastníka konania z februára 2021 je uvedené, že „Ak je však cena uplatňovaná voči mestu Martin a Vrútky v porovnaní s cenami, ktoré uplatňujú iné skládky voči svojim klientom v poriadku, čo z nášho porovnania zjavné je, a problematickým sa úradu javí len porovnanie s obcami uvedenými v podnete, potom by **logickým východiskom muselo byť zvýšenie cien pre tieto obce približne na úroveň cien uplatňovaných voči mestu Martin a Vrútky**. Takýto záver sa nám ale javí ako značne paradoxný z pohľadu cieľov ochrany hospodárskej súťaže.“ Úrad v predmetnom bode 194 následne zinterpretoval tvrdenie účastníka konania tak, že spoločnosť Brantner Fatra za jedno z logických východísk z protisúťažného správania označila zvyšovanie cien pre ostatné obce na úroveň cien uplatňovaných voči mestu Martin a Vrútky, spoločnosť Brantner Fatra teda považovala za logickejšie prispôbiť ceny 48 subjektov cenám dvoch subjektov, a nie naopak, pričom vzhľadom k okolnostiam nie je rozumné predpokladať, že služby pre daných 48 subjektov boli poskytované za ceny pod úrovňou nákladov, a teda že by bolo nutné ich zvyšovať.
259. Vo Vyjadrení k Výzve 2 účastník konania namietal voči záverom úradu o predložení nepravdivých informácií o raste nákladov. „Predmetné obvinenie je z pohľadu Účastníka konania pravdepodobne výsledkom nedorozumenia medzi ním a Úradom, ktoré vyplynulo z toho, že Úrad vychádzal z celkovej sumy nákladov týkajúcej sa skládky Martin-Kalnô, zatiaľ čo Účastník konania vo svojich odpovediach na otázky Úradu (Rady) spomínal predovšetkým iba vybrané nákladové položky, ktoré sa najvýraznejšou mierou podpísali pod rast nákladov. Čísla, ktoré Úradu (Rade) poskytol Účastník konania, boli potom logicky nižšie ako tie, z ktorých vychádzal Úrad. Účastník konania zároveň zdôrazňuje, že Úrad (Radu) neinformoval o tom, aké boli celkové náklady týkajúce sa skládky Martin-Kalnô nie preto, že by chcel akokoľvek zavádzať, ale jednoducho preto, že otázky položené Úradom (Radou) to explicitne nevyžadovali. ... Účastník konania teda neuviedol všetky nákladové položky týkajúce sa skládky Martin-Kalnô a ani to netvrdil, pretože príslušnej otázke Rady porozumel tak, že má uviesť výlučne tie nákladové položky, ktoré sa premietli do vyšších cien pre obce. Účastník konania tak logicky do svojej odpovede nezahrnul tie nákladové položky, ktoré sa v predchádzajúcich rokoch 2018 až 2020 nezvýšili alebo sa zvýšili iba nepatrne, keďže tieto nákladové položky neboli dôvodom, pre ktorý Účastník konania musel pristúpiť k zvýšeniu cien. Úrad (Rada) si teda už v tomto štádiu musel byť vedomý toho, že Účastník konania neuviedol celkovú sumu nákladov týkajúcu sa skládky Martin-Kalnô (keďže Účastník konania v spomínanej odpovedi špecifikoval iba tie nákladové položky, ktoré sa najvýraznejšou mierou podpísali pod rast nákladov v predchádzajúcich rokoch 2018 až 2020).“
260. Uvedené vysvetlenie účastníka konania nemožno vnímať inak, ako účelové. Po prvé, Rada úradu, keď zisťovala dôvody zvyšovania cien, vo svojom liste žiadala o predloženie **všetkých** nákladových položiek, konkrétna otázka znela: „Uvedzte

v podrobnom členení všetky nákladové položky pre určenie výslednej ceny za skládkovanie, ako aj dôvod zvýšenia položky v prípade, že k nemu došlo.“ Otázka bola jasná a jednoznačná. Účastník konania mal teda predložiť **všetky** nákladové položky, tak ako to Rada úradu žiadala, a nie vybrané položky podľa vlastného uváženia. Nie je teda pravda to, čo tvrdí účastník konania, že Rada úradu si celkové náklady explicitne nevyžadovala a tvrdenie účastníka konania v tejto súvislosti, že *„Účastník konania teda neuviedol všetky nákladové položky týkajúce sa skládky Martin-Kalnô a ani to netvrdil, pretože príslušnej otázke Rady porozumel tak, že má uviesť výlučne tie nákladové položky, ktoré sa premietli do vyšších cien pre obce.“* sa nedá považovať za iné ako účelové a majúce za cieľ zavádzať úrad.

261. Po druhé, účastník konania tvrdí, že predložil len tie nákladové položky, ktoré sa najvýraznejšou mierou podpísali na raste nákladov a nepredložil tie, ktoré sa nezvýšili alebo zvýšili nepatrne. Ak teda nepredložil nákladové položky, ktoré sa nemenili alebo menili minimálne a predložil len tie, čo sa menili, stále to nevysvetľuje disproporciu v raste nákladov medzi údajmi predloženými účastníkom konania a údajmi získanými úradom z účtovných podkladov spoločnosti. Pokiaľ úrad žiadal predložiť všetky nákladové položky odôvodňujúce rast nákladov, ktorý bol reálne vo výške niekoľko percent a účastník konania ako odpoveď predložil len niektoré nákladové položky a len s uvedeným percenta rastu vo výške niekoľkých desiatok až stovku percent, nedá sa toto správanie vysvetliť inak ako účelové, majúce za cieľ zavádzať úrad a snahu vyvolať dojem výraznejšieho rastu nákladov aký v skutočnosti aj bol.
262. Na viacerých miestach Vyjadrenia Výzvy 2 účastník konania namieta, že úrad skĺzava do pozície cenového regulátora. Dôvod takýchto tvrdení úradu nie je zrejmý a pravdepodobne vyplýva buď z nepochopenia elementárnych rozdielov medzi činnosťou a kompetenciami súťažných autorít, ako je úrad (ktorý rozhoduje ex post) a regulátorov vykonávajúcich aj cenovú reguláciu (ktorí rozhodujú ex ante), ako je napr. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví alebo Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb. Hoci všetky tieto inštitúcie majú za úlohu napr. aj podporu efektívnej hospodárskej súťaže, nie je možné len na základe takéhoto zamerania tvrdiť, že pokiaľ niektorý z nich realizuje svoje kompetencie, ktoré sa akokoľvek týkajú cien, dochádza zo strany úradu k suplovaniu regulátora alebo logicky potom aj naopak, zo strany regulátora k suplovaniu úradu.
263. Vo Vyjadrení k Výzve 2 účastník konania záverom namietal, že *„Úrad však pri údajnom preukázaní protisúťažného dopadu protisúťažnej praktiky nepostupoval správne a nezohľadnil, že za účelom posúdenia účinkov zneužívacej praktiky je v zmysle európskej judikatúry potrebné skúmať hospodársku súťaž v skutočnom rámci, v akom by fungovala v prípade neexistencie namietanej praktiky (tzv. counterfactual). To znamená, že Úrad mal skúmať, či by nižšie ceny účtované mestám Martin a Vrútky mohli mať pozitívny dopad na obyvateľov týchto miest, napríklad v podobe nižších poplatkov za odpad, resp. či údajné zneužitie dominantného postavenia zo strany Účastníka konania bolo v príčinnej súvislosti s údajnými vyššími poplatkami za odpad, ktoré mali platiť obyvatelia miest Martin a Vrútky. Úrad sa však týmto vôbec nezaoberal a v rozpore s požiadavkami*

európskej judikatúry automaticky a bez ďalšieho prezumuje negatívny dopad na spotrebiteľa.“

264. Namietaná skutočnosť, že nižšie ceny pre mestá Martin a Vrútky by sa odrazili v nižších poplatkoch za odpad pre obyvateľov vyplýva priamo zo znenia zákona o odpadoch. V zmysle § 81 ods. 10 zákona o odpadoch, náklady na činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom hradí obec z miestneho poplatku za komunálne odpady. Podľa § 81 ods. 12 zákona o odpadoch, obec pri stanovení výšky miestneho poplatku za komunálny odpad vychádza zo skutočných nákladov obce na nakladanie s komunálnym odpadom a výnos miestneho poplatku za komunálne odpady použije obec výlučne za zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálnych odpadov. Ako teda vyplýva zo zákona o odpadoch, náklady na činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom sú hradné z miestneho poplatku za komunálny odpad, pričom výška tohto poplatku musí v zmysle zákona o odpadoch vychádzať zo skutočných nákladov na nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom.

7.7 Procesné námietky účastníka konania

265. Po zrušení prvostupňového rozhodnutia Radou úradu úrad pokračoval v prešetrovaní, pričom podklady a informácie žiadal predložiť aj od účastníka konania. Tento opakovane namietal, že rozsah podkladov a informácií požadovaných zo strany úradu je neprimerane široký, nesúvisiaci s prešetrovaným správaním, pričom úrad postupuje v rozpore s právnym názorom Rady úradu, ktorý účastník konania identifikoval ako časť bodu č. 47 druhostupňového rozhodnutia (*„Rozhodnutie v čase jeho vydania nevychádzalo zo skutočného stavu. Cenový rozdiel, tak ako bol identifikovaný úradom nezohľadňoval v čase vydania rozhodnutia zmeny cien za skládkovanie u obcí, ku ktorým došlo v priebehu rokov 2021 a 2022, keďže úrad pri svojich záveroch vychádzal z cien platných v roku 2020.“*). Zároveň, podľa účastníka konania *„V bode 50 Rozhodnutia Rady bola Úradu uložená povinnosť posúdiť novozistený skutkový stav, t .j., že v čase vydania prvostupňového rozhodnutia už údajné protisúťažné konanie Klienta netrvalo, nakoľko cenové rozdiely vytýkané Úradom ku dňu 31. januára 2022 už neexistovali. Úrad však v rozpore s uvedeným požaduje od Klienta informácie, ktoré idú nad rámec povinnosti uloženej v Rozhodnutí Rady a vôbec nesúvisia s časovým obdobím prešetrovaného správania Klienta vymedzeného v prvostupňovom rozhodnutí Úradu.“*
266. Podľa tejto námietky je úrad viazaný právnym názorom Rady úradu tak, že má preskúmať skutkový stav k dátumu vydania zrušeného prvostupňového rozhodnutia, nakoľko z rozhodnutia Rady úradu (bod 50) vyplýva, že k tomuto dátumu už protisúťažné konanie neexistovalo. Podľa úradu je tento výklad ničím nepodložený a nekorešponduje s rozhodnutím Rady úradu. Bod 50, na ktorý sa odvoláva účastník konania znie nasledovne: *„Rada úradu v tomto konaní zistila, že došlo v priebehu prvostupňového správneho konania k zmene skutkového stavu, čo prvostupňový orgán nezohľadnil vo svojom rozhodnutí. V tejto súvislosti bude preto potrebné prvostupňovým správnym orgánom odstrániť nedostatky v zistení skutkového stavu a posúdiť novozistený skutkový stav.“*

267. Ako je zrejmé, Rada úradu v rámci tohto bodu, ako ani v rámci bodu 47, na ktorý sa účastník rovnako odvoláva, alebo na inom mieste druhostupňového rozhodnutia nevyslovila právny názor, podľa ktorého by prípadné protisúťažné konanie bolo ukončené dátumom vydania prvostupňového rozhodnutia, t. j. dňa 31.01.2022, resp. že by po tomto dátume už neexistovalo. Rada úradu vyslovila právny názor, že je potrebné ďalšie zisťovanie skutkového stavu za účelom odstrániť nedostatky v zistení skutkového stavu a na základe tohto posúdiť novozistený skutkový stav. Je teda zrejmé, že výhrada Rady úradu smerovala ku skutkovému stavu a nie ku právnej kvalifikácii posudzovaného konania (a to ani z vecného ako ani časového hľadiska posudzovaného konania), pričom práve z tohto dôvodu je vylúčené, aby Rada úradu prijala záver ohľadom právnej kvalifikácie konania, pokiaľ považovala skutkový stav za nedostatočne zistený. Zároveň, Rada úradu uviedla, že došlo k zmene skutkového stavu, ktorý treba posúdiť, ale neuviedla, že výsledkom zmeny skutkového stavu bolo konkrétne časové vymedzenie trvania skutku. Výsledkom rozhodnutia Rady úradu je teda právny stav, kedy správne konanie naďalej trvá a je zákonnou povinnosťou úradu zisťovať skutkový stav, na základe ktorého by bolo možné aj časové vymedzenie prípadného protisúťažného konania. Rozhodnutie Rady úradu neobsahuje žiadny právny názor ohľadom trvania skutku, ktorým by bol úrad viazaný. Z týchto dôvodov má úrad za to, že postupoval v súlade právnym názorom Rady úradu a zisťoval skutkový stav v medziach tohto správneho konania.
268. Podľa účastníka konania, ďalším znakom preukazujúcim arbitrárnosť a nezákonnosť vedenia konania je skutočnosť, že úrad v rámci pokračovania konania zisťoval existenciu konkurencie účastníka konania v rámci oslošovania zákazníkov účastníka konania - obcí. Podľa účastníka konania je zarážajúce, že až v tomto štádiu, takmer 2 roky po začatí konania a po vydaní rozhodnutí. Úrad je ako správny orgán viazaný, okrem iných, aj zásadou hospodárnosti konania a materiálnej pravdy, no z jeho prístupu je zjavné, že tieto zásady ignoruje, porušuje a postupuje tak nezákonne. Účastník konania od začiatku konania namietal nesprávne definovanie relevantného trhu a určenie dominantného postavenia. Úrad však na jednej strane na námietky neprihliadal vôbec alebo len selektívne, no na strane druhej, až po vydaní rozhodnutí zisťuje, kde sú hranice súťaže medzi podnikateľmi a čiastočne tak zohľadňuje nedostatky, na ktoré účastník konania poukazoval.
269. Námietka nekorešponduje so skutočnosťou, pretože počas prešetrovania ako aj správneho konania úrad samozrejme zisťoval informácie vo vzťahu k definícii trhu a dominantného postavenia, čoho si účastník konania musí byť vedomý, nakoľko disponuje spisovým materiálom. Nakoľko správne konanie prebiehalo spôsobom predpokladaným zákonom a správnym poriadkom a tieto obce v minulosti neboli zo strany úradu oslovené, úrad považoval za vhodné, aby sa, okrem iných subjektov, aj dané obce vyjadrili k otázke konkurencie na danom území, a to aj napriek tomu, že dokazovanie v tejto veci už v minulosti prebehlo. Úrad sa pýtal obcí na iné konkurenčné spoločnosti najmä z dôvodu, že v dôsledku zmeny skutkového stavu, čo bolo hlavným dôvodom obsiahnutým v rozhodnutí Rady úradu, došlo pre dané obce k nárastu cien a napriek tomu tieto obce nezmenili dodávateľa predmetných služieb. Z týchto dôvodov úrad tieto obce v rámci jedného listu požiadal nielen o vyjadrenie k cenovej problematike, ale aj o vyjadrenie k otázke konkurencie na danom území. Pretože sa jedná o subjekty

v rámci geografického územia, ktoré je predmetom skúmania a tiež otázku, ktorá je jednou z relevantných v rámci tohto konania, nie je zrejmé v čom by mala spočívať nezákonnosť postupu úradu a v čom konkrétne je postup úradu v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a materiálnej pravdy. Námieta je vágna a všeobecná a neobsahuje žiadne konkrétne odôvodnenie. Námieta účastníka konania je zároveň vnútorne rozporná, keďže na jednej strane sa namieta, že úrad oslovil obce s touto otázkou a na druhej strane sám účastník konania uvádza, že úrad tým vlastne podľa neho odstraňuje nedostatky, ktoré účastník konania chcel odstrániť.

8. ČASOVÉ VYMEDZENIE PORUŠENIA

8.1 Posúdenie časového vymedzenia porušovania zákona

270. Pri určovaní časového vymedzenia porušenia zákona úrad stanovil začiatok porušenia dátumom nadobudnutia účinnosti úradom posudzovanej zmluvy medzi spoločnosťou Brantner Fatra a mestom Vrútky. Úrad neskúmal vývoj cien spoločnosti Brantner Fatra viac do minulosti, keďže z prešetrovania úradu uskutočnenom v rámci tohto prípadu vyplynulo, že definovať trhy a preukazovať dominantné postavenie pre obdobia pred rokom 2019 by bolo problematické (nedostupnosť historických údajov, zmeny legislatívy v čase, zánik subjektov pôsobiacich na trhu v minulosti, atď.), administratívne náročné a zaťažujúce najmä podnikateľov pôsobiacich v úradom sledovanom území.
271. Vzhľadom na uvedené skutočnosti úrad stanovil začiatok porušovania zákona dňom 01.02.2019, kedy nadobudla účinnosť úradom posudzovaná zmluva medzi spoločnosťou Brantner Fatra a mestom Vrútky. Takéto určenie začiatku porušovania je v prospech účastníka konania.
272. Správanie spoločnosti Brantner Fatra úrad skúmal do 31.12.2022 vzhľadom na dôkazy, ktorými disponoval.
273. Na základe vyššie uvedených skutočností úrad vymedzil trvanie protisúťažného správania sa spoločnosti Brantner Fatra od 01.02.2019 do 31.12.2022.

8.2 Námietky účastníka konania k časovému vymedzeniu porušovania zákona

274. Účastník konania uviedol, že vymedzenie časového porušovania zo strany úradu je nesprávne, pretože ak sa protisúťažná praktika týka predkladania ponúk vo verejnom obstarávaní, tak v zmysle európskeho súťažného práva účinky obmedzujúce súťaž zaniknú najneskôr v okamihu, keď boli podstatné náležitosti zákazky, a najmä celková cena stanovené, keďže v tomto okamihu je obstarávateľ definitívne zbavený možnosti získať tovary za normálnych trhových podmienok. Keďže zmluva s mestom Martin nadobudla účinnosť dňa 01.08.2008 a zmluva s mestom Vrútky dňa 01.02.2019, v oboch prípadoch v nadväznosti na verejné obstarávanie, mestá Martin aj Vrútky od uvedených dátumov v podstate

stratili možnosť získať služby za iných podmienok a týmto dátumom preto podľa názoru účastníka konania zanikli aj účinky prípadnej protisúťažnej praktiky.

275. K vhodnosti aplikácie citovaného rozsudku C-450/19 na tento prípad sa úrad už vyjadril vyššie v kapitole 2.2 tohto rozhodnutia.
276. Navyše, ak by úrad prijal argumentáciu účastníka konania, protisúťažná praktika v tomto posudzovanom prípade by trvala v podstate len jeden deň, resp. by nemala žiadne trvanie, pretože uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok vyplývajúce napr. zo zmluvy s mestom Vrútky sa začalo reálne aplikovať účinnosťou tejto zmluvy, teda 01.02.2019 a podľa názoru účastníka konania týmto dňom aj skončilo. Takže za protisúťažné správanie trvajúce roky by tak podľa názoru účastníka konania prináležala sankcia zodpovedajúca maximálne jednému dňu, a to len kvôli spôsobu uzatvorenia zmluvy.
277. Úrad v tomto prípade posudzoval správanie sa spoločnosti Brantner Fatra v oblasti cenovej politiky pri poskytovaní služby zneškodňovania komunálneho odpadu na skládke, pričom pri vyhodnocovaní dĺžky porušovania zákona bol pre úrad rozhodujúci čas, kedy problematická cenová politika mohla byť a aj bola reálne aplikovaná. Akou formou, resp. na základe čoho bola cenová politika realizovaná, je v tomto prípade irelevantné.
278. Účastník konania ďalej uviedol, že v prípade uplatňovania praktiky voči mestu Martin na základe uzatvorenej zmluvy došlo k porušeniu zákona a dokonaniu správneho deliktu dňom 01.08.2008 a úrad tak nemôže za toto správanie uložiť pokutu, pretože uplynulo viac ako 8, resp. 10 rokov odo dňa porušovania zákona.
279. K skutočnosti, že k dokonaniu správneho deliktu nedošlo dňom nadobudnutia účinnosti zmluvy, sa úrad už vyjadril vyššie v tejto kapitole, ako aj v kapitole 2.2 tohto rozhodnutia.
280. Účastník konania vo Vyjadrení k Výzve 1 tiež uviedol, že úrad nemôže potrestať spoločnosť Brantner Fatra za zneužitie dominantného postavenia voči mestu Martin, keďže nepreukázal, či spoločnosť Brantner Fatra bola v roku 2008 v dominantnom postavení, keď sa uzatvárala zmluva s mestom Martin. Ako vyplýva z kapitoly 8.1, úrad posudzoval cenovú politiku spoločnosti Brantner Fatra od roku 2019 a za toto obdobie dominantné postavenie spoločnosti Brantner Fatra preukázal. V tomto kontexte je irelevantné, kedy a akým spôsobom bola zmluva s mestom Martin uzatvorená. Účastník konania tiež namietal, že je to ďalší dôkaz tendenčnosti a nezákonnosti postupu úradu a porušenie prezumpcie nevinu. Námietka je veľmi všeobecná a nekonkretizuje v čom konkrétne a akým spôsobom je konanie úradu v rozpore s týmito zásadami, preto na túto námietku nie je možné reagovať.
281. Účastník konania vo Vyjadrení k Výzve 2 uviedol, že podnikateľ v čase, keď má na trhu dominantné postavenie, nemôže uplatňovať praktiky, ktoré samé o sebe nie sú zakázané, a ak sú uplatňované nedominantným podnikateľom, nepredstavujú porušenie súťažných pravidiel. To znamená, že podnikateľ, ktorý nadobudol dominantné postavenie, nemôže byť potrestaný za konanie, ktorého sa mal dopustiť v čase, keď ešte dominantom nebol. Ak by aj účastník konania

stanovil unilaterálne neprimerané obchodné podmienky v zmluve pre mesto Martin v roku 2008, a ak vtedy nebol dominantom, jeho konanie bolo v súlade so súťažnými predpismi.

282. Ako už úrad uviedol, pri preukazovaní zneužívania dominantného postavenia musia byť splnené dva predpoklady – existencia dominantného postavenia a existencia protisúťažnej praktiky. Úrad skúmal správanie sa spoločnosti Brantner Fatra od roku 2019, a iba v tomto období preukázal jednak dominantné postavenie a jednak aj protisúťažnú praktiku, a to bez ohľadu na to, kedy sa podľa názoru účastníka konania praktika začala uplatňovať. Úrad teda v žiadnom prípade nepostihuje spoločnosť Brantner Fatra za konanie, ktoré nastalo a uskutočňovalo sa v období, za ktoré nepreukázal dominantné postavenie.
283. Účastník konania ďalej vo Vyjadrení k Výzve 2 tvrdil, že protisúťažné správanie mohlo trvať maximálne do 31.12.2020, pretože uplatňovanie rozdielnych cien voči obciam už po tomto čase neexistovalo. Odôvodnenie úradu k trvaniu praktiky aj v rokoch 2021 a 2022 je uvedené v bode 231 tohto dokumentu.

9. POKUTA

284. Konaním spoločnosti Brantner Fatra došlo k porušeniu § 5 ods. 3 písm. a) zákona. Zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu, ktoré je predmetom tohto konania, je správnym deliktom, pričom ide o objektívnu zodpovednosť za správny delikt.
285. Správny orgán ukladá sankciu za porušenie právneho predpisu podľa času, kedy bol správny delikt spáchaný. Keďže v tomto prípade išlo o trvajúci správny delikt, ktorého trvanie je ukončené odstránením protiprávneho stavu, úrad pri ukladaní pokuty postupoval podľa zákona č. 187/2021 Z. z. v znení zákona účinnom od 01.06.2021 do 29.02.2024, teda znenia zákona účinného v čase trvania správneho deliktu a podľa Metodického pokynu o postupe pri určovaní pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia a dohôd obmedzujúcich súťaž (ďalej len „Metodický pokyn k pokutám“)⁸⁸, ktorý reflektuje kritériá na stanovenie výšky pokuty podľa zákona. Metodický pokyn bude úrad primerane aplikovať aj na zákon č. 187/2021 Z. z., keďže spôsob a zásady ukladania pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia sa novým zákonom nijako nezmenili.
286. Podľa § 42 ods. 1 písm. b) zákona, za porušenie ustanovenia § 5 ods. 1 zákona, podľa ktorého je zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu zakázané, úrad uloží podnikateľovi pokutu do 10 % z celosvetového obratu za predchádzajúce účtovné obdobie.

⁸⁸Pozri stránku úradu: https://www.antimon.gov.sk/data/files/963_metodicky-pokyn-o-postupe-pri-urcovani-pokut-1-9-2018.pdf. Úrad pre výpočet pokuty použil v tomto správnom konaní [Metodický pokyn o postupe pri určovaní pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia a dohôd obmedzujúcich súťaž](#) účinný od 1. 9. 2018, pričom ide o revíziu [Metodického pokynu o postupe pri určovaní pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia a dohôd obmedzujúcich súťaž](#) z 11. 8. 2014

287. Podľa § 47 ods. 1 zákona predchádzajúcim účtovným obdobím na účely § 42 až 44 a § 46 zákona je účtovné obdobie, za ktoré bola zostavená posledná účtovná závierka.
288. Podľa § 42 ods. 3 zákona úrad pri ukladaní pokuty posudzuje závažnosť a dĺžku trvania porušovania. Úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, prípadne dopad na trh a veľkosť relevantného trhu. Okrem týchto kritérií úrad pri ukladaní pokuty prihliada prípadne aj na iné skutočnosti, najmä na opakované porušovanie, odmietnutie spolupracovať s úradom, postavenie ako vodcu alebo iniciátora porušovania alebo neplnenie dohody obmedzujúcej súťaž v praxi.
289. Z vyššie uvedeného vyplýva, že úrad hodnotí protiprávne konanie podľa kritérií určených v § 42 ods. 3 zákona, pričom hodnotenie deliktu z pohľadu jednotlivých kritérií sa vykonáva v súlade so zásadou správnej úvahy. Úrad je viazaný hornou hranicou na uloženie pokuty, t. j. do 10% z celosvetového obratu podľa § 3 ods. 10 zákona za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie.

9.1 Základná suma pokuty

290. Základná suma pokuty sa stanovuje ako súčin relevantného obratu, percenta určeného na základe závažnosti porušenia zákona a koeficienta odrážajúceho dĺžku porušovania zákona.

Relevantný obrat

291. V súlade s Metodickým pokynom k pokutám úrad ako východisko pri určení pokuty zohľadňuje tzv. relevantný obrat podnikateľa. Relevantný obrat je hodnota predajov dosiahnutá podnikateľom z predaja tovarov a služieb, ktorých sa obmedzenie súťaže priamo alebo nepriamo dotýka v príslušnej geografickej oblasti v SR za posledný ukončený hospodársky rok jeho účasti na porušení zákona.⁸⁹
292. Spoločnosť Brantner Fatra má dominantné postavenie na trhu zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke z okresov Martin a Dolný Kubín. Svoje dominantné postavenie spoločnosť Brantner Fatra na tomto trhu zneužila tak, že voči mestám Martin a Vrútky uplatňovala neprimerané obchodné podmienky. V tomto prípade teda tovary a služby, ktorých sa porušenie zákona priamo alebo nepriamo týka, sú všetky tovary a služby predávané/poskytované v rámci úradu zadefinovaného relevantného trhu. Tržby spoločnosti Brantner Fatra za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke by teda mali byť zohľadnené pri výpočte relevantného obratu.
293. Pri výpočte relevantného obratu úrad zvyčajne vychádza z údajov o predajoch realizovaných podnikateľom za posledný ukončený hospodársky rok, v ktorom sa podnikateľ zúčastnil na posudzovanom porušení zákona.⁹⁰

⁸⁹ Bod 6 Metodického pokynu k pokutám.

⁹⁰ Bod 9 Metodického pokynu k pokutám.

294. Posledný ukončený hospodársky rok, v ktorom sa spoločnosť Brantner Fatra zúčastnila na porušení zákona, bol rok 2022. V tomto roku dosiahli tržby podnikateľa Brantner Fatra z poskytovania služieb skládkovania zmesového komunálneho odpadu hodnotu [.....] eur bez DPH – *OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.*

Závažnosť

295. Ďalším krokom pri výpočte pokuty je zohľadnenie závažnosti protisúťažného konania podnikateľa a určenie percenta na základe závažnosti, ktorého maximálna hodnota je 30%.⁹¹ Zároveň, podľa Metodického pokynu k pokutám v prípadoch zneužívania dominantného postavenia sa bude úradom ukladané percento za závažnosť pohybovať skôr v dolnej polovici rozpätia (15 % a menej).⁹² Konkrétna výška percenta za závažnosť sa určuje individuálne v každom prípade a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.

296. Ako už bolo uvedené vyššie, podľa § 42 ods. 3 zákona úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, prípadne dopad na trh a veľkosť relevantného trhu. Pri hodnotení povahy porušovania úrad zohľadňuje typ konkrétnej protisúťažnej praktiky. Pri hodnotení dopadu úrad zohľadňuje, či sa praktika implementovala alebo nie, aký je spoločný trhový podiel všetkých účastníkov praktiky a aj konkrétny dopad posudzovanej praktiky. V rámci veľkosti relevantného trhu úrad zohľadňuje, aké územie praktika zasiahla.⁹³

297. Čo sa týka povahy porušovania zákona, v tomto prípade, ide o praktiku uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok, ktorá predstavuje exploatívne (vykorisťujúce) správanie zo strany podnikateľa v dominantnom postavení, ktorý svojim správaním priamo poškodzuje zákazníkov/odberateľov. Čo sa týka vyhodnotenia skutočného dopadu na trh – v čom konkrétna praktika spočívala a aký bol jej dopad na trh, je popísané v kapitole 7 tohto rozhodnutia. Zároveň úrad dodáva, že zvýšené ceny za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu majú dopad na občanov miest Vrútky a Martin, ktorí v konečnom dôsledku za poplatky za služby skládkovania zmesového komunálneho odpadu platia. Úrad preukázal, že praktika bola implementovaná. Čo sa týka veľkosti relevantného trhu, k praktike zneužitia dominantného postavenia došlo na lokálnom trhu.

298. Na základe uvedených skutočností (povaha porušenia zákona, skutočný dopad na trh, veľkosť relevantného trhu) úrad percento na základe závažnosti stanovil vo výške (0 – 5)%⁹⁴.

⁹¹ Bod 12 Metodického pokynu k pokutám.

⁹² Bod 17 Metodického pokynu k pokutám.

⁹³ Bod 15 Metodického pokynu k pokutám.

⁹⁴ Vzhľadom na to, že účastník konania označil údaj o relevantnom obrate za predmet obchodného tajomstva, vo verejnej verzii tohto dokumentu sa % za závažnosť uvedie formou rozpätia (0 – 5)%.

Dĺžka porušovania zákona

299. Podľa Metodického pokynu k pokutám, pri určovaní základnej sumy pokuty úrad použije aj koeficient odrážajúci dĺžku porušovania zákona. Pri určovaní dĺžky trvania porušovania zákona úrad zohľadní celé roky a celé mesiace, kedy porušenie trvalo, najmenej však jeden mesiac. Obdobie kratšie ako mesiac sa považuje za 1 mesiac.⁹⁵
300. Úrad na základe podkladov a informácií nachádzajúcich sa v spise, z ktorých pri vyhodnocovaní konania spoločnosti Brantner Fatra vychádzal, určil obdobie porušovania zákona obdobie od 01.02.2019 do 31.12.2022. Koeficient, ktorý sa použije pri určovaní základnej sumy pokuty tak predstavuje hodnotu 3,92.⁹⁶
301. Základná suma pokuty stanovená ako súčin relevantného obratu, percenta na základe závažnosti porušenia zákona a koeficientu odrážajúceho dĺžku porušovania zákona tak predstavuje sumu 138 689 eur.

9.2 Prit'azujúce a poľahčujúce okolnosti

302. Základná suma pokuty môže byť upravená (zvýšená alebo znížená) v prípade, ak úrad identifikuje prit'azujúce alebo poľahčujúce okolnosti, ktorých demonštratívny výpočet je uvedený v § 42 ods. 3 zákona. V prípade zistenia jednej alebo viacerých prit'azujúcich a/alebo poľahčujúcich okolností úrad upraví základnú sumu pokuty tak, že prípadné navýšenie v dôsledku prit'azujúcej okolnosti bude počítané zo základnej sumy pokuty, rovnako tak prípadné zníženie v prípade poľahčujúcej okolnosti bude počítané zo základnej sumy pokuty.⁹⁷
303. V tomto prípade úrad identifikoval prit'azujúce okolnosti **vedomého sťaženia postupu úradu**. V zmysle bodov 32 a 33 Metodického pokynu k pokutám, pod sťažiením postupu úradu sa rozumejú obštrukcie zo strany podnikateľa, ktoré vykonáva s cieľom sťažiť alebo znemožniť postup konania úradu alebo prešetrenie prípadu. Úrad bude za sťaženie postupu úradu považovať predovšetkým prípady, kedy dôjde k mareniu vyšetrovacích úkonov úradu (napr. odmietnutím odpovedať, nepredložením informácií, zničením dokumentov počas inšpekcie) alebo aj k zavádzaniu vyšetrovania úradu v dôsledku manipulácie s dátami alebo s informáciami.
304. Za kroky spoločnosti Brantner Fatra predstavujúce **sťaženie postupu úradu**, úrad považuje dve nasledujúce skutočnosti: neinformovanie úradu o zmenách cien od roku 2021 a predloženie nepravdivých informácií týkajúcich sa rastu nákladov.

⁹⁵ Bod 18 Metodického pokynu k pokutám.

⁹⁶ Koeficient predstavuje v tomto prípade hodnotu zaokrúhlenú na dve desatinné miesta. Táto zaokrúhlená hodnota bola použitá aj na výpočet pokuty.

⁹⁷ Metodický pokyn k pokutám, bod 21.

Neinformovanie úradu o zmenách cien od roku 2021

305. V prvostupňovom rozhodnutí úrad dospel k záveru, že zneužitie dominantného postavenia spočívalo v tom, že spoločnosť Brantner Fatra uplatňovala voči mestám Vrútky a Martin od 01.02.2019 do dňa vydania rozhodnutia jednotkovú cenu za zneškodňovanie komunálneho odpadu na skládke Martin-Kalnô v nezanedbateľnej miere vyššiu v porovnaní s jednotkovou cenou za rovnakú službu uplatňovanou voči iným obciam, pričom tento rozdiel v cenách nebol objektívne odôvodnený.
306. Spoločnosť Brantner Fatra v rámci rozkladu uviedla, že v priebehu roku 2021, teda počas trvania prvostupňového konania, zvýšila niektorým obciam ceny za zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu na skládke tak, aby sa znížil rozdiel medzi cenami pre mestá Martin a Vrútky a ostatnými obcami. Ako uviedol účastník konania, *„V čase vydania Rozhodnutia preto už údajné protisúťažné konanie Účastníka netrvalo, nakoľko cenové rozdiely vytýkané Úradom sú v súčasnosti nepatrné.“* O tejto skutočnosti spoločnosť Brantner Fatra úrad v rámci prvostupňového konania neinformovala, hoci už v čase zaslania Výzvy 1 pred vydaním prvostupňového rozhodnutia pri niektorých obciach k zmenám cien došlo (uvedené vyplýva z tabuľky 6, kde sú uvedené zmeny cien pri jednotlivých obciach v čase).
307. Rada úradu namietanú skutočnosť preverovala a zisťovala, či k zmenám cien došlo, keďže išlo o podstatné skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na posúdenie zodpovednosti účastníka konania. Po zistení, že v priebehu rokov 2021 a 2022 k zmenám cien za zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu na skládke pre niektoré obce zo strany spoločnosti Brantner Fatra došlo, Rada úradu prvostupňové rozhodnutie zrušila a vec vrátila na nové prejednanie a rozhodnutie z dôvodu, že *„...rozhodnutie v čase jeho vydania nevychádzalo zo skutočného stavu.“*
308. Rada úradu zároveň vo svojom rozhodnutí uviedla, že *„Zároveň je potrebné vyhodnotiť, či účastník konania riadne spolupracoval s úradom v priebehu správneho konania, najmä či splnil svoje zákonné povinnosti týkajúce sa predkladania pravdivých a úplných podkladov a informácií v záujme zabezpečenia včasného, správneho a hospodárneho vybavenia veci.“*
309. Podľa § 4 Správneho poriadku účastníci konania spolupracujú so správnymi orgánmi v priebehu celého konania. Podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku má účastník konania právo navrhnúť dôkazy. Podľa § 34 ods. 3 účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe. Úrad vyzval účastníka konania v súlade s § 26 zákona, aby sa pred vydaním prvostupňového rozhodnutia písomne vyjadril k jeho podkladu a k spôsobu jeho zistenia označenom ako Výzva 1, prípadne aby navrhol jeho doplnenie. Účastníkovi konania bolo teda zrejmé, na základe akých skutočností (najmä ceny pre mestá Martin a Vrútky a pre všetky ostatné obce) úrad dospel k daným záverom a ako časovo vymedzil možné porušenie zákona. V rámci Vyjadrenia k Výzve 1 účastník konania úrad neinformoval o zmenách cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre niektoré obce, hoci už v niekoľkých

prípadoch k zmenám cien došlo, a hoci mal vedomosť, že sa jedná o skutočnosti podstatné pre správne konanie.

310. Neinformovanie úradu o zmenách cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu teda nemožno považovať za súčinnosť účastníka konania so správnym orgánom, aby bolo správne konanie rýchle a hospodárne, a najmä to, aby správny orgán mohol v rámci rozhodovacej činnosti dospieť k úplnému a presnému zisteniu stavu veci podľa zásady materiálnej pravdy (§ 3 ods. 5 Správneho poriadku). Ak účastníkovi konania bolo známe, že sa ceny zmenili, mal povinnosť túto skutočnosť úradu uviesť, najneskôr vo Vyjadrení k Výzve 1. V tejto súvislosti je tiež potrebné uviesť, že platí koncentračná zásada, a teda podľa § 26 zákona „*Úrad nie je povinný prihliadať na vyjadrenia, návrhy a dôkazy doručené po uplynutí lehoty určenej úradom na vyjadrenie sa k výzve.*“
311. Správanie účastníka konania spočívajúce v neinformovaní úradu o zmenách cien spôsobilo, že úrad nemohol tieto skutočnosti v prvostupňovom konaní vyhodnotiť, čo malo závažný dopad na priebeh konania, keďže to malo za následok zrušenie prvostupňového rozhodnutia. Uvedené konanie spoločnosti Brantner Fatra, teda neinformovanie úradu o zmenách cien počas oboznamovania sa a vyjadrovania sa k záverom úradu v rámci Výzvy 1, preto úrad vyhodnotil ako obštrukciu zo strany účastníka konania s cieľom sťažiť postup konania.
312. Spoločnosť Brantner Fatra Rade úradu uviedla, že v priebehu prvostupňového konania úrad neinformovala o zmenách cien z dôvodu, že obce zmluvy pravidelne zverejňujú a preto úrad k nim má prístup. Uvedené tvrdenie nezodpovedá úplne skutočnosti. V roku 2021, teda v období po začatí správneho konania a pred vydaním Výzvy 1 obce nemali povinnosť zverejňovať zmluvy v Centrálnom registri zmlúv. Zmluvy zverejňovali len na svojich stránkach, avšak zverejňovanie zmlúv obcami nebolo bezproblémové – obec nie vždy zmluvu zverejnila alebo ju nezverejnila kompletnú. Okrem toho, v prípadoch obcí, ktoré nemajú povinnosť vykonávať verejné obstarávanie, sú zmluvy so spoločnosťou Brantner Fatra nastavené tak, že pokiaľ sa k určenému dátumu nedohodne nová cena, na nasledujúci rok platí pôvodne dohodnutá cena a ak sa ceny u týchto obcí menia, ceny jednostranne oznamuje a určuje spoločnosť Brantner Fatra – obciam bez rokovania zašle nový cenník, ale neuzatvára sa nová zmluva (k tomuto pozri body 102 a 203). V roku 2021, teda v období po začatí správneho konania a pred vydaním Výzvy 1, boli zmenené ceny za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre 8 obcí, z toho sa v 4 prípadoch sa jednalo o uvedené obce, kde došlo k zmene ceny ale nie k uzavretiu novej zmluvy a obce tieto zmeny nezverejnili.⁹⁸ V prípade niektorých ďalších obcí, ktoré uzatvorili novú zmluvu v roku 2021, tieto síce zmluvu zverejnili, ale bez cenníka⁹⁹. Záverom úrad uvádza, že zmluvy s obcami sú vo viacerých prípadoch verejne dostupné a je možné si na základe zverejnených informácií vytvoriť určitú predstavu o cenovej politike spoločnosti Brantner Fatra, avšak vzhľadom na nie dokonalý a bezproblémový systém zverejňovania zmlúv s obcami popísaný vyššie v tomto bode nebolo možné len na základe verejne dostupných informácií posúdiť, či konanie podnikateľa predstavovalo zneužitie dominantného postavenia alebo posúdiť trvanie

⁹⁸ Položka spisu 209.

⁹⁹ Položka spisu 210.

protisúťažnej praxe, nakoľko tu už sú potrebné presné a detailné informácie o zmluvách/cenách.

313. Vzhľadom na uvedené, úrad základnú sumu pokuty v rámci uvedenej príťažujúcej okolnosti týkajúcej sa neinformovania úradu o zmenách cien od roku 2021 zvýšil o 15%, čo predstavuje 20 803 eur.

Predloženie nepravdivých informácií týkajúcich sa rastu nákladov

314. Ako vyplýva z kapitoly 7.4 tohto rozhodnutia, úrad žiadal od spoločnosti Brantner Fatra odôvodniť rast cien za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke, t. j. žiadal vysvetliť, ktoré náklady a v akej miere sa zvýšili. Spoločnosť Brantner Fatra listom zo dňa 13.02.2023 predložila úradu údaje o priamych nákladoch týkajúcich sa skládky Martin-Kalnô tak ako sú uvedené v tabuľke 8 a ktorých súhrnný súčet je uvedený v nasledujúcej tabuľke v riadku *náklady Brantner*. Keďže úrad mal dôvodné podozrenie o nepravdivosti predložených údajov, vyžiadal si účtovné podklady spoločnosti Brantner Fatra, ktoré mu boli predložené listom zo dňa 03.05.2023. Z účtovných podkladov úrad zistil údaje týkajúce sa výšky priamych nákladov skládky tak, ako sú uvedené v tabuľke 10 a ktorých súhrnný súčet je uvedený v nasledujúcej tabuľke v riadku *náklady účto*.

Tabuľka 14 – Porovnanie vývoja rastu nákladov

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>náklady Brantner</i>	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]
<i>náklady účto</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
<i>rast Brantner</i>		[...]	[...]			[...]
<i>rast 2022/2020</i>					[...]	
<i>rast účto</i>		[...]	[...]	[...]	[...]	
<i>rast 2022/2020</i>					[...]	

Údaje o nákladoch - OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.

315. V riadku *rast Brantner* je uvedený medziročný percentuálny rast priamych nákladov tak, ako vyplýva z údajov o nákladoch predložených spoločnosťou Brantner Fatra a v riadku *rast účto* je uvedený medziročný rast priamych nákladov tak, ako to vyplýva z účtovných podkladov – rast priamych nákladov vyplývajúcich z účtovných podkladov je niekoľkonásobne nižší ako rast priamych nákladov predložených spoločnosťou Brantner Fatra. Napr. spoločnosť Brantner Fatra predložila úradu údaje o nákladoch, z ktorých medzi rokmi 2018 a 2019 vyplýval rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vo výške [...], skutočný rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vyplývajúci z účtovných podkladov bol [...], teda 4,4 násobne nižší. Takisto čo sa týka rokov 2019 a 2020, spoločnosť Brantner Fatra predložila úradu údaje o nákladoch, z ktorých vyplýval rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vo výške [...], pričom rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vyplývajúci z účtovných podkladov bol [...], teda 5,7 násobne nižší. Ďalej spoločnosť Brantner Fatra predložila úradu údaje o nákladoch, z ktorých medzi rokmi 2020 a 2022 vyplýval rast priamych nákladov súvisiacich so skládkou vo výške [...], pričom rast priamych nákladov medzi rokmi 2022 a 2020 súvisiacich so skládkou vyplývajúci z účtovných

podkladov bol [.....]%, teda takmer 20 násobne nižší. – *údaje o raste nákladov OBCHODNÉ TAJOMSTVO spoločnosti Brantner Fatra, chránená informácia voči všetkým.*

316. Ako vyplýva z tabuľky 14, údaje o priamych nákladoch skládky predložených spoločnosťou Brantner Fatra sa výrazne odlišujú od nákladov zistených úradom z účtovných podkladov. Spoločnosť Brantner Fatra pri údajoch predkladaných úradu znižovala náklady v porovnaní s nákladmi zachytených v účtovných podkladoch v prvých rokoch tak, aby číselne vychádzal výrazný medziročný nárast nákladov, ktorým následne odôvodňovala výrazný nárast cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre obce v rokoch 2021 a 2022.
317. Na základe uvedeného úrad konštatuje, že spoločnosť Brantner Fatra predkladala úradu nepravdivé údaje o priamych nákladoch za skládkovanie s cieľom skresliť (umelo zvýšiť) tempo rastu nákladov tak, aby ním mohla odôvodňovať rast cien za zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu na skládke. Informácia o nákladoch mala pre úrad kľúčový význam, ako vyplýva z kapitoly 7.4, bola nevyhnutná pre posúdenie dĺžky porušovania zákona. Uvedené konanie spoločnosti Brantner Fatra, teda predkladanie nepravdivých údajov o raste nákladov na skládkovanie preto úrad vyhodnotil ako obštrukciu s cieľom sťažiť až znemožniť postup konania úradu.
318. Vzhľadom na uvedené, úrad základnú sumu pokuty v rámci uvedenej priťažujúcej okolnosti týkajúcej sa predloženia nepravdivých informácií o raste nákladov zvýšil o 15%, čo predstavuje 20 803 eur.
319. Úrad základnú sumu pokuty v rámci priťažujúcej okolnosti „**sťažovanie postupu úradu**“ teda celkovo zvýšil o 41 606 eur. Základná suma pokuty zvýšená o sumu za priťažujúcu okolnosť tak predstavuje 180 295 eur.

9.3 Konečná výška pokuty

320. Na základe vyššie uvedených skutočností predstavuje konečná výška pokuty sumu 180 200 eur (po zaokrúhlení na celé stovky smerom nadol).¹⁰⁰
321. Podľa § 42 ods. 1 zákona pokuta za porušenie zákazu zneužitia dominantného postavenie nesmie presiahnuť 10% z celosvetového obratu podnikateľa za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie. Podľa § 47 ods. 1 zákona predchádzajúcim účtovným obdobím na účely § 42 až 44 a § 46 zákona je účtovné obdobie, za ktoré bola zostavená posledná účtovná závierka. Posledný rok, za ktorý mal úrad k dispozícii účtovnú závierku spoločnosti Brantner Fatra, je rok 2022. V roku 2022 bol obrát podnikateľa Brantner Fatra vo výške 9,915 mil. eur (z čoho 10%, ako maximálna možná hranica na uloženie pokuty, predstavuje 992 tis. eur). Úradom uložená pokuta tak nepresahuje 10% z obratu podnikateľa za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie.¹⁰¹

¹⁰⁰ Podľa bodu 46 Metodického pokynu k pokutám sa pokuty zaokrúhľujú na celé stovky smerom nadol.

¹⁰¹ Vzhľadom na výšku pokuty vo vzťahu k 10% hranici z obratu nebolo potrebné zaoberať sa otázkou finančnej pomoci v zmysle § 3 ods. 11 zákona.

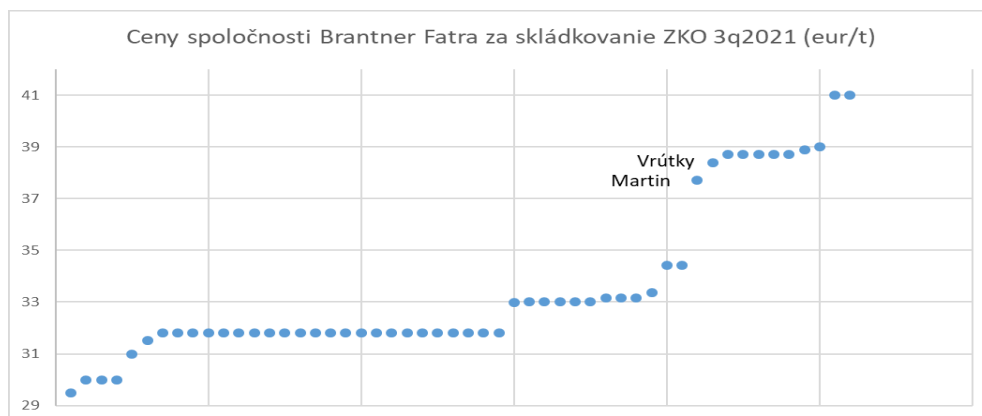
9.4 Námietky účastníka konania k pokute

322. Účastník konania namietal, že úrad nesprávne určil relevantný obrat – keďže protisúťažné správanie bolo vymedzené ako uplatňovanie neprimeraných podmienok voči mestám Vrútky a Martin, relevantným obratom podľa účastníka konania by mal byť len obrat dosiahnutý zo služieb poskytovaných mestu Martin a Vrútky za uloženie komunálneho odpadu na skládku.
323. Podľa bodu 6 Metodického pokynu k pokutám, relevantný obrat je hodnota predajov dosiahnutá podnikateľom z predaja tovarov a služieb, ktorých sa obmedzenie súťaže priamo alebo nepriamo dotýka. Do relevantného obratu sa teda zarátavajú hodnoty z predaja tých tovarov alebo služieb, ktoré sú predmetom protisúťažného správania ako takého (čo sú v tomto prípade služby zneškodňovania zmesového komunálneho odpadu na skládke), Metodický pokyn k pokutám nepožaduje do relevantného obratu zahŕňať len praktikou priamo dotknuté transakcie, problémové transakcie alebo transakcie, na ktoré existujú priame dôkazy, takáto požiadavka nie je v súlade ani s európskym prípadovým právom.¹⁰²
324. Čo sa týka závažnosti, účastník konania namietal k poznámke pod čiarou vo Výzve 2 „*Vzhľadom na to, že účastník konania označil údaj o relevantnom obrate za predmet obchodného tajomstva, vo verejnej verzii tohto dokumentu sa % za závažnosť uvedie formou rozpätia (0 – 5)%*“. Že keďže pod verejnou verziou dokumentu myslí úrad rozhodnutie vo veci, znenie citovanej poznámky automaticky prezumuje vydanie konečného rozhodnutia ukládajúceho sankciu, čo je v príkrom rozpore s prezumpciou nevinoty.
325. Z formulácie poznámky pod čiarou je zrejmé, že dokumentom sa myslí Výzva 2 a verejná verzia tohto dokumentu. Ako je zrejmé z celého znenia Výzvy 2, úrad v tomto dokumente vyznačil všetky informácie predstavujúce obchodné tajomstvo, či už účastníka konania alebo tretích strán.
326. Čo sa týka priťažujúcich okolností, k neinformovaniu úradu o zmenách cien účastník konania uvádza, že nikdy v priebehu konania sa nepokúsil pre úradom cielene utajiť akékoľvek relevantné skutočnosti, nerobil obštrukcie a s úradom spolupracoval. Keďže väčšina cien sa zvyšovala v období, kedy účastník konania podával rozklad alebo krátko predtým, účastník konania poukázal na zvýšenie cien práve v rozklade.

¹⁰² K tomuto pozri napr. prípad zneužívania dominantného postavenia Komisie vo veci AT.40411 – Google Search (AdSense) z 20.03.2019, kde protisúťažná praktika spočívala v tom, že spoločnosť Google do dohôd o poskytovaní služieb uzatvorených s veľkými zákazníkmi začlenila určité protisúťažné klauzuly. Komisia odmietla požiadavku účastníka konania, aby z relevantného obratu vypustila príjmy dosiahnuté prostredníctvom zmlúv, ktoré problémové klauzuly neobsahovali. Obdobne Komisia postupovala aj v prípade ďalšieho prípadu zneužívania dominantného postavenia AT.40220 Qualcomm z 24.01.2018, kde protisúťažná praktika spočívala v tom, že spoločnosť Qualcomm poskytovala platby spoločnosti Apple pod podmienkou, že spoločnosť Apple pokryje odberom od spoločnosti Qualcomm celú svoju potrebu čipových súprav, ktoré sú v súlade s mobilným komunikačným štandardom LTE. Protisúťažné správanie sa teda priamo týkalo len spoločnosti Apple (čo vyplýva aj z výroku predmetného rozhodnutia), ale v rámci relevantného obratu boli zohľadnené všetky priame aj nepriame predaje LTE čipových súprav spoločnosťou Qualcomm tretím stranám v EEA, nielen predaje čipových súprav pre spoločnosť Apple.

327. K uvedenej námietke úrad uvádza, že medzi začatím správneho konania a vydaním Výzvy 1 došlo k zvýšeniu cien u 8 obcí, ako to vyplýva z grafu nižšie, kde je znázornená situácia s cenami pre obce pred vydaním Výzvy 1 (teda nie ešte rozhodnutia) a kedy v nadväznosti na Výzvu 1 pred vydaním prvostupňového rozhodnutia mal účastník konania priestor o tejto skutočnosti úrad informovať.

Graf 8 – Ceny spoločnosti Brantner Fatra za skládkovanie ZKO – 3. štvrťrok 2021

328. Účastník konania v súvislosti s uvedenou príťažujúcou okolnosťou ďalej namietal, že ak bol koniec praktiky definovaný dňom prvostupňového rozhodnutia, úrad mal spoľahlivo preukázať rozdiel v cenách medzi obcami počas celého úradom vymedzeného obdobia.
329. K námietke úrad uvádza, že nie je reálne možné zisťovať stav na trhu ku každému dňu až po posledný deň vydanie rozhodnutia. Zber údajov trvá určitý čas, ako aj ich následné spracovanie. Preto ak úrad má preukázanú protisúťažnú praktikú v určitom období pred vydaním výzvy a nemá indície o zmene stav na trhu, vyhodnocuje daný stav tak, že praktika trvá. V rámci výzvy však úrad vyzýva účastníka konania, aby sa pred vydaním prvostupňového rozhodnutia písomne vyjadril k jeho podkladu a k spôsobu jeho zistenia, prípadne aby navrhol jeho doplnenie. Účastníkovi konania bolo teda po zaslaní Výzvy 1 zrejmé, na základe akých úrad dospel k daným záverom a ako časovo vymedzil možné porušenie zákona. V rámci Vyjadrenia k Výzve 1 účastník konania úrad neinformoval o zmenách cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu pre niektoré obce, hoci už v niekoľkých prípadoch k zmenám cien došlo, a hoci mal vedomosť, že sa jedná o skutočnosti podstatné pre správne konanie.
330. Účastník konania ďalej namietal, že úrad mal k dispozícii všetky zmluvy spoločnosti Brantner Fatra s obcami, z ktorých bolo zrejmé kedy končia. Bez ohľadu na uvedenú námietku toto nič nemení na skutočnosti, že účastník konania skutočnosti o zmenách cien neuviedol vo Vyjadrení k Výzve 1.
331. K príťažujúcej okolnosti týkajúcej sa predkladania nepravdivých informácií ohľadne rastu nákladov účastník konania uvádza, že neposkytol úradu vedome nepravdivé informácie, podľa jeho tvrdenia v otázke nákladov došlo „*k určitej forme nedorozumenia*“. K tejto námietke sa úrad vyjadril v bodoch 259 - 261 tohto rozhodnutia.

332. Účastník konania tiež vo Vyjadrení k Výzve 2 tvrdil, že zisťovanie údajov o nákladoch v kontexte zvyšovania cien ide nad rámec správneho konania a prípadné neúmyselné predloženie nesprávnych informácií o nákladoch nemôže ísť na ťarchu účastníka konania.
333. Úrad súhlasí s tým, že na preukázanie podstaty protisúťažnej praktiky údaje o nákladoch neboli potrebné. Avšak účastník konania sám nadniesol Rade úradu problematiku nákladov – rast cien za skládkovanie zmesového komunálneho odpadu, ku ktorému došlo v roku 2021 účastník konania odôvodňoval rastom nákladov na skládkovanie. Účastník konania zároveň argumentoval, že zvýšením cien pre ostatné obce došlo k ukončeniu protisúťažnej praktiky, lebo rozdiely v cenách medzi mestami Martin a Vrútky a ostatnými obcami sa zvýšením cien pre ostatné obce odstránili; protisúťažné konanie tak mohlo trvať maximálne do konca roka 2020. Keďže úrad mal dôvodné pochybnosti o pravdivosti predložených informácií týkajúcich sa rastu nákladov predložených účastníkom konania Rade úradu, vyžiadal si detailnejšie údaje o nákladoch z finančných podkladov účastníka konania s cieľom tvrdenie účastníka konania o raste nákladov overiť. Informácia o nákladoch (v zmysle overenia tvrdenia účastníka konania o oprávnenosti alebo neoprávnenosti rastu nákladov) tak bola rozhodujúca pre správne určenia trvania praktiky.
334. K námietkam účastníka konania týkajúcim sa dĺžky porušovania sa úrad už vyjadril v kapitolách 2.2 a 8.2 tohto rozhodnutia.
335. Účastník konania ďalej namietal spôsob výpočtu odhadovaného majetkového prospechu, ktorý úrad použil na zvýšenie pokuty s cieľom dosiahnuť odstrašujúci účinok. Predmetom námietok bola zákonnosť tohto výpočtu, správnosť a objektívnosť výpočtu, nemožnosť určenia hranice majetkového prospechu v dôsledku variability cien pre jednotlivé obce, atď. Úrad námietky účastníka konania akceptoval a odhad získaného majetkového prospechu z protisúťažného správania a následné zvýšenie pokuty na základe odhadu získaného majetkového prospechu v tomto prípade nepoužil.

10. ZÁVER

336. Vzhľadom na zistený skutkový stav úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2023 Z. z. (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“) v spojení s § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) proti tomuto rozhodnutiu môže byť podaný rozklad Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, Drieňová 24, 826 03 Bratislava, v lehote 15 dní odo dňa jeho

doručenia. O rozklade podľa § 14 ods. 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže rozhoduje Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky. Podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku včas podaný rozklad má odkladný účinok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 177 a nasl. v spojení s § 194 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

(elektronický podpis)

Mgr. Emil Vojtko
riaditeľ odboru zneužívania dominantného
postavenia a vertikálnych dohôd

Rozhodnutie sa doručí:

TaylorWessing e/n/w/c advokáti s.r.o.
Panenská 6
811 03 Bratislava